

Düzene Karşı Alternatif Bir Çözüm Mümkün

Özelleştirme, piyasalaştırma ve asimilasyon politikalarının soluğunu ensemizde daha güçlü hissettiğimiz bu günlerde Kıbrıslı Türkler için mücadele vermenin, sokağa dökülmenin zamanıdır. Tüm bunlar güzel ve refah günlerin uzaklaşmakta olduğunun sinyalleridir de aslında. Özellikle AKP hükümetinin iktidara gelmesiyle bu politikaların etkisini günden güne daha da fazlalaşarak hissetmeye başladık. AKP tarafından dayatılan neo-liberal paketler, Türkleştirme ve Müslümanlaştırma politikalarını. Yaz aylarının gelip okulların tatil edilmesinin ardından dini eğitim adı altında öğrencilere Kur'an kursları düzenlenmesi, AKP Hükümeti'nin destekleriyle her köye bir cami kampanyasının devam ettirilmesi, Külliye ve İmam Hatip Liseleri'nin açılması gibi konular yapılması istenen icraatlara örnek durumdadırlar. Su

haklı mücadelesini yükselten Hopa halkına da şiddet uygulayan AKP zihniyeti, devrimci bir öğretmenin hayatını kaybetmesine neden olurken, onlarca kişinin gözaltına alınmasına sebep olmuştur. Sokağa, dayanışmaya ve mücadeleye ağırlık veren Hopa halkının acılarını paylaşıyor; gerici ve faşist AKP zihniyetini kınıyoruz.

Son aylarda siyasiler tarafından yapılan gaflar da ülkenin gündemine oturuyor, söyledikleri sözler bomba etkisi yaratıyor. Başta Hüseyin Özgürün'ün tüm medyanın gözü önünde "son zamanlarda artan tecavüz gibi suç oranlarına ne diyorsunuz" diyen bir gazetecinin sorusuna kapalı zannettiği

mikrofonun ardından "gece dışarı çıkmasalar böyle sorunlar yaşanmaz elin gerizekalıları" diye pişkince ve terbiyesizce bir cümle kurmuştur. Başbakan İrsen Küçük de bu cümleyi "evet" diyerek onaylamıştır. Ayrıca, KTHY çalışanlarını haklarını aradıkları için "terörist" olmakla suçlamıştır sayın Küçük. Bunun yanında Lefkoşa Türk Belediyesi başkanı Cemal Bulutoğulları Arabahmet Kültür Evi'ni keyfi olarak bir grubun kullanımına vermeye çalışmış karşısında Baraka eylemcilerini gördüğü zaman "sizi dövdürüp, buradan attırırım" deyip tehditlerde bulunmuştur. Bu onursuz ve yapay tavırlara tepkimiz tabii ki sessiz kalmak olmayacaktır. Ülkesini yönettiğini iddia edenler derhal istifa etmeli ve halktan özür dilemelidirler!

Önce bilinçli olarak verimsiz kılınıp ve atıl durumda bırakılan sonra da kurum işe yaramaz hale gelince kamudan çıkarılıp özele devreden zihniyet, ülkenin her yerini peşkeş çektiği yetmezmiş gibi şimdi de ülkenin her kurumunu iç ve dış sermayeye kapalı kapılar ardında yapılan antlaşmalarla resmen satmaktadır. KTHY'nin batırılıp dış sermayenin üstüne

üşüşmesinin ardından Telefon Dairesi'nin, Elektrik Kurumu'nun, kooperatiflerin de sırada olduğu uzunca bir liste vardır özelleştirilmesi için uğraşılın. İşsiz kalıp, sokağa dökülen KTHY çalışanları yüzlerce gündür verdikleri mücadelenin karşılığını hala alamamışlardır. Son olarak, DAÜ Koleji, ilkokulu ve Kreşi'nin Türkiye'den Doğa Kolejlerine verilmek istenmesi gündemdedir.

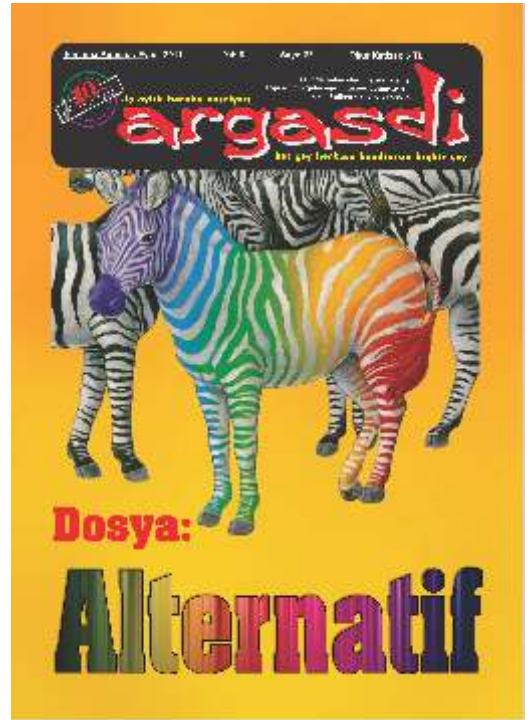
Eğitim anlayışında dinciliği ile ön plana çıkan bu okulun

ülkemize gelmesi hem çocuklarımızın küçük yaşlarda beyninin yıkanmasına hem de kültürel asimilasyonun hızlanmasına sebep olacaktır. Bunun yanında özelleştirilen her kurum gibi çalışanların işlerine de son verilecektir.

Argasdi'nin yirmi üçüncü sayısında "Alternatif" bir dosya ortaya çıkarmak istedik. Alternatifin doğruya ulaşmadaki yol olduğu bilincinden hareketle 10 Argasdi sayfasında bu konuyu işledik. Röportajlarla şekillenen alternatif dosya, "Alternatif Eğitim", "Alternatif Psikoloji", "Alternatif Sanat", "Günümüzün Felsefesi: BAY Başka Alternatif Yok" ve "Ezilenlerin Tiyatrosu" gibi alternatif bir tiyatro kuramını da içeriyor. Ayrıca, "sendikal mücadelelerde alternatif durumlar nasıl yaratılmalıdır?", "Kıbrıs Cumhuriyeti bir alternatif mi?", "Parlamento dışı partiler parlamento içi partilere bir alternatif yaratabilir mi?" sorularına da yanıt bulmaya çalıştık. Bunun yanında çevrecilik bilinciyle yaratılan teknolojik ürünlerin ne oranda ekoloji yanlısı ne oranda kirlilik yanlısı olduğuna dair bir konuyu ele alarak "Kirliliğe alternatif çevrecilik mi?" sorusunu irdeledik.

Baraka Kültür Merkezi olarak, başka bir kültürün mümkün olduğuna olan inancımızla üretim yapmaya devam ediyoruz. BTE, "Ermişliğin Ezgisi" isimli oyununu nisan ayı boyunca sergiledi ve 1000'i aşkın kişiye ulaştı. Baraka Kültür Merkezi'nin 10 yıllık birikimini anlatan "Hemen Şimdi" kitabı tüm kitapçılarda satılmaya devam ediyor. Baraka Müzik Topluluğu, Sol Anahtarı temmuz ayında piyasaya çıkacak on iki parçalık albümü için hazırlıklarını tamamladı. Temmuz ve ağustos aylarında Girne, Lefkoşa, Omorfo ve Mağusa'da da ücretsiz konserler vermeyi planlıyor. Baraka Film Atölyesi, ilk üretimi 2001'den 2011'e Baraka Belgeseli'ni tamamlayarak turneye çıktı. İlk gösterimlerini 29 Haziran'da Mağusa'da ve 30 Haziran'da Lefkoşa'da gerçekleştiren ekip temmuz ayında ise Lefkoşa ve Girne'de gösterimler yapacak. Genç müzik topluluğumuz Soluk, kampta vereceği konser için hazırlıklarına devam ediyor. Bu yıl altıncısını gerçekleştireceğimiz kampımız için geri sayım başladı. Yine konserler, tiyatro atölyesi, çeşitli turnuvalar, eğlenceli oyunlar, form ve panelin yer alacağı kamp 20-24 temmuz tarihleri arasında yapılacak.

Biliyoruz ki üreten birey yapıcıdır ve yaratıcıdır. Üreten toplum da aynı şekilde yapıcı ve yaratıcıdır. Bu yüzden mücadeleyi örmeye tabandan başlamak ve kamusal değerlerimize sıkı sıkıya sarılıp neo-liberal saldırılara karşı durmak bizim elimizde. Bu politika ve uygulamaların sonunda zafere ulaşacağını düşünen TC hükümeti ve onların işbirlikçilerine ilerledikleri bu yolun halkın yolu olmadığını cesaret ve inancımızla göstereceğiz. Düzene karşı alternatif bir çözüm mümkün!✉

SAH.B.

Baraka

"BAŞKA BİR KÜLTÜR MÜMKÜN"

Mahmut Paşa Sokak No:41 Lefkoşa
0392 228 08 18
argasdi@baraka.cc
www.baraka.cc
Baskı: Selva Offset Ltd. 2335997

Hammaliye Kurulu:
Münür Rahvancıoğlu,
Besim Baysal, Şifa Alçıcioğlu,
Başak Önel

Grafik Tasarım: Ömer Tatlısu

Argasdi, ehlileştirilemeyen bir ottur. Susuz, güneşsiz de kalsa, bıkmadan usanmadan, başkalarını bıkırmak pahasına inatla bitiveren bir ottur!

Argasdi, Baraka Kültür Merkezi'nin kolektif olarak oluşturdğu değerleri çerçevesinde, toplumu, dünyayı, politikayı, sanatı ve kültürü kavrayıp okurlarıyla paylaşmak ve tartışmak için bir ifade aracıdır. Açık söylemek gerekirse -ki gerekir-yazarları, çizerleri ve muhabirleri taraflıdır. Eptikçi, özgürlükçü, cinsiyetçilikten ve milliyetçilikten uzak, ekolojist, anti-kapitalist taraftan yazarlar, çizerler.

Argasdi, yazarları ve okurları tarafından yapılmıyş ilke edinir, reklam almaz. Okurlarının eleştirisi ve katkılarına tartışmaya, kendini ve okurlarını daha iyiye, daha güzele doğru evriltmeye açıktır. Hatta buna bayılır... Argasdi'de yer alan görüşler, sadece yazarına değil Baraka Kültür Merkezi'ne de mal edilebilir.

Gerici Neo-liberal Saldırılarına Direnmek

Ali Şahin
aiossemeon@hotmail.com

Dünya'nın birçok yerinde kemer sıkma adı altında, halk aleyhtarı politikaların büyük bir hızla uygulamaya sokulmakta olduğu bir dönemden geçmekteyiz. Kamusal değer ve hizmetler piyasalaştırılmakta ve özelleştirilmekte. Tabi ki bu uygulamalar belli bir ülkeye veya bölgeye has bir uygulamalar yığını değil. İçinde bulunduğumuz neo-liberal dönemin tam da doğasını yansıtan bu politikalar her ülkenin kendi koşullarına göre şekillenen gerekçelerle uygulamaya sokulmakta ve insan merkezli bir gelişim yerine tamamen sermayenin ihtiyaçlarını karşılamak üzere halka rağmen halka sunulmaktadır. Hal tüm dünyada böyleyken Kıbrıs'ın kuzeyi de bu neo-liberal saldırı dalgasından nasibini almaktadır. Bugün yaşadığımız süreç tam da bu neo-liberal saldırıların yansımalarıdır.

HEDEF BELLİ: 100% ÖZELLEŞTİRME, PİYASALAŞTIRMA ve ASİMİLASYON

Kıbrıs'ın kuzeyi özellikle son 10 yıla yayılan bir süredir yoğun bir neo-liberal saldırı altındadır. Özellikle Türkiye'de AKP'nin iktidara gelmesiyle hızlanan bu süreç kısa sürede etkisini burada da gösterdi. CTP ile başlayan neo-liberal politika kervanı UBP ile tüm hızıyla sürmekte. Sosyal Güven(siz)lik Yasası ile başlayan süreç Göç Yasası ile devam etti. Yakın zamanda Eşel Mobil'in kaldırılması, özel okullara yasalara uygunsuz bir şekilde bölüm açma izinleri verilmesi (1), bu yönde uygulamalardır. Ancak bu saldırılar özellikle son dönemde inanılmaz bir açgözlülükle hızlanmıştır. Kıbrıs Türk Hava Yolları'nın (KTHY) batırılması karşısında işsiz kalan emekçiler 200 günü aşkın bir süredir mücadele etmekte, hükümet ise onları görmezden gelmekte hatta yeri geldiğinde meşru eylemleri yüzünden "terörist" diye nitelendirmektedir. Ancak bununla yetinmedi başbakan; karşısındakinin plastik şişe gibi ağır tesirli silahlarla donanmış azılı "teröristler" olduğunun farkına varınca onları tutuklatmanın en iyi yöntem olduğunda karar kıldı. Öte yandan elektrik ve telekomünikasyon hizmeti veren kamu kurumlarının da özelleştirilmesinin gerekçeleri ve planları hazırlanmaktadır. Bilinçli zarar politikalarıyla batırılan kurumlar bir hediye paketi gibi sermayeye peşkeş çekilmektedir. Bir başka örnek ise kamu üniversitesi olan Doğu Akdeniz Üniversitesi'nin (DAÜ) lisans öncesi eğitim kurumları olan DAK ve DAI'nin Fethullah Gülen cemaatine yakınlığı ile bilinen Doğa Koleji'ne ihalesiz bir şekilde kiralınmasıyla özelleştirilmesidir. Ancak bu kiralama yalnız piyasalaştırma-özelleştirme değil aynı zamanda asimilasyon sürecinin bir parçası

olarak siyasal İslam politikalarının da bir örneğidir. Böylece AKP, her gün bir yenisi yapılan camilerle, gayri yasal kuran kurslarıyla devam eden sürece piyasayı da eklemleyerek Türkleştirme ve Müslümanlaştırma politikalarına son sürat devam etmektedir. Tabi tüm bunlara artı olarak henüz fiiliyata geçmemiş olsa da, külliye inşaatı ve imam hatip lisesi gibi projeler de, söylemlerle uygulamaya geçirilmek isteniyor. Ancak bizi yeterince "Müslüman" ve "dini bütün" bulmayanlar, adanın kuzeyinin gece kulübü, kumarhane, uyuşturucu ve bilumum mafyatik ilişkiler cennetine dönüşmesi için de ellerinden geleni yapıyorlar. Örneğin Cratos Hotel'de(2) yaşanan yangını görüntülemek isteyen gazetecilere otelin güvenlik görevlilerince saldırılmış ancak hükümet ve polis buna karşın göstermelik birkaç tutuklama dışında bir şey yapmamıştır. Fakat aynı polis ve hükümet işsiz kaldıkları için eylem yapan KTHY çalışanlarını tutuklamaktan, DAÜ'nün yeşil sermayeye peşkeş çekilmesine karşı direnen sendikacıları darp etmekten ve haklarında dava açmaktan hiç çekinmiyor. Ki bahsi geçen bu otelin elektrik kurumuna 3,910,000 TL (Üç Milyon Dokuz Yüz On Bin Türk Lirası) borcu olduğu söylenmektedir.

Ancak devlet buna karşın herhangi bir yaptırımda bulunmamaktadır. Sadece bu bile battı denilen kurumların nasıl batırıldığına dair bir örnektir. Özel sektör çalışanlarının haklarının iyileştirilmesi için herhangi bir politika geliştirmedeği gibi, kendi yarattığı mağduriyetin sebebi olarak da kamu çalışanlarının kazanılmış haklarını göstermektedir. Böylece çalışan kesimleri birbirine karşı kıskırtmakta ve özelleştirmeleri meşrulaştırmaya çalışmaktadır. (Elbette bunda sendikaların da zaafları söz konusudur) Dün bu halkı üretimden koparanlar, şimdi büyük bir küstahlıkla; bu halkı tembellikle suçlayarak yarattıkları bu yıkımın içinden basitçe sıyrılma ve özelleştirmelere zemin hazırlama gayretindedirler.

Tüm bu yaşananlar yazının başında da bahsettiğimiz gibi ülkemize has uygulamalar değildir. Ancak yeni yeni uygulanmaya

başladığı ise ayrı bir gerçektir. Dolayısıyla, bu yeni saldırılar yeni mücadele biçimlerini de beraberinde getirmelidir. Çünkü meydanları dolduranlar on binler bile birilerini yavaşlatmaktan ötesini yapamamıştır. Mücadelenin kendisi süreklilik kazanmak zorundadır. Bu, her şeyden önce siyasi önderlik boşluğunun doldurulması, doldurmak içinse mevcut durumun ihtiyaçlarına göre militan karakterli bir mücadele hattının çizilmesiyle gerçekleştirilebilir. Çünkü var olanın ihtiyaçları karşılamadığı açıktır. Kıbrıslı Türk sol hareketi, kendine yönelik bir sorgulama yapmalı ve bu yeni ihtiyaçları karşılamaya yönelmelidir. Ve bu bazılarının yaptığı gibi kongrelerde ilerlilik, devrimcilik nutukları atarak, kendine sağcı, liberal dememek için uydurduğu "özgürlükçü sosyalizm" gibi karşılıksız kavramlar uydurarak yapılamayacak kadar reel ve acil bir ihtiyaçtır. Devrimcilerin yeni ihtiyaçlara göre yenilenmekten anladığı sol gösterip sağ vurmak olmamalıdır. Bugüne kadar tahterevallinin iki ucu olan CTP ve TDP(TKP) hep bunu yapmış, umut ve enerji tüketmekten öteye gitmemişlerdir. Bu her türlü saldırılara karşın, sürükleyicisi olmaya çalıştığı halkın gücüne güvenen bir mücadele anlayışı ile gerçekleştirilebilir. Yoksa emin olun, bu iki parti de, başkaları tarafından hayal kırıklığına uğratılmışlardır. Ancak gücünü halktan alan bir sol, gerçek anlamda sol olup devrimcileşebilir. Böylece başarı ve başarısızlığı mücadelesine halkı katabilmesine bağlı olacaktır. Bu anlamda bizim için gelenek, yapılanların arkasına saklanılabilecek bir tarihi kalkan değil, yapılması gerekenler için yardımcı bir araçtır. "Devrimci bir geleneği sürdürmek, nostaljiden ya da gelenekçilikten farklı olarak, güncel görevlerin ve gelecek perspektifinin izinden gitmektir. Geleneğin 'dar-konjonktürel kalıpları'na saplanmadan, onun devrimci mirasını devşirip, günü yakalama ve geleceği kurma noktasında, aynı zamanda onun karşısında da özgürleşerek yola devam etmektir (3)."

1 Bu tarz uygulamalara en iyi örnek UBP hükümetinin Yakın Doğu Üniversitesi'ne Okul Öncesi Öğretmenliği bölümü için izin vermesi olabilir. Bu sayede hükümet, parasız ve planlı eğitim uygulayan bir kamu üniversitesi olan Atatürk Öğretmen Akademisi'ni etkisizleştirerek, kapatılması veya özelleştirilmesi gibi uygulamalar için önünü açmış oldu.

2 Bu tarz işletmelerin hotel/otel diye adlandırılması sizleri yanıltmasın. Bu işletmelerin ekonomik anlamda bir pazar olarak yatırımlarının tek nedeni kumarhanedir. Bundan dolayı otel inşaatları bitirilmeden aylar öncesinde kumarhanelerin inşaatları bitirmekte ve kumara hazır bir şekilde "hizmete" açılmaktadır.

3 "Yeni Sömürge Devrimciliğinin İzinde", Halkın Devrimci Yolu, Sayı 2

Memleketin
AvvâliHazırlayan:
Mehmet Adaman

Gökdelen Krizi

Geçtiğimiz aylarda Girne'ye yapılması planlanan gökdelen, gündemi oldukça uzun bir süre meşgul etti.

Bazı kesimler gökdelen yapımına olumlu bakarken, aralarında Baraka'nın da bulunduğu pek çok kesim buna karşı çıktı. Girne'nin göbeğine dikilmesi planlanan gökdelenin hem Girne'nin görüntüsüne, hem ekolojik dokusuna hem de insanların yaşam alanlarına ciddi zararlar getireceği söylendi durdu hep. Neyse ki Bakanlar Kurulu'nun aldığı bir kararla şimdilik bu yanlıştan vazgeçildi. Ama aç kurtlar gibi ülkemize saldırmayı bekleyen yerli ve yabancı sermayeye karşı gözümüzün her zaman açık olması gerekiyor. ☒

AÖA Öğrencilerine Soruşturma

Toplumsal muhalefetin en önemli öznelere biri olan AÖA öğrencilerine yaptıkları bir eylem sonrasında disiplin soruşturması açıldı. AÖA yönetiminin baskıcı ve yıldırmacı anlayış koku bu hareketine karşılık öğretmen sendikaları bir eylem yaparak tepki gösterdi. En temel anayasal haklarını kullanarak eylem yapan bu arkadaşlarımıza uygulanan baskıyı kabul etmemiz mümkün değildir. Boyun eğmeyen ve sözlerini esirgemeyen, tüm topluma örnek olan AÖA öğrencilerini yürüttükleri onurlu mücadelelerinden kimse vazgeçemeyecektir. ☒

Denктаş'ın Sağlık Durumu

Bu konu hakkında herkes bir şeyler yazdı, bir şeyler söyledi. Yolumuzun hiçbir zaman kesinlikle keşismeyeceği, ömrümüzün sonuna kadar kendisine muhalif olacağımız aşikar ancak biz yine de onun sağlıklı şekilde yaşamaya devam etmesini ve gün geldiğinde de bu halka yaptıklarından dolayı canlı canlı hesap vermesini istiyoruz. O yüzden Denктаş'a şimdilik acil şifalar. ☒

Kıb-Tek ve Özelleştirmeler

İşbirlikçi UBP hükümetinin önce batırıp, sonra da verimli çalışmıyor diyerek özelleştireceği kurumların başında Kıb-Tek geliyor. El-Sen Başkanı Tuluy Kalyoncu geçtiğimiz aylarda yaptığı bir açıklamada devletin Kıb-Tek'e olan borcunu tekrardan gözler önüne serdi. Neo-liberal politikaların ne kadar çirkef olduğu bir kez daha görüldü. Özelleştirme denilen şeyi yapabilmek aslında çok basit. Şöyle ki; zararda olmayan bir kuruma zarar ettirmek için elinizden gelen her şeyi – ona olan borcunuzu ödememek de dahil- yapacaksınız, sonra da kar etmiyor diyerek yerli veya yabancı sermayeye peşkeş çekeceksiniz. İşbirlikçi UBP hükümeti Ankara'dan aldığı emirleri harfiyen uygulamakta kararlıysa biz de ona karşı mücadele etmekte kararlıyız. Kıb-Tek gibi Telekomünikasyon Dairesi ve DAÜ'nün özelleştirilmesine karşı da sonuna kadar mücadele edeceğiz. ☒

Vatandaşlık Yasası ve Af Konusu

Baraka, her zaman için halkların kardeşliğine inanan bir örgüttür. Irk ayırmaksızın tüm insanların kardeş olduğuna ve barış içinde yaşayabileceklerine inanır. Ülkemizde son günlerde gündeme gelen ve yoğun tartışmalara sebep olan vatandaşlık ve af yasası ile ilgili görüşlerimizi yazmadan önce bu konuyu tekrardan dikkatinize getirmekte yarar görüyoruz. Çünkü sapla samanı karıştırmaya meraklı pek çok vatandaşımız vardır. Bir ülkenin başka bir ülkeye uyguladığı kasıtlı nüfus politikası ile insan ve ırk düşmanlığını birbirine karıştırmamak gerekmektedir. Kıbrısın kuzeyine yıllardır Ankara hükümetleri tarafından uygulanan kontrolsüz nüfus aktarımına elbette ki bir sınır koyulmalıdır. Nüfusunun bilinmediği ve günden güne de

plansız şekilde arttığı bir ülkenin sağlıklı olmasını beklemek oldukça yanlıştır. Ancak bunun sorumlusu olarak Ankara hükümetlerini değil de Türkiyeli insanları görmek de bir o kadar yanlıştır. Özelde AKP hükümetinin genelde de gelmiş geçmiş tüm Ankara hükümetlerinin Kıbrıs'a uyguladığı asimilasyon ve entegrasyon politikalarının bir sonucu olarak ortaya çıkan nüfus sorununu daha da derinleştirici adımlar atan işbirlikçi UBP hükümeti, çıkarmaya çalıştığı vatandaşlık ve af yasalarıyla sorunu çözmek şöyle dursun, ülkede günden güne artırılmaya çalışılan Kıbrıslı-Türkiyeli kavgasına da çanak tutmaktadır. Bu oyuna gelmemeliyiz. Ülkedeki çarpıklığın sebebinin Türkiyeli insanlar değil, onları buraya bilinçli olarak gönderen Ankara hükümetlerinde aramalıyız. ☒

İmamın Ordusu DAÜ'de

DAÜ'nün üniversite öncesi kurumlarının Fetullah Gülen'e yakınlığıyla bilinen Doğa Koleji'ne devredilmesi ülkenin gündemine bomba gibi düştü. Vakfa ait bir kurumun özel sermayeye (hem de yeşilinden) peşkeş çekilmesi toplumda tam anlamıyla infial yarattı. Neo-liberal politaların en temel taktiği uygulanarak önce batırılan, sonra da kar etmiyor diyerek sermayeye peşkeş çekilen DAÜ'de, sokağa atılan çalışanlar bu karara oldukça sert tepki gösterdi. KTHY örneği gün gibi karşımızdayken, DAÜ'de çalışanların içine atılacağı durumu tahmin etmek hiç de zor değil. Ülkemiz kurumlarının yerli ya da yabancı sermayeye peşkeş çekilmesine asla göz yummayıp, sonuna kadar mücadele edeceğiz. Dünyada KTHY'de, bugün DAÜ'de, yarın Kıb-Tek'de, Telekomünikasyonda ve sermayeye peşkeş çekilecek her yerde egemenlerin karşısına çıkacağız. ☒

CTP-TDP Mitingi ve Hüsranı

Sendikal Platform'un 7 Nisan'da meclis önündeki eylemine katılmayacaklarını açıklayarak, hangi safta yer aldıklarını açıkça ortaya koyan CTP ve TDP, üzerinden 24 Nisan Referandumu'nda Kıbrıslı Türklerin ortaya koyduğu "EVET" iradesini her ne hikmetse! 7 yıl geçmiş olmasına rağmen, bolca bayraklı bir miting yaparak kutlamak istediler. AKP'nin zorlamalarıyla Kıbrıs'ın

kuzeyinde çıkarttığı sonra da kendi politikalarında bolca kullandığı bu "EVET"i kutlamanın sebebi ne olabilirdi acaba? Yoksa tam da Ankara'nın kazanının kaynamaya başladığı bir dönemde AKP'ye şirin görünmek mi? Biz o marjinal gruplardan değiliz, Ankara'ya asla laf atmamız, bizim derdimiz sadece UBP'dir demek için mi? UBP ülkeyi iyi yönetmiyor, zaten referandumda da "hayır" dediydiler, o yüzden biz ondan daha iyi işbirlikçi oluruz demek için mi? Soruların hepsinin cevabı koca bir "EVET". Kıbrıslı Türk halkı 2004'deki yanıtın aynısını yine verdi ve bu mitinge katılmadı. Ve bir kez daha ortaya çıktı ki artık Kıbrıslı Türkler işbirlikçilerden ve kraldan çok kralcılardan çok ama çok sıkıldı. Partilerimiz ise kendi havalalarında, hala daha bu halka nasıl kazık atabiliriz diye düşünmekte. ☹

Cratos Yangını ve Basın Emekçilerine Yapılan Saldırı

Mayıs ayının son günlerinde Çatalköy'deki Cratos Otel'de çıkan yangında yaşanan olaylar oldukça üzücüydü. Olayı görüntülemek için orada bulunan basın emekçilerine otelin görevlileri tarafından saldırıda bulunmuş ve basın özgürlüğüne derin bir darbe vurulmuştu. Ülkemize çullanan diğer mafyalar gibi turizm

ve kumar mafyalarının da hiçbir şeyden çekinmedikleri ve aslında arkaalarında devletin olduğu bir kez daha görülmüş oldu. Bu yaratıklar öyle bir güç tarafından korunuyorlar ki gazetecilere saldırmaktan bile hiç çekinmiyorlar. İşlerini yapmak için orada bulunan haberci arkadaşlarımıza yapılan bu saldırıyı kınıyoruz. ☹

Güney'de oy kullan“(ma)”

Mayıs ayında Kıbrıs'ın güneyinde milletvekilliği seçimleri yapıldı. Buraya kadar anormal bir durum yok gibi. Ancak güneyde ikamet eden 544 Kıbrıslı Türk'ün seçimlerde oy kullanacak olması işbirlikçi, faşist UBP hükümetini rahatsız etmiş olacak ki bu kişiler hakkında yasal işlem başlatılacağı duyuruldu. İnsanların en temel haklarından biri olan seçme hakkına -hem de kendi ülkesinde- yapılmak istenen bu şövenist müdahaleyi şiddetle protesto ediyoruz. ☹

KTHY Eylemleri ve Tutuklamalar

Daha önceki sayılarımızda da yer verdiğimiz KTHY eski çalışanlarının direnişine bu sayıda da maalesef yer vermek zorunda kalıyoruz. Maalesef diyoruz çünkü mağduriyetlerinin giderilmemesi bir yana, sokağa atılan bu insanlara yapılan insanlık dışı

muamelelere geçtiğimiz aylarda bir yenisi daha eklendi. Bakanlar Kurulu toplantısının yapıldığı gün dışarıda hükümeti protesto eden ve artık sabırları tükenen eylemciler, başbakanı pet şişe atmış, bunun üzerine de Başbakan Küçük bu insanlara "terörist" ve "KTHY'yi batıranlar" demişti. Ardından başbakanlık ışıkları önünde oturma eylemi yapan eylemcilere polis müdahale etmiş ve yerlerde sürükleyerek tutuklamıştı. İşbirlikçi UBP hükümetinin bu faşizan tutumunu unutmuyacağımızı ve mutlaka bir gün hesabının sorulacağını hatırlatırız. KTHY mağdurlarıyla dayanışmaya her alanda devam edeceğiz. ☹

İmam Hatiplemeli mi Hatiplememeli mi?

Son zamanlarda kktc Din İşleri Başkanı Talip Atalay'ın yaptığı açıklamalar gündemi fazlasıyla işgal ediyor. Türkiye'deki şeriatçı AKP hükümeti, buradaki işbirlikçisini de kullanarak, din politikalarını Kıbrıslı Türkler üzerinde uygulamaya devam ediyor. İnsanların dini

duygularını sömürerek, onları kullanmayı çok iyi beceren AKP hükümetinin uzunca bir süredir gözünü Kıbrıslı Türklere diktiğini herkes biliyor zaten. Talip Atalay'ın yaptığı "kktc'de imam hatibe ihtiyaç vardır" açıklamalarını bu politikardan bağımsız düşünmek imkansız. Ülkemizde okul sayısından fazla cami varken bir de imam hatip açmak istemek neyin nesi?

Öte yandan, ülkemizin en "dürüst" bakanlarından olan Eğitim Bakanı Kemal Dürüst ise yaz aylarında her zaman yapılan din kurslarının bu sene de mutlaka yapılacağını açıkladı geçen gün. Ne demeli? O halde biz de her yaz olduğu gibi bu yaz da mutlaka bu kursları yaptırtmayacağız. ☹

Talat ve AKP

12 Haziran'da Türkiye'de yapılan genel seçimlerde yine beklenen oldu ve AKP tek başına iktidarı rekor bir oyla yeniden kazandı. Bu sonucun Kıbrıs'ın kuzeyine yapacağı etkileri enine boyuna tartışabiliriz ancak önceden değinmemiz gereken çok önemli bir konu daha vardır. Seçimden önce Talat'ın

yaptığı "Ben oyumu AKP'ye verirdim" açıklaması ülkemizdeki bazı kesimlerin içinde bulunduğu vahim durumu bir kez daha görmemizi sağladı. Talat'ın AKP'nin yalakalığına meraklı olduğunu bildiğimiz de bu kadar bize biraz fazla geldi. AKP'nin oyuncağı olmaya bu kadar meraklı bir kişinin, ülkedeki bazı solcular tarafından hala daha itibar görmesi ise ayrı bir komedi. Talat'ın son açıklaması bize bir kez daha gösterdi ki Talat ve Talat gibi "solcu"ların bu ülkeye verecek hiçbir şeyleri kalmamıştır. Kim bilir belki de çok yakında Talat'ı elinde tesbihle camide cemaate vaaz verirken de görürüz! ☹

Günümüzün Felsefesi: BAY Başka Alternatif Yok!

Münür Rahvancıoğlu
munurrahvancioglu@yahoo.com

**"Gerçekçi ol, imkansızı iste"
1968 Duvar Yazısı**

İçinden geçtiğimiz çağın belki de temel ayırt edici yönü; seçenek bolluğuna rağmen (belki de bu yüzden) alternatif yokluğudur. Sistem tarafından sunulmuş olan seçeneklerin bolluğu, sistem dışı bir seçeneği düşünebilme imkanlarımızı körelterek seçeneksizliğimizi arttırmaktadır.

Bugün çocuk sahibi olan birisi çocuğunu kktc üniversitelerinde, Türkiye'de, Avrupa'da, Kıbrıs Cumhuriyeti'nde vs. okutmayı düşünebilir. Sayılabilecek onlarca farklı seçeneğe rağmen ortaya tek bir sonuç çıkmaktadır; her yıl yüzlerce yeni diplomalı işsiz! Sonucun bilinmesine rağmen, çocuğumuzu diplomalı işsizler ordusuna eklemek üzere okuyabileceği "en yüksek" dereceye kadar okutmak dışında bir alternatif yoktur! Eğitim için geçerli olan sağlık için de geçerlidir: Hastalık durumunda başvurabileceğimiz onlarca farklı yöntem ve çareye rağmen hastalıkları oluşmadan önlemek (önleyici tıp) gibi bir alternatifte sahip değiliz! Siyasette her ne kadar birbirlerinin farklı renklerdeki kopyaları da olsa, UBP ve CTP'den (Türkiye'deysek CHP ve AKP'den) başka alternatifimiz yok! Egemenlerin bize söylediğine ve toplumun büyük bir çoğunluğunun da inancına göre, "zarar eden", "verimsiz", "hantal" kamu kurumlarının özelleştirilmesinden, piyasaya açılmasından kısacası ekonomide neo-liberalizmden başka bir alternatifimiz yok! Araba da kullansak, motosikleti de tercih etsek; ulaşım da kendi özel çözümlerimizi üretmekten başka alternatif yok! Ve elbette "her koyun kendi bacağından asıldığı", "gemisini kurtaran kaptan olduğu" için, insan ilişkilerinde rekabetten, başarılı olmak için hırstan, ne kadar "insan sever" olursak olalım son tahlilde kendimizi düşünmekten yani bencillikten başka bir alternatif yok! Slavoj Zizek'e göre baskıcı yönetimlerin kendilerini kabul ettirmelerinin üç temel biçimi vardır(1):

- 1- Otoriter Biçim:** "Böyle olacak çünkü ben böyle diyorum"
- 2- Totaliter Biçim:** "Böyle olacak çünkü bu senin iyiliğin için"
- 3- Liberal Biçim:** "Böyle olacak çünkü daha iyi bir seçenek yok"

Bu üçü içerisinde insanların özgürlüğünün en düşük seviyede olduğu Liberal Biçim'dir. İnsanlar kendilerine "doğal" diye empoze edilen, kendi tercihleriymiş gibi kabullendikleri bu durumda, itaat ettiklerinin bile farkında olmadan itaat ederler.

Her verili durum, her toplumsal sistem,

her iktidar ilişkisi, kendi koordinatları içerisinde farklı seçenekler üretir. Hiçbir seçenek üretmeyen herhangi bir iktidar ilişkisi yoktur. Seçenekler arasında verili koordinatların kendisinden türeyen ve o koordinatları eleştirerek (muhalif olarak) varlığını devam ettirenler de vardır. Ancak burada dikkat edilmesi gereken nokta şudur ki; verili bir iktidar ilişkisinin koordinatlarından türeyen tüm seçenekler, sonuçta o iktidar ilişkisinin devamlılığını sağlar. Hangi seçeneği seçerseniz seçin, mevcut ilişkinin koordinatları içinde kalırsınız. Bu anlamda mevcut koordinatlar içinden türeyen seçenekler arasından yapılan tercihler biçimsel anlamda özgürlük gibi görünse de, gerçek özgürlüğe vardırılmaz. Gerçek özgürlük, mevcut iktidar ilişkilerinin koordinatlarına müdahale etme alanından tüer. Özgürlük, her durumda fiili özgürlüktür. Özgürlük ve o özgürlük ile ne yapılacağı birbiri ile yakından ilişkilidir. Birey, içerisinde aktif olarak bulunduğu bir durumu yeniden tarif edemediği, sadece verili durumun ürettiği seçeneklerle sınırlı kaldığı her durumda özgürlüğü biçimsel olarak deneyimliyor demektir. Çünkü gerçek özgürlük verili koordinatlar içerisinde sunulan iki ya da daha fazla seçenektan birini tercih etmek değil, o koordinatları değiştirmeyi seçebilmektir. Verili koordinatları aşma kapasitesi olmadan fiili özgürlüğe ulaşmak mümkün değildir. Bugün içerisinde yaşadığımız sistemin bizlere sunduğu birçok seçenektan hangisini seçersek seçelim aslında en sonunda seçtiğimiz şey sistemin kendisi ve devamlılığı oluyor. Sonunda bize söylenen ise mevcut durumu bizim tercih ettiğimiz, sonuçların da bizim tercihlerimiz ile bağlantılı olduğu oluyor. Üstelik bunu söyleyenler, arasından tercih yapacağımız

seçeneklerimizi itina ile belirleme özgürlüğünü ellerinde tutmakta ısrar edenlerdir. İnsan türünün mevcut durumu, yüzlerce çeşit ürün içerisinde dolaştığı halde; ürünlerin kalitesine, fiyatına, doğaya verdiği zarara, gerçek ihtiyaçları karşılayıp karşılamadığına karar veremeyen, sadece dolaşmak ve parası yetiyorsa alışveriş yapmaktan başka bir seçeneği olmayan pasif tüketiciler, küresel bir süpermarketin müşterileri pozisyonuna sıkıştırılmıştır. Hangi ürünü seçersek seçelim, sonuçta tercih ettiğimiz şey süpermarketin devamlılığı olacaktır. Hiçbir şey alamamamız durumunda ise, bu durum süpermarket için bir şey değiştirmeyecek her durumda başka müşteriler bulmak mümkün olacaktır. Slavoj Zizek, radikal solun ütöpik olduğunu söyleyenlere verilecek en iyi cevabın; asıl ütopyanın bugünkü neo-liberal konsensüsün ebediyen süreceği inancı olduğunu söylemektedir. Asıl gerçekçilik verili durumda imkansız gibi görünen için mücadele edebilmek, mümkün görünenin sınırlarını aşabilme cesaretini gösterebilmektir. Bugün mevcut seçenekler dışında bir seçeneğimiz olmadığı, sistemin bize kendisinin devamına hizmet edenler dışında hiçbir seçeneği hazır olarak sunmadığı doğrudur. Ama bu, mevcut seçenekler içerisinde sözde "en iyisini" seçmek zorunda olduğumuz, başka alternatifimizin olmadığı anlamına gelmez. Başka bir alternatifimiz vardır: O da "verili seçenekleri reddedip, yeni seçenekler yaratmak ve koordinatları değiştirebilmek iradesine sahip olmaktır(2)." ☒

(1) Lenin Üzerine, Encore Yayınları, Slavoj Zizek

(2) Hemen Şimdi, Argasdi Kitaplığı, Kolektif

Dosya: Alternatif

Alternatif kelimesinin kökeni Fransızca'dır ve Türk Dil Kurumu Sözlüğü'nde Türkçe karşılığı "seçenek" olarak veriliyor. Seçenek kelimesi ise aynı yerde "birinin yerine seçilebilecek bir başka yol, yöntem, tutum" olarak tanımlanıyor. Argasdi'nin 23. sayısının dosya konusunu "seçenek" olarak değil de "alternatif" olarak belirlememizin nedeni; "seçenek" kelimesinin verili, sunulmuş ve hazır olanaklar arasından yapılacak tercihleri çağrıştırıyor olmasıdır. Oysa

"alternatif" kelimesi bu tanımdan çok daha ötesine gönderme yapmakta, verili durumda mevcut olmayan bir olanağın yaratılması iradesini de içermektedir. Yüzlerce farklı seçenek içinde yaşanan müthiş bir seçeneksizliğe mahkum muyuz, yoksa gerçek bir alternatif yaratabilir miyiz? Dosya konumuz budur...

Bugün ister siyasal anlamda isterse de kültürel anlamda olsun, yaşamın her alanı çok renklilik, çok seslilik görünümü altındaki bir tek boyutluluğa

indirgenmiştir. Yeni bir alternatifin inşası ise düşünen zihinlerin yaratıcılığından öte, yaşamın kendi içinden yükselen pratik faaliyetin eseri olacaktır. Egemen düşünceler nasıl egemenlerin pratiğinden besleniyorsa, alternatif düşünceler de ezilen sınıfın yaşamından filizlenecektir. Dosyamız her zaman olduğu gibi tartıştığımız başlığa dair ipuçlarını barındırıyor. Esas olan ise, okurun ilgisini çeken alanlarda yapacağı ayrıntılı okumalar ve tutarlı bir pratiktir.

Buğra Tarazi:

Alternatif bilinenin, alışılmışın, kabul edilmişin, mecbur bırakılmışlığın dışında olan farklı bir seçenek. Bizi mecburiyetten kurtaran ve bir seçim yapma özgürlüğü tanıyan.

Işık Atun:

Yeni bir şeyler üretebilmektir. Kıbrıs'ta eksikliği hissedilen bir şeydir. Var olan eksikliği tamamlamak, o konuda çözüm üretebilmektir. Alternatif bir çözümdür. Alternatif üretebilmenin koşulu sorunun temeline inerek kaynağı tespit edebilmektir.

Mehmet Kadiri:

Alternatif bir şeyin karşılığıdır. Coca Cola'nın alternatifi mesela Pepsi'dir. Kıbrıs'ta alternatif mesela kendi evimizi yönetmektir. Yani istediğimiz şeydir. Ne birine uşak ne de birine yama olmaktır.

Mehmet Çelik (Fotoğraf Vermek İstemedi) : Mevcudun dışında olan başka bir şey. Her şeyin bir alternatifi vardır. Alternatifi olmayan yoktur. Bazı politikacılar kendilerini alternatifsiz zannederler ama her şeyin bir alternatifi vardır.

Baska Bir Psikoloji Mümkün

Fatih Bayraktar
psyfatih@yahoo.com

Psikoloji biliminin egemenlerle, militaristlerle ve dünya kapitalizmiyle ilişkisi aslında bilimin iktidar araçlarıyla ilişkisinin bir özeti gibidir. Örneğin 1879'da ilk psikoloji laboratuvarının kurulup felsefe kürsülerinden kopuşun gerçekleşmesinden Birinci ve İkinci Paylaşım Savaşlarına kadar geçen süre içinde kendi içine dönük olan Psikoloji Bilimi ilk sıçrayışını ABD askerlerinin cephede ve cephe gerisinde hangi görevlere uygun olduklarının saptanmasında kullanılan Army Alpha, Army Beta testleriyle yaşamıştır. ABD Üniversitelerinde görevli profesörlerin büyük çoğunluğu özellikle İkinci Paylaşım Savaşı sırasında ordu adına çalışmış ve örneğin asker adaylarının orduya katılmalarını, ilerleyen zamanlarda ordu için ölmelerini ikna etmekte ileri psikoloji kuram ve bilgilerini uygulamışlardır. Bu yöntemler bugün dahi ABD propaganda mekanizmasının temel taşlarını oluşturmaktadır.

Psikoloji araştırmalarının sonuçları çoğu zaman ABD ordusunun dışında CIA'nın ve faşist Güney Amerika diktatörlüklerinin elinde işkencenin nasıl daha etkili yapılabileceğinin bulunması için de kullanılmıştır. Örneğin 1950'li yıllarda ABD'deki McGill Üniversitesi'nin Psikoloji Bölümü Başkanı olan Donald Hebb'in ortaya attığı hipotez, beş duyu organımızla algıladıklarımızın uzun süre bloke edilmesi halinde benlik duygusunun kaybolmaya başlayacağıydı. Hebb, bu hipotezini üniversitede öğrenim gören 63 öğrenci üzerinde sınamıştı. Öğrenciler günlerce ellerinde ve kollarında temas duygusunu engelleyecek boru şeklinde kartonlarla, duymalarını engelleyecek kulak tıkaçlarıyla ve görmelerini tamamen engelleyen siyah gözlüklerle kapalı odalarda tutulmuşlardı. Sürecin sonunda çoğu gerçeklik duygusunu yitirmeye ve halüsinasyonlar görmeye başlamıştı. Deneycilerin kendilerine sürekli dinlettikleri propaganda içerikli ses kayıtları sonucunda daha önce inanmadıkları şeylere inanır olmuşlardı. Hatta bu inanç değişikliği bir kısmında kalıcı hale gelmişti. Diğer bir deyişle benliklerini yitirmeye başlamışlardı. Hebb'in yöntemi sonraları CIA ajanlarınca ve faşistlerce sıklıkla kullanıldı. Guantanamo Hapishanesi'nden basına yansıyan görüntülerde tutsakların başlarına geçirilmiş siyah naylonlar da bu yöntemin günümüzdeki yansımalarındandır. Guantanamo'daki işkencelere danışmanlık!!! yapan kişi ise Amerikan Psikoloji Derneği'nin (APA) eski başkanı Joseph Matarazzo'ydu. Matarazzo'nun özgeçmişini incelendiğinde ABD Hava Kuvvetleri'yle ve ABD Ulusal Güvenlik Ajansı'yla işbirliği içinde birçok çalışmaya!!! imza attığı görülüyordu. Bu durum Matarazzo'ya özgü değildi tabii ki. Bugün

ana akım psikolojide lider konumda olan ABD psikolojisi kurumsal kimliğini kazandığı andan itibaren ABD resmi politikalarının savunuculuğunu ve bayraktarlığını yapmıştır. Aynı dernek tıpkı bağlı oldukları ABD hükümetleri gibi kendi kurallarını evrensel kurallar haline de getirmişlerdir. Bugün psikoloji bilminde herhangi bir araştırmayı raporlaştırmak istediğinizde Amerikan Psikoloji Derneği standartlarına göre yazmak durumundasınız. Bunları geçelim eğer Türkiye'de YÖK'ten psikolojinin bir alt alanında doçentlik almak istiyorsanız örtük bir kural olarak en az 6 ay bir ABD üniversitesinde görev almak zorundasınız. Yani ABD hegemonyası en açık biçimiyle psikoloji alanında da sürmektedir.

Gelelim psikoloji akademisine. Tipik "sırça köşkte yaşama" durumu akademisyen psikoloji camiası için de

geçerlidir. Bilimsel araştırmalarda topluma yarar sağlamak değil, "yayın yapmak ve yükselmek" temel motivasyondur. Bu durumlarda araştırmalara denek olarak katılan insanlar veri sağlama amaçlı kullanılır ve atılır. Çarpıcı bir örnek vermek gerekirse geçen yıl gerçekleşen Türkiye Psikoloji Kongresi'nde bir araştırma grubu eğitici bir televizyon programının çocukların bilişsel gelişimi üzerindeki etkisini araştırırken bu araştırmayı annelerle telefonda konuşarak yaptıklarını belirtmişti. Kendilerine neden evlere gitmeyip telefonla konuşmayı yeğledikleri sorulduğunda ise sebep olarak coğrafi uzaklık söylenmişti. Ancak İstanbul'u bilenler araştırmanın yapıldığı üniversiteyle telefon açılan yerin neredeyse dipdibe olduğunu fark etmişlerdi. Sebep ortadaydı: Anneler yalnızca araçtılar. Onların hayatlarının bir süreliğine bile bir parçası olmak bu elitist akademisyenlerin aklının ucundan bile geçmemişti. Üstelik araştırma sonuçlarını annelere bildirip bildirmediikleri sorulduğunda bunu önümüzdeki aylarda yapacaklarını söylemişlerdi. Oysa çalışma 3 yıl önce

yapılmış, söz konusu televizyon programı yayından kaldırılalı yıllar olmuş ve araştırmaya katılan annelerin çocukları o televizyon programını seyretmeyi yeğlemeyecek kadar büyümüşlerdi. Yani araştırmanın sonuçlarını aktarmanın hiçbir anlamı yoktu. Zaten akademisyenlerin buna hiç niyetleri olmamıştı. Cevapları tamamen durumu kurtarmaya yönelikti.

Durum Kıbrıs'ın kuzeyindeki akademisyen psikoloji camiası için de pek farklı değildir. Hatta durum daha da kötüdür çünkü birkaç kişi dışında araştırma yapan yoktur. Oysa göçmenlerin durumundan, trafikteki insan davranışlarına, kerhanelerde pazarlanan seks işçisi kadınlardan, ateşkes koşullarında yaşamının etkilerine kadar birçok toplumsal konu incelenmeyi beklemektedir. Ancak ne yazık ki üniversitelerimizin yegane amacı ders vermek gibi görünmektedir. Bu bağlamda kampüslerimizin ezici çoğunluğu için "Yüksek Lise" tanımı yapmak yerinde olacaktır.

Tüm bunlar yaşanırken başka bir psikolojinin mümkün olduğunu gösterenler de vardır. Kıbrıs'ın kuzeyinde Bağımsız Psikologlar İnisiyatifi, Türkiye'de Toplumsal Dayanışma için Psikologlar Derneği, psikolojinin salt bilim için değil toplum için de yapılması gerektiği şiarıyla ortaya çıkan ve yaptıkları çalışmalarla bunları gösteren birçok örnekten yalnızca ikisidir (Bağımsız Psikologlar İnisiyatifi KTHY mağdurları için çeşitli çalışmalar yapmış, Toplumsal Dayanışma için Psikologlar Derneği ise TEKEL direnişinde işçilere psikolojik destek vermiştir).

Bunların dışında eleştirel psikologlar da söylenmeyi söylemek için yazı ve eylemlerine devam etmektedir. Örneğin Eleştirel Psikoloji Bülteni'nin son sayısında şu yazılar göze çarpmaktadır: "Psikoloji'nin Kürt Sorunuyla İmtihani", "Taş Atan Çocuklar ve Kahraman Psikologlar", "Napalm Düştüğü Yeri Yakar: Psikoloji Kimin Yanında?". Eleştirel Psikologlar bunları söylerken ana akım psikoloji profesörleri yetiştirdikleri doktora öğrencilerine Kürtlerle ya da zorunlu göçle ilgili çalışma yapmamalarını, aksi takdirde bu durumun doçentlik jürisinde karşılına sorun olarak çıkacağını öğütlemektedir. Yani geleceğin akademisyenleri üç maymunu oynamak üzere yetiştirilmektedir.

Sözün kısası ana akım psikoloji, genel olarak bilim dünyasının yaşadığı eğilime uyarak egemen ideolojinin ve onun aygıtlarının dümen suyunda kapitalistlerle (Not: Psikoloji'nin ana alt alanlarından biri de Endüstri Psikolojisi'dir), militaristlerle vs. kolkola yürüyüşüne devam etmektedir. Ancak diğer yandan dünyanın her yanında MARJİNAL psikologlar görmeye, duymaya ve söylemeye hem de daha yüksek seslerle söylemeye başlamışlardır. Onlar varoldukça başka bir psikolojinin, başka bir kültürün, başka bir dünyanın mümkün olabileceğine olan inancımız da sürecektir. ☒

Yeni Sendikal Mücadele

Besim Baysal
besimbaysal@lycos.com

Geleneksel sendikal mücadele; günümüzde oluşan genel politik ve ekonomik gelişmelerden ötürü tüm dünyada bir gerileme yaşamaktadır. Özellikle merkez ülkeler dediğimiz Avrupa ülkeleri ve ABD'de soğuk savaşın bitiminden sonra sendikalar kendilerini derin bir krizin içinde bulmuşlardır. Kapitalist sistemin ekonomik konumlanışının 1970'lerden itibaren yeni bir strateji geliştirerek kendi krizinden çıkışını kolaylaştırmak istemesi ile neo-liberalizm denen emekçilere ve yoksullara yeni bir saldırı dalgası başlatılmıştır. Sendikalar; kamusal hizmetlerin geliştirildiği 2. Paylaşım Savaşı sonrası dönemde kazanılan birçok hakla üyelerine orta sınıf denen küçük burjuvazi yaşam tarzı koşullarını sağlamışlardır. Bu koşulların egemen olduğu bir dönemin getirdiği rahatlık ve hantallık sendikaların değişen koşullara karşı uyum sağlamasını engellemiştir. Ancak bugün koşullar hızla değişmektedir. Taşeronlaştırma, piyasalaştırma ve özelleştirme her yere girmiş durumdadır. Avrupa'da fabrikalar sökülmeğe işgücünün en ucuz olduğu Çin ve diğer uzak doğu ülkelerine taşınmaktadır. Eğitim, sağlık, ulaşım, telekomünikasyon, elektrik vb. kamusal sektörler parça parça yada bütünüyle özel sermayenin eline geçmektedir. Bu sektörlerdeki sendikalar radikal çıkışlar yapamayacak kadar hantallaşmış ve bürokratik bir yapıda, mücadeleyi yapabildiği ölçüde grev, bildiri ve basın önünde yapılan birkaç eylemle kurgulamaya çalışmaktadırlar. Bu saldırı dalgası yeni bir işçileştirme ve yoksullaştırmayı beraberinde getirmektedir. Özelleştirme ve taşeronlaştırma karşısındaki bu pasif diyebileceğimiz sendikal çıkışlar ise saldırıları durduramamakta hatta yavaşlatamamaktadır bile.

Diğer taraftan sendikalar üzerinde egemenlik kuran bürokratik klikler yani merkez "sol" partilerin potansiyel milletvekili adayları uzun soluklu ve kitleselleşmeye ve tabana yayarak sonuç almaya yönelik eylemlere yönelme yerine nispeten gününbirlik ve ülkenin genel seçimlerinde yakın partiye oy sağlamaya veya propagandaya yönelik eylemler kurgulamaktadır. Merkez "sol" partilerin neo-liberal saldırılar karşısında topyekün bir karşı çıkış örgütlemek bir yana hükümette oldukları dönemlerde ekonomik reçetelerle özelleştirmeleri uyguladıkları ve sahiplendikleri yaşanmış gerçeklerdir. Bu koşullar altında emekçilerin öz örgütleri olan sendikalar, mücadeleden geri düşmüş emekçiler de yeni koşullarda yeni mücadele alternatifleri ve araçları oluşturma zorunluluğu ile karşı karşıya kalmışlardır.

Egemen sendikacılık anlayışlarından biri olan özellikle SSCB'nin olduğu dönemden kalma sendikacılık yapılanması sendika federasyonlarının sol partinin altında çalışan bir yapıda olmasını da getirmektedir. Bu anlayışa en yakın örnekler Kıbrıs'ın güneyinde AKEL'e bağlı PEO, kuzeyde CTP'ye bağlı Dev-İş'dir. Almanya'da SPD'ye yakın işçi konfederasyonu, İngiltere'de İşçi Partisi'ne yakın büyük sendikal yapılar farklı sol gelenekten gelseler de niteliksel olarak

aynı zeminde yer almaktadırlar.

İngiltere'de Muhafazakarların hükümet olduğu ve Margaret Teacher'ın başbakanlığı döneminde özelleştirmeler her yanı sarmış uzun süren grevler özellikle madenlerde ve demiryollarında hayatı felç etmişti. Bu süreçlerin sonunda seçimle hükümete gelen İşçi Partisi ve Tony Blair ise alternatif olmak bir yana Margaret Teacher'ın bıraktığı yerden özelleştirmelere devam etmiştir. Benzer süreçler Almanya'da ve Fransa'da da yaşanmıştır.

Avrupa'yı ve dünyayı saran neo-liberalizm saldırıları Kıbrıs'ın kuzeyinde TC Devleti ve egemenleri ile dayatılmaktadır. Bu dayatmalar kendini ekonomik işbirliği protokolleri ve ekonomik paketler adı altında göstermiştir.

Satılan kurumlar ve taşerona verilen alanlarda çalışanlar örgütsüzleştirilmiştir ve zaten özel sektör tamamen örgütsüzdür. Kıbrıs Türk Hava Yolları batırılmadan önce tüm uçuş saatleri ve alanları Atlas ve Pegasus gibi özel şirketlere devredilmişti. Belediye otobüsleri için Lefkoşa'da önce özel şirketlerle ortak anonim şirket oluşturulmuş (LETTAŞ: Lefkoşa Toplu Taşımacılık Anonim Şirketi) sendikaların üyeleri başka bölümlere aktarıldıktan sonra da belediye LETTAŞ hissesini ilgili özel şirketlere devretmişti. ETİ'nin özelleştirilmesi de aynı şekilde gerçekleştirilmiştir. Emeklilik yaşı 55'den 60'a yükseltirken de çalışanları değil yeni iş alacak olan gençleri kapsayacağı söylenerek sendikaların ve emekçilerin yapacağı eylemler bir şekilde küçültülmüştü. TC sermayesine devredilen işletmelerle beraber Kıbrıs'ın kuzeyinde tamamen bir düzensizlik ve kaos çalışma hayatını esir almış durumdadır. Emekçilerin çalışma saatlerinden, alacakları ücrete kadar en temel haklar bile ortadan kaldırılmaktadır. Bugün sermaye yerlisi de yabancı da asgari ücret uygulamasını ortadan kaldırmak için farklı farklı asgari ücret uygulamalarının hayata geçirilmesini savunmaktadır. Bu koşullar altında sendikal mücadelenin yaşadığımız coğrafyada da derin bir kriz içinde olduğu görülmektedir. Biraraya gelerek federasyon vs. birlikler oluşturma sıkıntısı bir yana bürokratikleşme ve örgütlenme sıkıntıları zamanla daha da belirgin olmuştur. Örgütlenme tamamen yasalarla sendikaların girmesine izin verilen kamu kurumlarında varlığını devam ettirmektedir.

Dünyanın başka yerlerinde benzer neo-liberal saldırı altındaki emekçiler kendi alternatiflerini yaratarak geleneksel sendikal yapıların hantallık ve bürokrasinin dışında mücadele pratiklerini oluşturmuşlardır. Özellikle emekçilerin doğrudan karar mekanizmalarına katıldığı süreçler ve belirli bir alana sıkışıp kalmayan, bir bölgedeki emekçilerin nerede çalışırsa çalışsın veya işsiz olsun birlikte örgütlenme deneyimi içinde bulunması bu yeni sendikaların ve belirsiz özelliklerinden biridir. Diğer taraftan güvencesiz, esnek ve asgari ücrette çalışan emekçilerin örgütlendiği yapılar oluşturmaktadır.

Türkiye'de sağlık alanında taşeronlaştırmaya karşı taşeronda çalışan işçileri örgütleme gibi bir hedefle yola çıkan

ve dünyanın birçok yerindeki işçi mücadelelerine de örnekler yaratan Devrimci Sağlık-İş sendikası bu alternatif çıkışlara iyi bir örnektir. (www.devsagliklis.org.tr)

Güney Afrika Cumhuriyeti'nde elektrik özelleştirilmesi sonrası kullanıcılara akıllı sayaç takılması yoksulların elektriksiz kalmasını getirmiştir. Bunun üzerine harekete geçen yeni sendikal anlayış, sistemi yasa üzerinden değil meşruluk üzerinden kavrayıp, yoksulları örgütlemekte elektriklerini yeniden bağlamaktadır. Aynı sendikal anlayışa sahip hareket evlerde, şirketlere parçabaşı çalışan kadınları sendikada örgütlemektedir. (www.cosatu.org.za)

Avrupa'nın göbeğinde İtalya'da okulların bir önceki Berlusconi hükümetinin kararı uyarınca yarım gününün genç öğretmenlerle birlikte özelleştirilmesine karşı öğrenci velileri ve bölge insanları ile birlikte bir hareket başladı. Okul Taban Komiteleri (COBAS) adı altında başlayan hareket son 10 yılda Avrupa'da anti-kapitalist harekete damgasını vurdu. Şu anda bir konfederasyon olan örgüt okul dışında da genişlemiş mahalleleri ve göçmenleri de kapsayan bir yapıya kavuşmuştur. (www.cobas.it)

Arjantin'de Piqueteros (Barikatçılar) yani işsiz işçiler Hareketi (MTD) kriz sonrası işsiz kalan işçilerin gecekondu mahallelerinde örgütlenmesi ile oluşan sendikacılık deneyimidir. En önemli eylemleri taşımacılık yapılan anayolları kesmeleri ve hükümetlerle pazarlık yaparak üyelerine iş olanakları sağlamalarıdır.

Dünyanın en büyük yoksul hareketlerinden biri olan MST ise yani Topraksız Kır İşçileri Hareketi, Brezilya'da örgütlenmiştir. Ülkedeki geniş ve ekmedikleri kadar büyük arazileri bulunan toprak sahiplerinin arazilerini çatışarak işgal eden örgüt, devletle pazarlık yaparak üyelerine kooperatifler içinde ortak kullanımlı tarım arazileri işleme olanağı sağlar ya da isteyene kendi özel tarım arazilerini verir. (www.mstbrazil.org)

Dünyanın her bölgesinde ve ülkesinde emekçiler ülkelerinin kendi özgün koşullarına göre neo-liberal saldırılar karşısında çeşitli alternatif örgütlenmeler yaratmışlardır. Genel olarak toplumsal hareket sendikacılığı adıyla ifade edilen bu örgütlenmeler bizlere emek mücadelesinin alternatifsiz kalmayacağını da bir göstergesi olmuştur. Ülkemizin özgün koşullarına göre sınıfsal zeminden emekçilerin birliği özel sektörde olsun kamuda olsun sağlanmalı ve mücadele daha örgütlü bir yapıya kavuşturulmalıdır. ☐

Kirliliğe Alternatif Çevrecilik Mi?

Nazen Şansal
nazen_sansal@yahoo.com

Hepimiz çevreciyiz! İdeolojisi, toplumsal sorunlara bakışı, sınıfsal konumu, kültürel yapısı farketmeksizin yediden yetmişe, sağcısından solcusuna herkesin çevreci olduğu bir çağda, bir ülkede yaşıyoruz! Gezegenimizin koruyucusu Birleşmiş Milletler, emperyalist devlet başkanlarının katılımıyla mühim çevre zirveleri, sürdürülebilir kalkınma konferansları yapmakta. Gelen geçen hükümetlerimiz ve yerel yönetimlerimiz çevreye ne kadar önem verdiğini her fırsatta göstermekte. Sosyal sorumluluk bilinciyle hareket eden şirketler, karlarından fedakarlık edip çevre projelerine, temizlik kampanyalarına sponsorluk etmekte ve çevre duyarlılığı, tüm sivil toplum örgütlerinin gündeminden hiç düşmemekte. Hal böyleyken iklim değişikliği yerküredeki tüm yaşamı tehdit etmeye devam ediyor, milli parkımıza elektrik direkleri dikilip otellere zemin hazırlanıyor, çöplüklerden kanserojen dumanlar yükseliyor, sahillerimiz çöplerden geçilmiyor. Sivil toplum örgütleri de siyasetin ve toplumsal mücadelenin dışında, kendilerine çizilen çerçeve içerisinde kalarak çevreci faaliyetler yapıyor.

Çevre/Ekoloji Hareketlerinin Doğuşu ve Tahrifi

1960'larda başlayan çevre/ekoloji mücadelesinin ve yeşil hareketin dayandığı felsefe, 19. yüzyılın başlarına kadar uzanır. Alexander von Humboldt (1769-1859), kozmos kavramını ilk kez her şeyin birbiriyle ilişki içinde olduğu tek bir bütün anlamında, bugünkü ekolojist kavrayışa oldukça benzer bir şekilde formüle etmiş önemli bir bilim insanıydı. Humboldt, bugün ismi akademik çevrelerle sınırlı kalmış bir figür olsa da "bağlantı zinciri" anlayışıyla açtığı ekolojik düşünce çıkışı, milli park hareketini ve doğa korumacılığını başlatan John Muir'i derinden etkilemiştir. Evrim düşüncesini geliştiren Charles Darwin, insanın doğanın bir parçası olduğunu ortaya koymuş, 19. yüzyıl boyunca büyük miktarlarda yakılan kömürün yarattığı çevre kirliliğine, doğaya bırakılan atıklara, insan doğa ilişkisine, sağlıksız çalışma ve yaşama koşullarına, insanca yaşamaya uygun olmayan işçi mahallelerine ve sanayi kentlerine dikkat çeken, yani ilk kez çevre kirliliği üzerine yanc Friedrich Engels, August Bebel gibi öncü yazarlar, çevreciliği ve ekoloji hareketlerinin temellerini, yaşanan toplumsal mücadelelerle bağlantılı kurgulamışlardır. 1900'lerin sonunda hızla büyüyen yeşil hareket, başlangıçta pek çok olumluluk barındıran Greenpeace gibi örgütlerin ve yeşil partilerin kurulmasına da zemin hazırladı. Çevreyi korumanın siyaset dışı bir mesele olduğu, çevreciliğin çevreci örgütlerde yapılması gerektiği o yıllarda bilinmiyordu. Sonradan bir "bilinç sıçraması" olmuş, çevreci olmak, tıpkı demokrat olmak gibi ayrımsız olarak herkes tarafından

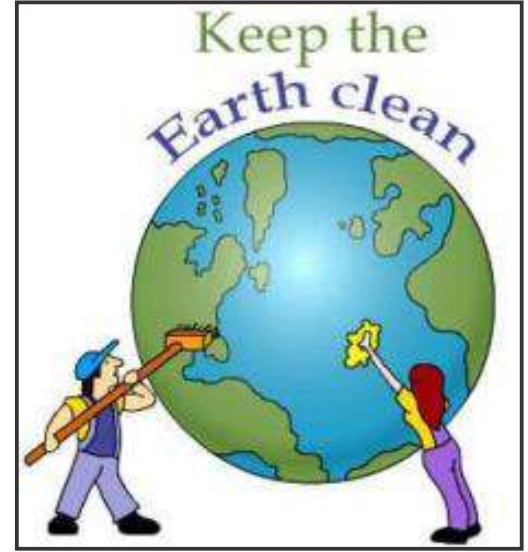
paylaşılması gereken renksiz bir değere dönüştürülmüştür. Bu dönüşüm, neoliberalizmin dünya sistemine egemen olmaya başladığı 1980'lerden sonra hız kazandı. Birleşmiş Milletler'in devletlerarası konferanslarda ortaya çıkardığı sürdürülebilir kalkınma* ideolojisine sivil toplum kuruluşları da paydaş edildi ve ekoloji/çevre hareketlerinin itiraz etmekten vazgeçip çözümün ortağı olması anlayışı yerleşti. Öte yandan çevreciliğin, ideolojik nitelik taşımayan bir çağdaş değer olduğu fikri yaygınlaştırılarak, ekolojist değil sürdürülebilir kalkınmacı bir çevre mücadelesi, yeşil değil renksiz bir ekoloji politikası sivil toplum örgütlerine egemen oldu. Bu bilinç tahrifi sürecine, çevreyi en çok kirleten ama "sosyal sorumluluk" sahibi şirketlerin "çevreci" kampanyalara fon vermesi de eklenince, siyaset dışı bir çevreciliğin ana akım haline gelmesi kaçınılmaz oldu.

Kapitalizmin Kandırımacaları

Böylesi bir çevrecilik anlayışının kirliliğe çare olamayacağını ortaya koymak için

teorik eksikliklerini ve çelişkilerini sayfalarca anlatmak yerine dünyamızın ne kadar yaşanabilir olduğuna bakmak yeterlidir: Eşi benzeri görülmemiş bir ekolojik çöküş, yaşamı tehlikeye sokacak denli hava, su ve toprak kirliliği, hızla büyüyen kentsel atıklar, nükleer ve kimyasal tehditler, kıtlık, savaşlar, toplumsal bir çöküşe doğru giden kaotik bir dünya düzeni... Ekososyalist Manifesto'da söylendiği gibi "Bizce ekoloji krizleri ve toplumsal çöküntüler birbirleriyle yakından ilişkilidir ve aynı yapısal güçlerin değişik görünüşleri olarak değerlendirilmelidir. Ekoloji krizleri büyük ölçüde, yeryüzünün ekolojik istikrarsızlığı zaptetme ve bu istikrarsızlığın etkilerini azaltma kapasitesini aşan dizginsiz sanayileşmeden kaynaklanıyor. Toplumsal çöküntüler ise emperyalizmin küreselleşme olarak bilinen biçiminden kaynaklanıyor.

Üstelik bu temel güçler, aslında aynı eğilimin değişik görünüşleridir ve bunlar bütünü hareket ettiren esas dinamik olarak görülmelidir: Dünyadaki kapitalist sistemin yayılması." Kapitalizm, kendi vahşiliğini örtbas etmek için "alternatif" çevre teknolojileri ile de karşımıza çıkıyor. Oysa sermayenin yasası, doğayı korumak değil her zaman daha fazla büyüme. Dolayısıyla yalnızca kar edebildiği müddetçe yeşil dostu teknolojiler, onun ilgi ve üretim alanına girecektir. Doğaya ve onun ekolojik dengesine dayanarak hareket ediyormuş gibi yapan rejim, karlılığı sürekli genişletme zorunluluğuyla beraber, ekosistemleri dengeyi bozucu atıklarla karşı karşıya bırakıyor, organizmaların gelişmesini sağlamak için milyarlarca yıl boyunca evrim geçirmiş olan habitatları yok ediyor, kaynakları çarçur ediyor ve doğanın duylara hitap eden canlılığının yerine sermaye birikimi için gerekli olan kaba bir değiş tokuş edilebilirliği koyuyor.

Gerçek Alternatif...

Mevcut kapitalist sistemin, "çevreci" politikalarla kendi yarattığı kirliliğin ve krizlerin üstesinden gelmesi mümkün değildir. Bu sistemin değerleri ile çevrelenmiş örgütler de ekolojik krizi çözemezler ancak sistemin çirkin yüzüne makyaj yapabilirler. Kısacası sistem, son derece sürdürülemezdir ve temelden değiştirilmelidir, hatta yaşamaya değer bir gelecek istiyorsak yerine alternatif konmalıdır. Rosa Luxemburg'un ortaya attığı yalın seçenek, ufak bir değişiklikle alternatifi gösteriyor: "Ya ekososyalizm, ya barbarlık!"

* Sürdürülebilir kalkınma adlı janjanlı ambalajın içindeki, küresel sermayenin ve emperyalist devletlerin yoksul ülkeler üzerindeki hegemonyasını pekiştiren, kaynak sömürsünü meşrulaştıran ve yoksul ülke halklarını süründürmekten başka bir işe yaramayan bir projedir.

Kaynaklar:

Sivil Toplum Dergisi, Sayı:20, Ümit Şahin
Ekososyalist Bir Manifesto, Joel Kovel,
Michael Löwy

Kıbrıs Cumhuriyeti...

Başak Önel
onel_basak@yahoo.com

Kıbrıs, tarih boyunca kulaklarımızın her daim alışık olduğu stratejik ve jeopolitik sebeplerden ötürü göz önünde olmuştur. Türlü emperyalist gücün ağızını sulandıran adamız, her dönemin "baskın olan dış güçleri tarafından yönetilmiş, kendi bağımsız karakterine sahip olamamış, ekonomik ve politik gelişmeleri kendi iç dinamiğinde yaşayamamıştır. Bundan dolayıdır ki; bugün hala bu ekonomik ve politik gelişmeler temelden bozuk bir özellik taşır. Tüm bu sebeplerden ötürü, Kıbrıs sorunu denilen bu sorun, günümüze adanın kendi iç dinamikleriyle çözülemeyecek bir sorunmuş gibi aktarılmakta ve dıştan dayatmacı müdahalelerle çözülmeye çalışılmaktadır".

İkinci Paylaşım Savaşı sonlarına kadar; ada halkları arasında yaşanan ciddi bir etnik çatışmaya rastlanamaz. Bu dönemden sonra, klasik sömürgecilik yöntemiyle topraklarını genişleten Birleşik Krallık ve yeni sömürgecilik yöntemiyle kontrol altına alma siyasetini öne süren ABD'nin çıkarları Kıbrıs üzerinde çakışır. "Klasik sömürgecilik, açık işgale dayalı ve bir vali aracılığı ile sömürge devletin kontrolünden oluşur. Oysa yeni sömürgecilik sisteminde, sözde bir bağımsızlık verilen ülkeler; emperyalist tekeller ve yerli işbirlikçi sınıflar aracılığı ile sistem içinde tutulmaya devam ederler". Güneş batmayan krallığın güneşi henüz ABD tarafından gölgelenmemişken, İngiltere ABD'ye kafa tutmaya çalışır ve direnir. İki hegemon gücün cenderesine sıkışan ada, çeşitli gerilimlere sahne olur.

ABD'nin yeni sömürgeci haline gelen Yunanistan, aldığı talimatlarla Enosis talebini yükseltirken; İngiltere, "böl-yönet" politikasını devreye sokar ve Kıbrıslı Türk Yukarı Sınıfı'nı yanına çekerek "Taksim" siyasetini ön plana çıkarır. Süreç içerisinde Türkiye de "Taksim" tezini savunmaya başlayacaktır... İngiltere'nin Türkiye ve Kıbrıslı Türk Yukarı Sınıfı'nı devreye sokması üzerine ABD'nin cevabı gecikmez; EOKA'nın örgütlenmesine ön ayak olur. Altta kalma niyetinde olmayan İngiltere, Kıbrıslı Türkleri paralı asker yazıp "böl-yönet" siyasetini derinleştirerek TMT'yi örgütler. "Böylece adada faşist paramiliter çeteler, farklı emperyalist odaklardan aldıkları destek vasıtasıyla varlık alanı yakalarlar".

İki halk arasına atılan güvensizlik tohumları, ada üzerinde oynanan oyunlarla gelişmekte ve ada Müslümanları Türkleştirilirken, Hristiyanlar Elenleşmekteydiler. Yaşanan bu ayrım karşısında Kıbrıslı solcuların gereken mücadeleyi veremeyip pasif kalmaları sonucunda Kıbrıslı Türkler ve Kıbrıslı Elenlerin birbirlerine karşı düşmanlık ilişkileri geliştirmeleri kaçınılmaz bir sonuç olarak ortaya çıkar. Kıbrıs'ta ABD'nin çıkarlarına yarayacak koşullar oluşmuşken, İngiltere'nin Süveyş krizi sonrasında geri adım atması için tuzu biberi olur ve "ABD'nin yeni sömürgecilik siyasetine uygun olarak, sözde bağımsız bir cumhuriyet kurularak uluslararası emperyalist sisteme

eklenir".

16 Ağustos 1960 yılında Kıbrıs Cumhuriyeti'nin ilanı İngiltere'nin açık işgalini sonlandırması ve ABD'nin gizli işgalini gündeme getirmesi açısından yeni sömürgeci siyasetin zaferi olarak tanımlanır.

ALTERNATİF Mİ ?

Bugün, adanın güney coğrafyasında hüküm süren; yukarıda anlatılan koşullar altında şekillenen Kıbrıs Cumhuriyeti'dir. Peki bu koşullar altında, emperyalist güçlerin ellerinde yoğunlaşmış bir devlete dönüş istemek doğru mudur? Bu seçenek Kıbrıs sorununa alternatif bir çözüm müdür?

Kıbrıs Cumhuriyeti, adamız ve insanların sırtına yüklenen Kıbrıs sorununa bir çözüm getiremez. Amaçlanması gereken, iki halkın birlikte vereceği anti-emperyalist temelli bir mücadele sonucunda oluşturulacak bağımsız, bağlantısız, birleşik bir Kıbrıs olmalıdır. "Bağımsızlık, hem ekonomik hem politik hem de kültürel olarak

hiçbir devlet, örgüt veya kurum tarafından belirlenmemek demektir". Genel bir kabul gören bağımsızlığın bu tanımından yola çıkarsak, Kıbrıs Cumhuriyeti; iki halktan çok İngiltere, ABD, taşeron Türkiye ile Yunanistan, NATO ve yerli işbirlikçilerin istekleri doğrultusunda ortaya çıkmıştır. "Bağımsız" olarak nitelenen ve Kıbrıs'ın güneyinde hüküm süren bu "devlet" "anayasasını dahi değiştirme hakkı bulunmayan, böyle bir durumda dışarıdan müdahaleye uğrayacak olan, ülke topraklarından bir bölümünde İngiliz egemenliğini daha başlangıçtan beri tanıyan" hegemon güçlerin boyunduruğu altında varlığını sürdüren bir "devlettir". "Ada üzerinde emperyalizm varlığını hala garantileyen Kıbrıs Cumhuriyeti, gerçek bir barışı, gerçek bağımsızlığı ve sosyalizmi savunular açısından herhangi bir belirleyici anlam ifade etmemeli, barış yolunda bir eşik olarak tanımlanmamalıdır. Çünkü "kktc'nin varlığı gibi Kıbrıs Cumhuriyeti'nin varlığı da ada halklarının" üretecekleri bir çözümün önünde aşılması gereken bir engel misali durmaktadır.

Bugün birçoğumuz cüzdanlarımızda Kıbrıs Cumhuriyeti kimliğini taşıyoruz ve Kıbrıs Cumhuriyeti kimliğine sahip olmak bireysel kolaylıklar getirir de halkların kurtuluşunu sağlamayacaktır. Kıbrıslı Türklerin kimlik alabilmesi Kıbrıs Cumhuriyeti'nin kapsama politikalarından biri olsa da insanların bu kimliğe sahip olmaları bir olumsuzluk teşkil

etmemektedir. Çünkü somut koşullar üzerinden hareketle, sahip olunan kimlikler sağlık hizmeti, ulaşım gibi birçok ihtiyacın karşılanmasında kullanılabiliyor. Kıbrıs'ın kuzey yarısında ücretsiz sağlık hizmeti veren devlet hastanelerinin yetersiz olduğunu göz önünde bulundurursak, insanların ekonomik açıdan sarsılmadan yaşamlarını sürdürebilmeleri kolay olmamaktadır. Dünyanın, varlığından dahi haberdar olmadığı "kktc" devletçiğinden başka bir coğrafyaya ulaşmak oldukça zor. "kktc" bize ulaşım özgürlüğünü sağlayamıyor... Dolayısıyla bu gibi imkanlardan faydalanmak herkesin hakkıdır. Refah seviyesinin adanın güney coğrafyasında nispeten daha yüksek olması, kuzey coğrafyada birçok haktan mahrum kalan halkın da yararlanabileceği çeşitli olanaklar yaratmaktadır. Ancak daha önce de belirtildiği gibi, bunlar sadece bireysel çözümlerdir ve ne Kıbrıslılığın oluşum sürecinde ne de bağımsız bir Kıbrıs yaratma yolunda yapıtaş özelliği göstermemektedirler.

"Emperyalizm açısından baktığımız zaman Kıbrıs sorunu, çıkarların hukuksal zeminde güvence altında olmaması demektir. Halklar açısından ise, yaşadıkları adada kendi yaşamlarında söz sahibi ve özne olamama sorunudur. Bundan dolayı halklar ve emperyalizm arasında uzlaşmaz bir çelişkinin var olduğunu söyleyebiliriz. Kıbrıs sorununu halklar çözerse emperyalizmin sorunu, emperyalizm çözerse halkların sorunu büyüyecektir". Tam da bu noktada düşmelidir akıllara Ho Amca'nın o unutulmaz sözleri: "Emperyalizm kağıttan bir kaplandır örgütlü halkın karşısında". Bir gün çınlayacak Kıbrıs'ın sokaklarında özgür insanların zafer çiğlikleri... Kazanacak Kıbrısımızın halkları ve selamlayacak bağımsız bir adayı...¹

¹ İ. Özuçar, Argasdi Sayı 20, "Emperyalist Oyunlar"

² M. Rahvancıoğlu, Argasdi Sayı 11, "Kıbrıs Cumhuriyeti"

³ M. Rahvancıoğlu, Argasdi Sayı 11, "Kıbrıs Cumhuriyeti"

⁴ M. Rahvancıoğlu, Argasdi Sayı 11, "Kıbrıs Cumhuriyeti"

⁵ M. Rahvancıoğlu, Argasdi Sayı 10, "Neden 'Bağımsız Kıbrıs Bütün Halklar Kardeşidir' Diyoruz?"

⁶ Fırat Melek, "1960-1971 Arası Türk Dış Politikası ve Kıbrıs Sorunu"

⁷ H. Yıkıcı, Argasdi Sayı 20, "Kıbrıs Sorununa Dair Bir Hafıza Yenileme"

⁸ Argasdi Sayı 12, "Görüşmeler, Çözüm ve Barış Konusunda Açıklama"

Alternatif yaratma mücadelesinde araçlar ve amaçlar

Solun parlamento ile imtihanı

Hasan Yıkıcı
hasan_ykc@yahoo.com

Toplumsal muhalefetin karakteri, basitçe belirtmek gerekirse hareketin dillendirdiği talepler, ulaşılmak istenen amaçlar ve uygun araçların seçiminden oluşur. Amaçlar ve araçlar arasındaki ilişki sınıf mücadelesinin hamurudur. (Kuşkusuz bu hamurun suyu teoridir) Nihai amaç mutlak suretle güncelliğinden ödün vermemekle birlikte acil talep, amaçlar ve dolayısıyla da araçlar tarihsel olarak değişebilir. Bunu sınıf mücadelesi öznelinin keyfi arzu veya tercihleri değil, nesnel olanın yakıcı ve çoğu zaman da acı koşulları belirler.

Acil amaçlar ve araçlar kapsamında, sınıf mücadelesinin nesnel koşulları ile öznel koşulları arasında kurulacak diyalektik bağ bir yandan devrimci muhalefetin alternatif yaratma mücadelesinde sağlam bir zemini diğer yandan da stratejik tutarlılığı yaratacaktır.

Parlamento içi-dışı dilemması

Kuşkusuz alternatiften kastımız verili olandan başka, verili olanın yerine kurulacak bir yapıdır. Ve bu da kuşkusuz verili olanın sınırları içinde hapis olmuş bir 'başka' değil, verili olanı yıkacak, sınırlarını devirecek ve toptan yeni bir 'başka'yı yaratacak bir alternatif gayesidir.

Alternatif yaratma mücadelesi aynı zamanda bir hegemonya mücadelesidir de. Kendimizi sistem içi çürümüşlükleri öne sürüp "biz alternatif istiyoruz!" diyerek tüm nesnel zorunluluklardan soyutlayamayız. Alternatif dediğimiz mevzu kendimizi tüm nesnellikten soyutlayarak gökten zembille inmesini bekleyeceğimiz bir vahiy değildir. Alternatif, sistemin sunduğu araçların dahilinde ve/veya haricinde sınıf mücadelesinin devrimci çabası, hegemonya mücadelesi sayesinde inşa edilecektir.

Bu bağlamda yazımızın da esas sorunsalına gelelim. Hegemonya mücadelesinin bir aracı olarak parlamento ile devrimci toplumsal muhalefetin ilişkisi nasıl olmalıdır? Parlamento girmeyi kendisine ana hedef belirlemiş yapılar ile parlamento girmemeye ant içmiş yapılar toplumsal muhalefetin ihtiyaçlarına cevap verebilirler mi?

Kıbrıslı Türk sol/sosyalist partilerinin bir kısmı parlamento girmeyi; bir kısmı da parlamento girmemeyi ana hedef haline getirmiştir. Öyle ki parlamento oynayan özneler bir yandan ittifaklar, birliktelikler veya cephe hükümetlerini stratejilerinin merkezine alırken; diğer yandan bazı yapılar ise parlamento dışı muhalefet fetişizmi yaparak, seçimlere girmemeyi yeğlemekte. Fakat bu iki farklılığın ortak bir yanı bulunmaktadır: Her iki anlayış da mücadele perspektifini parlamento olgusunu merkezlerine alarak kurmaya çalışmaktadır. Biri temsili demokrasinin sınırları dahilinde bir politik hat çizerken;

diğeri toplumsal muhalefetin acil taleplerini görmezden gelerek 'sokak romantizmi' üzerinden yapılaşmakta.

Temsili demokrasinin sınırlarını hazmederek parlamentarizm batağına batmak da; nesnel koşulların dayattığı, toplumsal muhalefetin çıkar ve taleplerine kulak kabartmadan sokak romantizmi oyunu oynamak da Kıbrıslı Türk halkının bağımsızlık ve varoluş mücadelesine alternatif sunabilir mi?

Alternatif yaratma mücadelesinde araçlar ve amaçlar

Sınıf mücadelesinde parlamento olumlu yönden veya olumsuz yönden merkezi bir önem taşımamalıdır. Parlamentarizm, sorunların parlamentoda sağlanacak güç ile çözülebileceğini ileri sürerek sokağın devrimci potansiyelini temsili demokrasinin sınırları içerisine hapsederek geriletir. Fakat öte yandan gözü kara boykotçuluk da parlamento olumsuz yönden yücelterek onun karşısında kendini konumlandırıyor. Öyle ki Kıbrıs'ın kuzeyindeki sistem 'düzgün' (o da nasıl oluyorsa!) bir liberal sistem olsa parlamento girmekte hiçbir beis görülmemeyecek. Her iki mücadele perspektifi de tarihsellikten uzak bir mutlaklık anlayışı içinde kurgulanmakta! Parlamentonun sınıf mücadelesinin bir yandan güncel ve acil taleplerini dillendirebileceği, çıkarlarını koruyacağı bir cephe (ama kesinlikle hareketin tüm potansiyelinin harcanacağı cici bir yuva olmadığı) diğer yandan da mücadelenin geneli içinde elde bulunması gereken bir hegemonya mevzisi olduğu (ama günü gelince de göz kırpmaksızın reddedilebilecek bir sıçrayış tahtası olduğu) ya sürekli olarak unutulmaktadır ya da hiç farkına varılmamaktadır.

Tarihsellikten uzak olduğu için mutlakçı/mekanik görüş alternatif yaratma mücadelesinde araçlar ile amaçlar arasındaki gerekli ilişkiyi kuramamaktadır.

Anti-kapitalist alternatif

Kuşkusuz parlamento ile sokak arasındaki ilişkide birlikteliğin sokak ayağının daha baskın ve belirleyici olması gerekmektedir. Dominant olan sokak olduktan sonra ve kitlelerin kendi kaderleri ile ilgili görüşleri ve kararları kendilerinin alabileceği doğrudan demokrasi araçlarının yaratılması yönünde çabalar sarf edildiği müddetçe parlamentarizmden riskinden de; parlamentodaki temsillerden de tedirgin olmanın bir anlamı olmaz.

Önemli olan parlamento girmek değil; önemli olan hesap sorma araçlarının yaratılıp yaratılmamasıdır. Eğer yaratılmışsa ve kitlelerin nefesi mebusların ensesinde ise o zaman parlamento girmenin korkulacak bir şey olmadığı; mebusların birer parlamenter değil devrimci hareketin parlamentodaki temsilcilerinden öte bir şey olmadıkları da anlaşılacaktır. Ama önemli olan bunun zeminini sağlayacak örgütlülüktür.

Neo-liberal gericilik çağında kitlelerin acil talepleri dediğimiz en basitinden kazanılmış hakların korunması (maaş, özlük hakları, kamusal haklar gibi) veya iş ve sosyal yaşam ile ilgili taleplerin (toplumsal cinsiyet eşitliği ile ilgili yasal düzenlemeler veya özel sektörde sendikalaşmayı zorunlu hale getirecek yasal değişiklikler gibi), dile getirilmesi adına parlamentoda yer almak, sadece acil taleplerin karşılanması anlamında değil aynı zamanda hegemonya kurmak bakımından da önemli ve gereklidir.

Fakat bu hiçbir koşulda belirleyici değildir. Kitlelerin mobilizasyonu ve belirleyiciliği her daim ön planda olmalıdır.

Anti-kapitalist, eko-sosyalist, feminist, enternasyonalist ve bağımsızlıkçı bir alternatif yaratma mücadelesi tüm kollardan verilecek bir hegemonya mücadelesi ile aynı zamanda sistemin sınırlarını zorlayacak doğrudan devrimci kitle hareketi arasında kurulacak bağ ile inşa olacaktır. ☐

Öğrenme mi? Evet! Okul mu? Kalsın!

İsmail ÖZUÇAR
ismail_ozucar05@hotmail.com

Çocuklar, yaklaşık 190 yıl önce Prusya'da, ulusu inşa edecek kurbanlar olarak seçildiler ve okullara kapatıldılar. Prusya'dan tüm dünyaya yayılan "zorunlu eğitim" in hapishaneleri milyarlarca insanı benzer süreçlerden geçirerek ıslah etti ve etmeye devam ediyor. Bir özgürleşme, kendi kendine sahip olma eylemi olması gereken eğitim, düşüncelerimizi ders kitaplarına ve birilerinin direktiflerine, bedenlerimizi sınıfların, okulların içine, sıraların arkasına hapsederek, sistemin talimatlarına göre yaşayan ve düşünen insanlar yarattı ve yaratıyor da. Okullar öylesine benimsendiler, asıl işlevleri öylesine örtbas edildi ki, tüm aileler çocuklarının bu hapishanelerin gönüllü tutukluları olmaları için her yolu dener oldular. Ailelerin isteksiz olduğu durumlarda ise devlet üstüne düşeni yaptı.

Okulda en fazla göze çarpan gerçeklik kontroldür. Okullar, zamanınızı nasıl harcadığınızı -zaman yaşam değilse nedir?- nasıl davrandığınızı ve ne düşündüğünüzü kontrol ederler. Okul dışında da ebeveynlerinizin izin verdiği ölçülerde istediğinizi yapabilirsiniz. Bir yazar, "geleneksel sistemde eğitim görenlerle diğerlerini kıyaslamak, yaban atlarının özgürlüğüyle, ahırdaki sığırların özgürlüğünü karşılaştırmaya benzer" diye yazmıştır. Daha da korkuncu, bu okullarda özgür olmayan bireylerin köleliklerini benimsemeleri ve buna normal bakmalarıdır ki şüphesiz özgürleşme sürecinden haberdar olanlar buna katılacaktır.

Bir Soru: Peki eğitimi bu geleneksellikten kurtarıp nasıl özgürleştirebiliriz?

Özellikle günümüzde eğitimin kesinlikle dikkat edilmesi gereken bir yönü vardır. Siyaset kısa dönemli stratejilerin alanıdır. Politikalar oy kazanmak ve seçimleri etkilemek amacıyla tasarlanırlar. Bu politikalar da çoğunlukla toplumun bütününden çok parti çıkarına ayarlanırlar. Parti yönetimleri çocuklardan, ailelerden ve öğretmenlerden önce gelir. Bana göre eğitim, politikacılara bırakılamayacak kadar önemlidir. Ancak büyük bir olasılıkla hükümetler kullandıkları bu devasa iktidar ve nüfuzdan gönül rızasıyla vazgeçmeyeceklerdir. Öyleyse veliler, öğretmenler, vatandaşlar ve öğrenciler belli bir zaman zarfında bu özgürleşmeyi hayata geçirmek durumundadırlar. Konunun bir diğer yönü ise okulların büyüklüğüdür. Okullarda

güven veren, dostane bir ortam yerine kuşku ve korkunun bulunduğu bir ortam boy göstermiştir. Disiplin ve okuldan kaçma problemleri bu aşırı genişlemenin bir ürünüdür. Büyük bir okulun öğretmenleri daha birbirlerini yeterince tanımadıkları gibi öğrencilerin velilerini de yeterince tanımamaktadırlar. Büyük okullarda öğrenciler yabancı gibidirler. Kaç tane öğretmenin öğrenciyle sohbet edecek zamanı vardır? Varsa bile bunu ne kadar sıklıkta yapmaktadır? Tüm bunlar var olan sistemin yaratılarıdır.

Bu sorunlar bizim şimdiki eğitim sistemimizde kolaylıkla çözülmezler. Dolayısıyla insan varoluşuna ve yaşamın anlamına ilişkin önemli sorulara anlamlı yanıtlar verebilmemiz için eğitim kurumlarımızı insani ölçekte yeniden örgütlemek durumundayız ve kurumlar da devletten bağımsız olmalıdırlar. Bu her ne kadar büyük ve ağır bir görev ise de ben eğitimi özgürleştirmenin ve onu insanlığın en yüksek edimi haline getirmenin mümkün olabileceğini düşünüyorum. Öğrenme mi? Evet! Okul mu? (var olan tanımıyla) Kalsın! Tabi ki bunu gerçekleştirmek sistemi yalnızca eleştirerek yapılamaz; "karanlığa lanet etmektense bir mum yak". 1982 yılında İngiltere'de tam anlamıyla devlet müdahalesinden bağımsız, özgür bir eğitim gerçekleştirmek ve eğitim yaşamına ekolojik ve tinsel bir yaklaşım getirmek amacıyla Small School denilen okul kuruldu. 2008 yılında bu okulda 30 çocuk okuyordu. Bu örneğin ardından, biri Fransa'da ve altısı İngiltere'de olmak üzere başka Small School yani küçük okullar da kurulmuştur. Bunun dışında verilebilecek bir diğer örnek 1968 yılında Massachusetts Eyaleti'nde Sudbury Valley özgür okullarıdır. Bu okulların,

eğitim programını hazırlarken sorduğu soru şuydu; "bir okul yaratıcılığı en iyi biçimde nasıl teşvik edebilir?". Burada bireyler ne öğrenmek istediklerine kendileri karar veriyor ve her şeyi yaparak, yaşayarak, pratiğe dayalı bir biçimde öğreniyor. Ve yaşanan eğitim süreci sonunda bireyler hayatlarını kazanabilecekleri bilgilerle mezun oluyorlar. Dünyada bu tarz okulların daha çok örnekleri var. Kısacası hükümetlerin, politikalarını değiştirmelerini beklemek çok da akılcı olmayabilir. Halk, etkin kampanyalar örgütleyerek ve yapıcı örnekler ortaya koyarak eğitim meselesini kendi eline almalıdır. Böylece özgür eğitimi sağlamak adına sistem içinde kısmi bir çözüme ulaşabiliriz.

Son olarak, John Holt 1972 yılında yayımlanmış olan Özgürlük ve Ötesi çalışmasında bir zaman kapsülü içerisinde 500 yıl ileride insancıl yaşamı zenginleştiren bir durum olduğunu varsayalım diyor. Oraya gidince insanlara "peki, okullarınız nerede?" diye sorduğunda onlar; "okul mu? Ne okulu?" diyorlar. Onlara okulun sizi eğiten, öğrenmenize yardımcı olan yer olduğunu anlatıyor ve onlarsa; "sizi anlamıyorum, herkes herkesin bir şeyler öğrenmesine yardımcı olur. Bir şey yapmayı bilen herkes o konuda daha fazla şey öğrenmek isteyen bir başkasına yardım edebilir. Neden bunun için özel insanların olması gereksin ki?" diye cevap veriyorlar. Yorum sizin; neden eğitimi hayatın geri kalanından ayırıp bunun bir zorunluluk olduğunu düşünelim ki? Başka bir eğitim mümkün!☑

(Daha geniş bilgi için: Matt Hern - Alternatif Eğitim, Kalkedon Yayınları)

Alternatif Bir Tiyatro Kuramı;

Ezilenlerin Tiyatrosu

Sıfa Alçıcıoğlu
Sifa_alcicioglu@yahoo.com

Antik Yunan'da, tiyatro; halkın özgürce şarkı söylemesiydi. Dionizos şerefine yazılan korolarda halk dilediği gibi şarkı söyleyebiliyor, eğlenabiliyordu. Ardından aristokrasi geldi ve baskıcı tragedya sistemi ortaya çıktı. Aristo tarafından yaratılan bu sistem; yasalara uymanın en büyük mutluluk olacağını söylüyor ve bunu söylemesi için tiyatrodaki sadece bazılarının oynayabileceğini söylüyordu. Diğerleri ise seyirciler yani halk olacaktı. Oyunlar, yöneten sınıfların ve devlet politikalarının yürütülebilmesi için oynanıyordu. Yaratılan başkahramanlar ise egemen ideolojinin en iyi şekilde yansıtılması için uğraşıyor, "kötü" ve yasadışı eğilimlerin yok edilmesi için halkın korkutulup sindirilmesine neden oluyordu. Günümüzde de Aristoteles'in yarattığı bu baskıcı sistem TV dizileri ve sinemalarda yaşatılmaya devam edilmektedir. Ortaçağ'da ise tiyatro, kilise ve soyluların kontrolü altındaydı. Amaç yine aynıydı; mevcut sistemi devam ettirmek ve toplumu devinimsiz kılmak. Ayrıca, kendi düşünce ve dogmalarını cahil bırakılmış kitlelere kolayca empoze edebilmek. Burjuvazide de durum pek farklı değildi.

İlk kez, Bertolt Brecht tiyatronun üst yapısal değerlerin değil, toplumsal güçlerin nesnesi olduğunu söyledi. Böylece, tiyatro gibi güçlü bir silahın lehimize çevirebileceğinin sinyalleri ilk kez Brecht sayesinde açığa çıkmış oldu.

Ardından Augusto Boal tarafından yazılan Ezilenlerin Tiyatrosu kuramı doğdu. Ezilenlerin Tiyatrosu, Paulo Freire'nin Ezilenlerin Pedagojisi isimli eğitim kuramından yola çıkılarak oluşturuldu. Kuramın, esas amacı tiyatronun yaptığımız her şey gibi politik olduğunu göstermektir. "Tiyatro aslında politikadan ayrı düşünülemez bunu yapmaya çalışanlar da bizi yanıltmaya çalışırlar ki bu da politik bir tutumdur" der Boal.

Agusto Boal, Ezilenlerin Pedagojisi'nde eleştirilen ezen-ezilen, öğreten-öğrenen karşıtlığını Aristoteles'in baskıcı tragedya sistemindeki seyirci-oyuncu karşıtlığıyla ilişkilendirir. Boal'a göre seyirciler ve oyuncular arasında bir engel olmalıdır. Herkes oynamalı, herkes toplumun değişimi ve dönüşümü için başkahraman olmalıdır. Boal bu yüzden seyirci kelimesini sevmez. Onun yerine seyirci- oyuncu kelimesini kullanır. Herkesin aynı anda hem başkahraman hem de koro olmalı dediği sisteme ise joker sistemi adını verir ve böylece teatral üretim araçlarının ele geçirilmesi aşamasına ulaşıldığını söyler.

Agusto Boal ülkesinden sürgün edilmiş bir tiyatro insanıydı. Tiyatro kuramcısı ve tiyatro eğitmeni, yazar ve yönetmendi. 1960'lı yıllarda Brezilya'daki Arena Tiyatrosu'nda başladığı çalışmalarına askeri darbe nedeniyle devam edemedi ve yaşamını Peru'da sürdürmeye karar verdi.

Uzun yıllar Avrupa ve Asya'da dolaştı. Burada çocuk, kadın ve yoksullarla yaptığı atölye çalışmalarında hem ezilenlerin çıkmayan sesine ses verdi, hem de tanıdığı kültürlerle harmanlayarak kuramını geliştirdi, zenginleştirdi. Yürütmüş olduğu atölye çalışmaları ve halk tiyatroları; forum tiyatrosu, görünmez tiyatro gibi örnekleri yarattı.

Forum tiyatrosunda; katılımcılardan toplumsal ya da politik bir sorun barındıran bir öykü anlatmaları istenir. Öykü doğaçlama ya da prova yöntemiyle 10-15dk'lık kısa bir oyuna dönüştürülür ve sergilenir. Oyun bitince katılımcılara aynı fikirde olup olmadıkları sorulur. Hayır diyen katılımcılar istediği bir oyuncuyu oyundan çıkarıp yerine geçer ve aynı şekilde oyun yeniden oynanmaya başlar. Burada önemli olan nokta güçlü karaktere ve soruna karşı nasıl bir yol izleneceğinin seyirci-oyuncu tarafından düşünülüp gerçekleştirilmesidir. Böylece seyirci-oyuncu gerçek bir eylemi pratiğe geçirir. Boal buradan yola çıkarak "belki de tiyatro kendi içinde bir devrim değildir. Ancak hiç kuşku yok ki bir devrim provasıdır" der. Çünkü yapılan provanın eylemin gerçek hayatta uygulanmasını tahrik ettiğini ve gerçeklikte de yapmak için bir arzu uyandırdığını söyler.

Bir diğer tiyatro örneği ise görünmez tiyatrodur. Görünmez tiyatro, toplumsal bir sorunun fark edilip yerinde uygulanmasıyla gerçekleşir. Yani bu oyunda sahne, tiyatro dışı bir ortamdır; bir otobüs durağı, bir lokanta, bir yaya kaldırımı örneğin. Seyirci yoktur. Sahneye tanıklık eden insanlar tesadüfen orada bulunan kişilerdir. Görünmez tiyatrodaki yazılı bir metin ve oyuncular vardır ama bu oyuncuların oyuncu olduğu kesinlikle söylenmemelidir. Oyuncuların seyircilerden gelen müdahaleleri oyunlarına ve eyleme geçirebilmeleri için yeterince prova

yapılmalıdır. Görünmez tiyatro her ülkenin yaşadığı soruna göre kurgulanır. Ülkemizin sorunlarına uyarlanmış bir örnek verecek olursak, bir grup genç denize giderler. İki kişi önceden parasını ödemiş ve içeriye girmiştir. İçeriye giren kişiler birbirlerini tanımayan iki yabancı gibi hareket ederler. Bu arada kapıdan para vermeden girmek isteyen bir grup oyuncu orada bulunan kapı görevlisiyle tartışmaya başlar ve içeriye para vermeden girmeyi başarır. (Eğer para vermeden giremezlerse ne yapılacağı daha önceden prova edilmiş olacaktır) Para vermeden içeriye giren grup denize girmenin yasal bir şey olduğunu her vatandaşın para vermeden denize girebilme hakkı olduğunu yüksek sesle tartışmaya başlar. Ardından içeride bulunan oyuncularından birisi yüksek sesle karşı bir cevap vererek böyle olmaması gerektiğini yanında bulunan halktan birisiyle paylaşır. Diğer oyuncu da tartışmaya katılıp bunun tam tersi bir görüşte bulunur. Böylece oyuncular oradaki insanları da içine alan bir tartışma başlatmış ve denize para verilmeden de girebileceğini insanlara tartıştırmış olurlar.

Büyük usta, Augusto Boal ardında çok önemli bir teatral miras bırakarak 2009 yılının 2 Mayıs günü sevenlerine veda etti. Yüzyıllar boyunca bir hükmetme aracı olarak kullanılan tiyatronun aslında bir eylem biçimi, hayatı değiştirmek ve dönüştürmek için bir araç olduğunu yarattığı halk tiyatrolarıyla bir kez daha göstermiş oldu. Forum tiyatrosu, imge tiyatrosu, görünmez tiyatro gibi halk tiyatrosu örnekleriyle ezilenlerin demokratik mücadelesinde, bir sese sahip olmasında yaklaşık yarım yüzyıl boyunca mücadele verdi. Bugün bize düşen de onun yolundan ilerlemek ve bize bıraktığı mirası yaşatarak diğer nesillere bırakmaktır.☒

Sanat Manat Kanat!

Özgür Toprak

Degisen Kural
Ezanlar
Sanki
Sela
Oldu!
Ziya Ormancioglu

Balkona oturmustuk. Gökyüzünde daireler çizen kirlangiçleri izliyordum. O da herzamanki gibi Seher'in göbегinden çiglik atarmiscasına kendini bulutlara birakan hurmalara bakıyordu. Herzamanki gibi kendi elleriyle siktigi taze portakal suyunu önüme getirip koymustu. Bana ne içmek istedigimi, önceleri, iki üç kez sordu. Daha sonra benim neyi sevdiğimi çözmüş olacak ki, artık ne içmek istedigimi sormadan taze portakal suyunu önüme getirip koyuyordu. Uzun uzun sohbet ediyor, dakikalarca konuşmadan duruyorduk. Bazen bir bosluga bakıyorduk bazen de duvara... Hani duvar da doluydu ya, o an o da bosalıyor, bakislarimiz neredeyse içinden geçip kayboluyordu.

Yorgun olmama ragmen, ona "alternatif sanat var mi?" diye sordum. "Bizim zamanimizda böyle seyler yoktu. Bunlar hep sonradan çıktı" dedi. "Sanat insan içindi!"

Kim, neyin alternatifiydi? Aramamız, sormamız gereken sanatın alternatifi miydi? Yani yerine elmayı, armutu, hiyari mi koyacaktik? Yoksa sorgulamamız gereken insanın alternatifi miydi? Yani yerine gergedanları, filleri, zürafaları ya da dinazorları mı koyacaktik? Kim, neyin ve şimdi de niçin alternatifiydi?

Buzdolabini açtığımda süt mü bitmisti da yerine seftali suyu ariyordum? Ya da

ektigim eksi ağaçları yetersiz mi gelmisti de onu portakal ağacına asiliyordum? Ama eksi portakal değil portakal da eksi değildi! Eksi baska bir şey portakal baska bir şeydi! Eksi ağaçları yetersiz gelmisse, benim daha fazla eksi fidani ekmem gerekirdi. Sanat ne portakal ne de eksiydi! Ne seftali suyu ne de süt! O zaman sanatta ne bitmisti de onun yerine biz ne koyacaktik, hangi alternatifini sunacaktik? Hani insan çıkmazlara girer, hani insan sorunlardan nerede olduğunu bilmez çok sikisır ya! Biz sanatta hangi çıkmazlara girdik hangi sorunlardan nerede olduğumuzu bilemedik ve çok sikistik?

İnsansoyu, insanlık tarihi boyunca her dönem var olan bir şeye tepki duymuş, o dönemi egemenliği altına almış düşünceye de karşı çıkmak istemistir.

Ondan dolayı 'izimli' akımlar ardi arkasi durmadan çıkmış, çıkmaya da devam edecektir. Mesela siirde Dadaizm; dizeleri, harfleri parçalamak istemis, şiirde görselliği aramis. Ya da Kübizm her şeyin parçalandığı, yıkıldığı bir

dünyada nesneyi parçalama gereği hissetmiş, nesneler tablolarla paramparça olmuş. Bu alternatif olmuş!

Mesela 1970-1980'lerle birlikte özellikle 1990'dan sonra Sovyetler Birliği'nin yıkılmasıyla büyük bir çöküş yaşanmış, ideolojiler ve -izmlerin reddine gidilmiş. Bu da alternatif olarak kabul görmüş.

Alternatif bazen iyi olmuş bazen kötü bazen de bir çuval incirin içine eksi sikilmiş. Baska bir kültür derken, Barakacılar olarak alternatif bir kültür demiyoruz. Baska bir kültür diyoruz. Alternatif demiyoruz çünkü iki olasılıktan birini seçmeyi kabul etmiyoruz. Çünkü bu olasılıkların da bir dayatma olabileceği, var olan seçeneklerin de egemen ideoloji tarafından belirlenebileceğini biliyoruz. Sanatta da bu minvalden yola çıkarak, onun kendi içinde alternatiflerini aramıyor, bunun yerine baska bir sanatı ariyoruz. Bu, varolanın tamamen reddi değil, bu var olanı düşünüp, sorguladıktan sonra onu baska bir şeye dönüştürmekle olacak bir şeydir. Ama illa ki eski dedigimiz, gelenekten yararlanarak gerçekleştirecek bir şeydir.

Şair "ezanlar sanki sela oldu" diyor, "Degisen Kural" isimli siirinde. Doğrudur! Bizler durmadan sırf bir şeyleri degistirmek adına, durmadan karşı çıkıyor, durmadan "yeni" takintisinin içine giriyoruz. O yüzden biriktirmek yerine tüketerek günü geçiriyor, popüler kültürün ihtiyaçlarını karşılıyor. İşte o zaman ezanlar sela olur ve her şey, diğer seyler gibi boktanlastıkça boktanlasır. ☒

7 Nisan Mitingi

Toplumsal Varoluş mücadelesinde üçüncüsü gerçekleştirilen mitinge Baraka Kültür Merkezi de katıldı. 7 Nisan'da, Meclis Binası önünde olağanüstü "güvenlik" önlemleri altında yapılan mitingde örgütlerin pankartlarına ani saldırılar düzenleyen ve bayrakları kapıp kaçma girişiminde bulunan sivil polisler halktan çok büyük tepki topladı ve kitle tarafından alanın dışına atıldılar. AKP tarafından dayatılan neo-liberal paketlere, dini gericiğin ve siyasal islamın gittikçe yükseltilmesine ve asimilasyona karşı yapılan miting CTP-TDP'nin katılmayışı ve katılımı düşürmek için elinden geleni yapmasına rağmen yedi bine yakın insanla oldukça kalabalıktı.

Nükleere Hayır!

Baraka Kültür Merkezi, Çernobil felaketinin 25. yıldönümünde tüm Avrupa'yla eş zamanlı olarak 26 Nisan'da TC Elçiliği önünde nükleer santrallere karşı bir basın bildirisi okudu. Mersin Nükleer Karşıtı Platformla dayanışma içinde yapılan açıklamada Çernobil mağdurları anılırken yeni acılar yaşanmaması için "Nükleer Santrallere Hayır" denildi. Bildiride; "25 yıl önce

Çernobil'de yaşananların bir benzeri, daha bir kaç hafta önce Japonya halkının da başına geldi. Tüm bunlara rağmen halkını değil sermayenin çıkarlarını düşünen AKP Hükümeti, Mersin'in Akkuyu ilçesinde bir nükleer santral yapma hazırlığında. Böylesi bir nükleer santral, tüm Akdeniz için ve Mersin'e sadece 90km uzaklıktaki adamız için ölüm tehdidi demektir. Doğa dostu, alternatif enerji üretiminin bilimsel olarak mümkün olduğu çağımızda nükleer enerjinin, insanlığın değil sermayedarların yararına olduğunun bilinciyle nükleer karşıtı mücadeleyi yükseltiyoruz" denildi.

BTE, Engelsiz Karnavalı'ndaydı

EngelSiz İnisiyatifi'nin girişimiyle 14 Mayıs'ta Lefkoşa Dereboyu'nda gerçekleştirilen "EngelSiz Karnavalı"na, Baraka Tiyatro Ekibi de bir tiyatro atölyesi düzenleyerek katıldı. Engelli, engelsiz, çocuk, genç veya yetişkin herkesin atölye çalışmasına katılması çağrısı yapılan

etkinlikte "oynayan ve seyreden" ayırımının olmayacağı, herkesin katılımıyla bir üretim gerçekleştirileceği açıklanarak hayatta da seyirci kalmamanın ve katılımcı olmanın önemi vurgulandı. Baraka Tiyatro Ekibi elemanlarının yönlendirmesiyle katılanlarla birlikte "Engelsiz Yaşam Mümkün" konulu bir doğaçlama tiyatro hazırlandı. Bir grubun oyunun dekorlarını boyadığı, bir diğer grubun ise oyunun müziğini besteleyip söz yazdığı çalışma, hayattaki engellerin kaldırılmasıyla ilgili doğaçlama tiyatroun sergilenmesi ve şarkının hep birlikte söylenmesiyle son buldu.

İzle - Tartış

İzle- Tartış etkinlikleri çerçevesinde nisan ayında "Kapitalizm Bir Aşk Hikayesi" izlenirken, mayıs ayında, "Bahoz - Fırtına" gösterildi. Haziran ayı filmi olarak 1998 yapımı "American History X" izlendi. Türkçe'ye "Geçmişin Gölgesinde" adıyla çevrilen film, ırkçılık karşıtı filmler denince akla ilk gelen yapıtlardan birisi. Temmuz ayı gösterimi için "2001'den 2011'e - Baraka Belgeseli"nin izlenmesine karar verildi. 2 Temmuz'da gerçekleşecek etkinliğin KTOEÖS'de yapılması planlanıyor.

BTE'den Belediye Önünde Eylem

Baraka Tiyatro Ekibi, 13 Haziran'da Lefkoşa'daki amatör grupların kullandığı tek sahne olan Arabahmet Kültür Evi'ne sahip çıkmak, Belediye'ye yani tüm Lefkoşalılara ait bu binayı, bir kültür sanat merkezi olarak korumak ve geliştirmek talebiyle Lefkoşa Türk Belediyesi önünde teatral bir eylem gerçekleştirdi. Eylem öncesinde belediye çalışanlarından birisi aracılığıyla telefoniye eylemcilerle görüşen Belediye Başkanı Cemal Bulutoğulları "bu eylemi yaparsanız sizi dövdürüp buradan attıracağım", "bu eylemi yaparsanız Arabahmet'i vereceğim" gibi çirkin ve bir belediye başkanına, lefkoşalılara hiç yakışmayan sözler ve tehditler savurdu. Okunan basın açıklaması ve yapılan sokak tiyatrosunun ardından BTE "Arabahmet halkındır halkın kalacak" sloganıyla belediye önünden ayrıldı.

"Ermişliğin Ezgisi" Ayakta Alkışlandı

Baraka Tiyatro Ekibi, "Ermişliğin Ezgisi" isimli oyununu nisan ayı boyunca Arabahmet'te sergiledi. İzleyicilerden büyük beğeni toplayan BTE 1000'i aşkın kişiye ulaştı. Kıbrıslı Türk yazar Sami Erdal Alhun tarafından kaleme alınmış iki perdelik oyun Baraka Tiyatro Ekibi'nce güncellenerek günümüze uyarlandı; eklenen sahneler, canlı müzik ve folklorik dansla

da harmanlanarak zenginleştirildi. Değerli şairlerimizden Aydın Adamoğlu'nun "Yuttaşım Gardaşımı" kitabından da seçme şiirler içeren "Ermişliğin Ezgisi", barış ve halkların kardeşliği mesajı verirken, yakın tarihimizdeki acı olayları dramatik bir şekilde, günümüzdeki hadiseleri ise traji-komik bir üslupla ele alarak seyirciyi hem ağlatmayı hem de güldürmeyi başardı.

2001'den 2011'e "Baraka Belgeseli"

Baraka Film Atölyesi, yoğun uğraşlar sonucunda ilk üretimini ortaya koydu, "2001'den 2011'e -Baraka Belgeseli"ni hazırladı. Baraka'nın 10 yıllık sürecini, etkinlik ve çalışma gruplarını, eylemleri, kampanyaları ve röportajları konu alan belgesel, Kıbrıs'ın yakın geçmişine de ışık tutmakta. Baraka Film Atölyesi ilk gösterimlerini 29 Haziran'da Mağusa'da ve 30 Haziran'da Lefkoşa'da gerçekleştirdi. Ücretsiz olup Baraka dostları ve halkımızın davetli olduğu belgesel 2 Temmuz akşamı Lefkoşa'da ve 6 Temmuz akşamı Girne'de gösterilecek. Kıbrıs'ın kuzeyinde verilen mücadeleye başka bir ışıkla bakabilmek için, başka bir Kıbrıs için... İyi seyirler...

Sol Anahtarı, Nazım Hikmet'i Andı

Sol Anahtarı, 3 Haziran Cuma günü KTOEÖS'de yapılan Nazım Hikmet'i Anma Etkinliği'ne katıldı. Gecede sözleri büyük ustaya ait "Karlı Kayın", "Kız Çocuğu" ve "Japon Balıkçısı" şarkıları seslendirildi.

KTHY

Baraka ak... Mayıs'ta bat... eski çalışan... destek veren... Ercan Hava... "Başbakan" protesto et... polis koruma... KTHY çalış... geçerek, yu... arasında Er... Havaalanı'n... İrsen Küçük... havaalanınd... ardından eyl... halinde Baş... önünden ge... direniş çadı... Anahtarı da... vererek dire...

Wel

sınır kapısın... üzerinde "W... taşındı, kapı... ya şa şa şa... çoban" "Wel... Eylemde, izin verilmed... verilmeyece... olmadığında... Lokmacı kapı... bırakıldı.

Sol An

Sol Anahtarı... ikinci üretim... "Kıbrıs Bizim... albümü tem... ayında piya... çıkıyor. On... parçadan ol... içerisinde S... Anahtarı be... Kıbrıs şarkı... devrimci şa... bulunan alb... Gören, Yılta... ve Hamza I... değerli müz... emekçilerin... besteleri ye... içerisinde G... konserler ve... ilerleyen gü...

Çalışanlarının Yanındayız

aktivistleri 29 Haziran'da KTHY'nin çalışmalarını eylemine ek, onlarla birlikte alanı önünde, İrsen Küçük'ü İrsen Küçük, aları eşliğinde, çalışmalarının önünden engellemeler can dan çıkış yaptı. Ün an çıkmasının emciler konvoy oakan'ın evinin çere KTHY'nin na gittiler. Sol 9 Haziran'da KTHY Çadırı yanında bir konser nişi selamladı.

“Hemen Şimdi” Tanıtıldı

Argasdi yayınlarının ikinci kitabı “Hemen Şimdi” 27 Nisan Çarşamba akşamı KTÖS Lokali'nde yapılan bir etkinlikle tanıtıldı. Sunumunu BTE'nin gerçekleştirdiği etkinlikte, Baraka Müzik Toplulukları Soluk ve Sol Anahtarı kısa birer konser verdi. Baraka Film Atölyesi'nin değerlerimizle ilgili hazırladığı belgeselin izlenmesinin ardından Argasdi Hammaliye Kurulu tarafından Baraka Kültür Merkezi'nin örgütlenme yapısı, çalışma tarzı, etkinlik grupları ve değerleriyle ilgili kısa sunumlar ve katılanlarla birlikte sohbet gerçekleştirildi. Hemen Şimdi, tüm kitapçılar ve Baraka Kültür Merkezi'nden 10 TL karşılığında temin edilebilir.

come to Mandıra

Baraka Kültür Merkezi, Kıbrıs Cumhuriyeti vatandaşı olan ve güneyde yaşayan 73 yaşındaki Kıbrıslı Türk İbrahim Aziz'e, Kıbrıs'ın kuzeyine geçişi konusunda sorun çıkarılmasını 28 Mayıs'ta Lokmacı

da düzenlediği eylemle protesto etti. Eylemde elcome to Mandıra" yazan pankart ve dövizler dan geçenlere ve turistlere bildiri dağıtıldı. "Ya ya mandıramız çok yaşa" "En büyük çoban bizim come to the mandıra" gibi sloganlar atıldı. 73 yaşındaki İbrahim Aziz'in kuzeye geçmesine liği, geçmesi halinde ise güneye geçişine izin iği savunularak, bunun Aziz'in kktc vatandaşı n dolayı yapıldığı ifade edildi. Eylemin sonunda ısının önüne iki adet koyun çanı ve çoban topuzu

Yaşasın 1 Mayıs

Baraka Kültür Merkezi, işçilerin, emekçilerin ve tüm ezilenlerin birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs'ı alanlarda karşıladı. Lefkoşa Terminali'nde buluşarak Sarayönü'ne yürüyen Barakacılar; etkinlik grubu ve "Ankara Elini Yakamızdan Çek" pankartları, kırmızı, mor ve yeşil bayraklarıyla oldukça renkli bir kortej oluşturdu. 1 Mayıs çağrısında ise "sömürünün olmadığı, halkların kardeşçe yaşadığı, eşit ve özgür bir dünyayı yaratma özlemi" dile getirildi.

DAÜ'de Zafer Halkın Olacaktır!

8 Haziran 2011 tarihinde DAÜ-Sen ve Sendikalar Platformu; DAÜ Koleji, İlkokulu ve Kreş'inin Türkiye'den Doğa Kolejlerine devrine karşı

Başbakanlık önünde eylem yaptı. Baraka Kültür Merkezi aktivistleri de bu eyleme "Özelleştirmeye Hayır" pankartı ile destek verdi. 13 Haziran Pazartesi de DAÜ Rektörlüğü'nde yapılan eyleme katılarak mücadeleye destek verildi. DAÜ'nün özelleştirilmesiyle ilgili yapılan açıklamada ise, öğrencilerine koyun, velilerine müşteri, öğretmenlerine sermaye gözü ile bakarak eğitimde ticarileşmeye karşı olduğumuz söylendi.

ahartarı'ndan “Kıbrıs Bizimdir”

tarı'nın i olan ındır" amuz asaya iki luşan ol steleri, ları, rkılar ümde Ali an Taşçı rkad gibi ik in de r alıyor. Sol Anahtarı temmuz ve ağustos ayları irme, Lefkoşa, Omorfo ve Mağusa'da da ücretsiz ermeyi planlıyor. Konserlerle ilgili kesin tarihleri nlerde www.baraka.ccden öğrenebilirsiniz.

“Hepimiz Gerizekalyız, Hepimiz Sokaktayız”

Baraka Kültür Merkezi, "Dışişleri Bakanı" Hüseyin Özgür'ün kameralar önünde söylediği "sözlerle" ilgili olarak bir protesto gösterisi düzenledi. 10 Haziran'da Dışişleri Bakanlığı önünde gerçekleştirdiği eylemde bir de basın açıklaması okundu. Haberle ilgili ayrıntılı bilgiye feminist-iz sayfasından ulaşabilirsiniz.

Haberlerin ayrıntılı bilgilerine, bildirilerine, fotoğraf ve videolarına ulaşmak için www.baraka.cc adresinden faydalanabilirsiniz.

Baraka'dan KISA KISA

Hazırlayan: Şifa Alçıcioğlu

Baraka'dan Kısa Kısa

Bu yıl altıncısını gerçekleştireceğimiz Baraka Yaz Kampı için gün saymaya başladık. 20-24 Temmuz tarihleri arasında gerçekleştirmeyi planladığımız kampımızda bu yıl yine konserler, tiyatro atölyesi, çeşitli turnuvalar, eğlenceli oyunlar, form ve panel yer alacak. Eğlenmeye ve öğrenmeye hazır tüm Baraka dostları bize katılabilirler. Kampla ilgili ayrıntılı bilgiye ilerleyen tarihlerde www.baraka.cc adresinden ulaşabilirsiniz.

Baraka, her yıl olduğu gibi bu yıl da 1 Eylül'ü sokakta; savaşı, sömürsüz eşit bir dünya istemiyle karşılamaya hazırlanıyor. Yapılacak olan etkinliğin yer ve saatini günlük gazeteler ve www.baraka.cc adresinden öğrenebilirsiniz.

BTE her salı buluşmaya devam ediyor. "Ezilenlerin Pedagojisi" isimli kitabı okuyup, tartışan ekip bir yandan da atölye çalışmalarını sürdürüyor.

Baraka Müzik Topluluğu, Soluk, kampta vereceği konser için her pazartesi saat 18:30- 20:30 saatleri arasında çalışmalarını sürdürmeye devam ediyor.

Baraka Okuma-Tartışma Grubu Michael A. Lebowitz'in 21. Yüzyıl İçin Sosyalizm isimli kitabını okumayı bitirdi. Haziran ayından itibaren Niyazi Kızılyürek'in Paşalar- Papazlar isimli kitabını okumaya başlıyor. Her perşembe saat 18:00'da Baraka'da buluşarak gerçekleştirdiğimiz okumalara siz de davetlisiniz.

Dost ve aktivistlerin katılarak, Baraka Kültür Merkezi'nin idari, ekonomik ve politik doğrultusuna yön verdikleri Cuma Toplantıları devam ediyor. Toplantılar her cuma saat 19:00- 21:30 saatleri arasında, herkese açık olarak gerçekleşiyor.

Her cumartesi saat 8:00 ile 13:00 saatleri arasında açık olan lokamızda tatlı sohbetler eşliğinde; günlük gazetelere göz atıp, kahve içeceğimiz, müzik dinleyip, kitap okuyabileceğimiz bir gün sizi bekliyor. Cumartesi günleri Baraka'da buluşalım.

Kitapseverleri, dost ve aktivistlerin katkılarıyla hazırlanmış, bünyesinde 3000'in üzerinde kitap barındıran kütüphanemize bekleriz. Kitapların listesine ve kütüphaneden yararlanma kurallarına www.baraka.cc adresinden ulaşabilirsiniz.

1000'in üzerinde belgesel, kurmaca, drama, komedi, aksiyon, kısa-metraj ve dünya çapındaki festivallerde ödül almış filmler bulunan Baraka VCD/DVD arşivinden üyelik sistemi ile yararlanabilirsiniz. ☒

14 Temmuz 1789: Fransız Devrimi başladı.
5 Temmuz 1811: Simon Bolivar, Venezüella'nın bağımsızlığını ilan etti.
4 Temmuz 1848: Komünist Manifesto yayımlandı.
28 Eylül 1864: 1. Enternasyonal Londra'da kuruldu.
5 Ağustos 1895: Friedrich Engels öldü.
22 Eylül 1919: Türkiye İşçi ve Çiftçi Sosyalist Fırkası kuruldu.
10 Eylül 1920: Türkiye Komünist Partisi kuruldu.
20 Temmuz 1923: Meksikalı devrimci Panço Villa öldürüldü.
17 Temmuz 1936: İspanya'da Halk Cephesi'nin seçimleri kazanması üzerine faşist Falanj partisi ayaklandı. Ayaklanma kısa sürede iç savaşa dönüştü.
3 Eylül 1938: IV. Enternasyonal kuruldu.
1 Eylül 1939: 2. Paylaşım Savaşı başladı. "Dünya Barış Günü"
20 Ağustos 1940: Leon Troçki, Stalin'in bir ajanı tarafından haince öldürüldü.
8 Eylül 1941: Ho Şi Minh Vietnam Bağımsızlık Örgütü'nü kurdu.
2 Eylül 1942: Alman SS Birlikleri Varşova Gettosu ayaklanmasını 50 bin Yahudiyi öldürerek bastırdı.
17 Temmuz 1945: ABD'den Truman, SSCB'den Stalin ve İngiltere'den Churchill; Potsdam'da 2. Paylaşım Savaşı sonrası dünyanın bölüşümünü belirlediler.
6 Ağustos 1945: ABD ilk atom bombasını Japonya'nın Hiroşima kentine attı.
16 Eylül 1949: Yunanistan İç Savaşı sona erdi.
25 Temmuz 1951: Nazım Hikmet, Türkiye vatandaşlığından çıkarıldı.
26 Temmuz 1953: Fidel Castro, Moncada askeri kışlasına yapılan başarısız bir saldırıya liderlik etti.
6-7 Eylül 1955: İstanbul'da yaşayan gayrimüslümlerin evleri ve iş yerleri talan edildi.
14 Ağustos 1956: Alman şair Bertolt Brecht öldü.
17 Temmuz 1961: Kongo'da Patrice Lumumba süikast sonucu öldürüldü.
5 Temmuz 1962: Cezayir bağımsızlığını ilan etti.
13 Ağustos 1966: Çin'de Kültür Devrimi başladı.
15 Temmuz 1968: 6. Filo İstanbul'a demirledi. Ertesi gün üniversite öğrencileri ABD'ye ait 6. Filo askerlerini denize attı.
21 Ağustos 1968: Sovyet Birlikleri Çekoslovakya'yı işgal etti.
4 Eylül 1970: Şili'de sosyalist Salvador Allende başkan seçildi.
23 Temmuz 1971: Yılmaz Güney'in Umut filmi Fransa'daki Grenoble Festivali'nde Büyük Jüri Ödülü'nü aldı.
11 Eylül 1973: Şili'nin sosyalist cumhurbaşkanı Allende, cuntacılar tarafından öldürüldü.
9 Ağustos 1976: Çinli lider Mao öldü.
19 Temmuz 1979: Sandinist devrim Nikaragua'da zafer kazandı.
11 Temmuz 1980: Ordu'nun Fatsa ilçesine "nokta operasyonu" gerçekleştirdi.
22 Temmuz 1980: Türkiye'de DİSK Başkanı Kemal Türkler öldürüldü.
12 Eylül 1980: Türkiye'de faşist darbe.
10 Temmuz 1985: Greenpeace'e ait "Rainbow Warrior" gemisi Fransa tarafından sabotajla batırıldı.
20 Eylül 1985: Türkiye'de büyük ozan Ruhi Su öldü.
4 Eylül 1990: Türkiye'de yazar Turan Dursun süikast sonucu öldürüldü.
2 Temmuz 1993: Sivas'ta Madimak Otel'i'ne saldıran dinci gruplar, çıkardıkları yangın sonucu 37 aydını katlettiler.
7 Temmuz 1993: Rifat Ilgaz öldü.
7 Temmuz 1995: Aziz Nesin öldü.
12 Ağustos 1999: Şair Can Yücel öldü.
11 Eylül 2001: New York'ta ikiz kulelere iki yolcu uçağı ile saldırı düzenlendi.

SIYAH BEYAZ BİR UMUT

Fatma Demirer
fatma_demirer@hotmail.com

"Umut, yeni bir "dönüm noktası" getirir Türk sinemasına. Çünkü, Yılmaz Güney'in mizansen cambazlıkları arkasına sığınmadan sade ve yalın bir dille meydana getirdiği Umut, gerçekçi çabaları belgeleri bir tutumla en iyi yansıtan bir yapıttı. "Umudu umutsuzluğa dönüştüren" ilginç bir sinema örneği idi kuşkusuz..."*

Umut, 1970'de siyah-beyaz olarak çekilen bir Yılmaz Güney filmi. Kimdir Yılmaz Güney? Yılmaz Pütün'dür asıl adı, Güney'e göre Pütün kırılması zor sert meyve çekirdeği demek. Topraksız bir Kürt köylü ailenin çocuğu olarak 1937 yılında Adana'da doğar ve çocukluğu Adana'da geçer. Sinemaya tutkun bir gençtir. Daha sonra üniversite okumaya İstanbul'a gider ve Atıf Yılmaz'la tanışır ve onun desteğiyle sinema hayatı

başlar.

Peki neden Umut? Umut öyle bir film ki sadece kendi dönemini değil, yılların getirdiği bir birikimin etkisiyle beyaz perdeye, Türkiye gerçeklerini yansıtan bir film. 1950'ler, 60 ve 70'ler, Türkiye'de ve de dünyada yaşanan siyasal olayların, toplumsal sorunların, ekonomik krizlerin getirdiği bir isyan dönemidir. Ne vardı ki bu dönemde, 2. Paylaşım Savaşı'nın izleri, ABD'nin Vietnam işgali ve bunun Türkiye'ye etkileri, 1968 öğrenci/gençlik hareketleri, işçi grevleri vs... Böyle bir dönemin sinemaya yansıması ve siyasi filmlerin artması beklenirken Türkiye'de tam aksine gelişen bir durum olur. İnsanları olaylardan uzaklaştıran ve görmezden gelinmesi, beyinlerin uyuşturulması için filmler çekilir: Seks filmleri...

Seks filmleri furiasının başladığı bu dönemde, bunun yanında Tarkan, Malkoçoğlu gibi Türk kahramanlığını anlatan filmler, zengin kız fakir oğlan aşkını anlatan aşk filmleri çekilir. İşte tam da bu noktada Yılmaz Güney'in senaryosunu yazıp, yönettiği ve başrolünü oynadığı, yıllarca da dostlukları devam edecek olan Tuncel Kurtiz'in de yer

aldığı Umut filmi ortaya çıkar... Umut bu filmlerden tamamen ayrılır. Bu nedenledir ki TC Kültür Bakanlığı dahi "Umut"u dönemine göre ilginç bir sinema örneği diye tanımlar.

Özetle Yılmaz Güney'in "Umut"u, köyden şehire ailece göç eden, dönemine göre tipik bir Anadolu ailesinin yaşadıklarını anlatır ve tabi ki bu aile yoksul ve de kalabalık bir ailedir. Cabbar (Yılmaz Güney) faytonculuk yaparak ailesini geçindiren yoksul bir adamdır. Faytonunu ve atlarını da borçlanarak almıştır. Zengin bir adam, arabasıyla faytona çarpar ve bir atı ölür. Cabbar faytonunu tek atla çalıştıramadığı için iş yapamaz, para kazanamaz hale gelir. Ailesini geçindiremez, borçlarını da ödeyemez duruma gelir. Umudu milli piyango da arayan Cabbar aradığını bulamayınca, bir arkadaşının teklifiyle define aramaya çıkar ve Cabbar ailesini bırakarak Adana'ya gider.

Filmde dikkat çeken bazı olaylar var ki, dönemin Türkiye'sini ayna tutulmuş gibi net yansıtır. Mesela Cabbar'ın kaza sonrasında poliste ifade verirken kendisinin ayakta, zengin adamın ise oturarak ve hatta birşeyler içerek ifade vermesi, polislin Cabbar'ı azarlaması, tüm arabacıları genelleyerek kötülemesi, zenginlin ise suçlu olduğu halde yasalara dayanarak aleyhine işlem yapmaması, yoksul insanların kendileri ve zenginler arasındaki uçurumu bizzat anlatması, yoksulların bir odada tüm aile yatması ama zenginlerin lüks evlerde kalması gibi sınıflar arasında varolan adaletsiz sistemi anlatması, faytoncuların eylem yapması, işsizliğin artması ve işsizlerin çoğalması gibi toplumsal olaylardan sistemin çarpıklığından bahsetmesi gözden kaçmayacak noktalardır. Özellikle dinin o dönemlerde de insanları kandırmaya alet edilmesi ve din "adamlarının"

bundan çıkar elde etmesi ise kesinlikle yabana atılmayacak bir noktadır. İşte tam da bu nedenlerle Umut filmi yasaklanır. (Sansür kurulunun neredeyse hiçbir şeye karışmadığı o dönemde Yılmaz Güney'in bu filmi sansürlenir). Gerekçe olarak ise Cabbar'ın fakirleri betimleyen kılık kıyafeti, zengin adamın kayırılıp hakkında takibat yapılmaması ve en ilginç sabah namazının güneş doğarken kılınması gösterilir.

Güney'in yasaklı "Umut"u, 1970 yılında 2. Adana Koza Film Festivali'nde toplam 6 ödül kazanır. 1971'de ise Fransa'daki Grenoble Festivali'ne katılır ve Büyük Jüri Ödülü'nü alır. Bu olay Türkiye'de büyük yankı uyandırır.

Güney, "Umut"tan sonra siyasal ve sosyal gerçekleri anlattığı filmleri çekmeye devam eder. 7 yıla varan hapis cezasını çekerken 1981 tarihinde izinli olarak çıktığı Isparta Yarı Açık Cezaevi'nden yurtdışına firar eder ve geri kalan hayatını Fransa'da devam ettirir. 1984'te mide kanserinden ölür ve Fransa'ya gömülür. ☒

*<http://www.kultur.gov.tr/TR/belge/1-3959/eski2yeni.html>

İşgale Karşı Ölümsüzleşti:

Kutlu Adalı

Çağıl Ener
cheener@hotmail.com

"Ben tam özgürlüğü, tam bağımsızlığı, tam kurtuluşu, kişilikli halk, kişilikli devlet, kişilikli hükümet olmayı, Kıbrıs'ta tam bir Kıbrıslı Türk gibi yaşayıp varolmayı savunuyorum, onlarsa "aman savaş çıksa da Kıbrıs'ın hepsini alsak zihniyetine sempati duyuyorlar. Ben kaçakçıya, eroinciye, esrarcıya, vergi düzenbazlığına dur denilsin diyorum, onlarsa nemelazımcılığa kaçıyorlar, ben emekçiyi, işçiyi savunuyorum, onlarsa sermayenin kucağından inmek istemiyorlar. Ben kışla hayatı artık bitsin istiyorum. Onlarsa kışla hayatını düzenin garantörü görüyorlar... Toprağının insanı olmaktan kaçanlar, hiç kuşkusuz beni ve görüşlerimi içlerine sindiremezler. Kıbrıs insanının birbirlerini sonsuza dek düşman olarak mazgal deliklerinden, eli silahlı seyretmesini erdem saymadığım için, egemen faşist güçler beni istemiyorlar. Kimbilir belki de asalak kan emici bir bit gibi beni ezmeyi tasarlıyorlar"*

Şair, gazeteci yazar Kutlu Adalı doğumundan (Ocak 1935) katledildiği güne kadar, Kıbrıs Türk medyasının, özgürlükçü bağımsız seslerinden biri oldu. Kültürün korunmasına şiirleriyle, köy köy gezip halkları gözlemleyip derlediği notlarından oluşturduğu Köy Raporları ve Dağarcık eserleriyle büyük katkı koydu. Diğer bir çok yazısı, şiiri ise Nacak, Akın, Ortam, Zafer, Devrim ve Özgürlük gibi dergi ve gazetelerde yayımlandı.

Öldürülmeden önce Yenidüzen Gazetesi'nde çıkan köşe yazılarında 1974'deki hareket sırasında adaya gelen bir TC subayının, Kıbrıslı Elenlerden yağmaladığı yüksek miktarlardaki ganimeti, St. Barnabas Kilisesi yakınlarında bir araziye gömdüğünü ve emekli olduktan sonra da askeri aracıyla bir gece geri dönüp, kazıp çıkardıklarını yine o askeri araçla götürdüğünü ortaya çıkardı. Bu ve benzeri yazılarının hemen ardından ölüm tehditleri almaya başlayan Kutlu Adalı, 6 Temmuz 1996 akşamı saat, 23:30 sıralarında evinin ölünde "faili meçhul" bir cinayete kurban gitti.

Öldürülmesinin ardından günlerce devrimci mücadelede nefes bulanlar, Adalı'nın evi önünde kültür merkezlerinde onu anan, olayı protesto eden etkinlikler düzenlediler.

Dereboyu'na kadar uzanan meşaleli yürüyüşler, Girne Kapısı'nda açılan ve gece gündüz başında nöbet tutulan standlar, bildiriler, kapanmayan pankartlarla süreç sıcak ve keskin tutuldu. Her yıl dönümünde "kahrolsun faşizm", "katiller bulunsun hesap sorulsun" sloganlarıyla ellerinde karanfillerle, mumlarla yürüdüler. Süresiz oturma direnişi, karanlıkları aydınlatma eylemi ve imza kampanyaları peşpeşe geldi.

Diğer yandan, her zaman olduğu gibi, liberal eğilimleri baskın olan siyasi partiler ve siyasi parti güdümündeki sendikalar keskinleşen süreçte pasifize olma ve daha sonra da kopma noktasına geldi.

Basın-Sen ise Kutlu Adalı Basın Ödülleri'yle her yıl Adalı'nın öldürülmesinin yeniden gündeme getirilmesi ve anısının yaşatılmasını sağladı. Bunun yanında Kutlu Adalı'nın eşi İlkay Adalı ve araştırmacı gazeteci Sevgül Uludağ'ın girişimleri ve çabalarıyla kurulan Kutlu Adalı Vakfı çerçevesinde bir kitap yayımlanır. İnsan hakları mahkemesinde açılan davanın sonucunda, Türkiye; Adalı cinayetinde gerekli araştırmayı yapmadığından suçlu bulunur.

Ayhan Hikmet ve Muzaffer Gürkan cinayetlerinin aksine suç, adanın bölünmüşlüğünden dolayı Kıbrıslı Elen Halkına atılmadı. Adalı'nın öldürülmeden hemen önce yayımlanan köşe yazılarından da bugüne kadar bulunamayan (aranmayan) faillerinin gerçeklerin bilinmesinden endişe duyan işgalci-egemen güçler olduğu açıktır.

Kutlu Adalı'nın öldürülmesi gerek Kıbrıs'ta gerek dünyanın geri kalanında alternatif bağımsız medyanın susturulmasına yönelik müdahalelerden sadece bir tanesidir. Bu yüzdendir ki Kutlu Adalı'nın öldürülmesi salt aydın bir gazetecinin hayatına kastetmek değil tüm halkların evrensel anlamda ifade özgürlüğünü gaspetme girişimidir.

Kutlu Adalı'yı gözünü nefret bürümüş bir insanın silahından çıkan basit bir kurşun değil, bu gün hemen hemen tüm ezilen dünya halklarının kanını tek bir kurşun bile kullanmadan emmekte olan faşizm, öldürmüştür. Egemen blok, sömürüye karşı çıkanları, hakkını arayan sınıfları bastırmaya devam edecektir. Kutlu Adalı ilk değildir. Kıbrısın kuzeyinde işgal sürdükçe son da olmayacaktır. ☒

*Özgürlük Dergisi, 1986 Şubat-Mart sayısında Kutlu Adalı'nın görevinden zorla emekli çıkarılması üzerine kendisiyle yapılan röportajdan alıntıdır.

1 Ağustos 1571: Osmanlı kuvvetleri Venedik Cumhuriyeti kontrolündeki Kıbrıs'ı zapt etti.

12 Temmuz 1878: Osmanlı Devleti Kıbrıs'ı İngilizlere kiraladı.

15 Ağustos 1926: Kıbrıs Komünist Partisi kuruldu.

1 Ağustos 1945: "Kıbrıs Türk İşçi Birlikleri Kurumu" kuruldu. Kurum, KT liderliği tarafından Kıbrıslı Türk ve Kıbrıslı Elen işçilerini ayırmak maksadı ile kurdurulmuş ancak sonrasında solcuların eline geçmişti.

13 Eylül 1955: Fazıl Önder'in yazı işleri müdürlüğünü yaptığı haftalık İNKILAPÇI gazetesinin ilk sayısı yayımlandı.

3 Temmuz 1958: Arif Hulusi Barudi'ye Kıbrıslı Elenlerin yanında çalışmaya devam ettiği için süikast girişimi yapıldı.

14 Temmuz 1958: TMT bir bildiri yayınlayarak "tüm Rumlara" karşı savaş ilan etti.

16 Ağustos 1960: Kıbrıs Cumhuriyeti resmen kuruldu. İngiliz klasik sömürgeciliği ve ABD yeni sömürgeciliğinin çıkarları uzlaştı.

16 Ağustos 1960: İlerici avukatlar Ayhan Hikmet ve Muzaffer Gürkan tarafından yayınlanan haftalık bağımsız siyasi gazete CUMHURİYET'in ilk sayısı yayınlandı.

27 Eylül 1960: Kıbrıs Türk Halk Partisi kuruldu. (Ayhan Hikmet, Muzaffer Gürkan ve İhsan Ali)

14 Temmuz 1964: Dean Acheson Türkiye'ye 1. Acheson Planı'nı sundu.

14 Ağustos 1968: KTÖS kuruldu.

28 Eylül 1968: KTOEÖS kuruldu.

2 Temmuz 1974: Makarios, Yunanistan'a bir mektup yazarak bütün Yunan subaylarının adadan çekilmesini talep etti.

15 Temmuz 1974: Makarios'a darbe

20 Temmuz 1974: ABD'nin Acheson Planı fiili olarak uygulanmaya başlandı. TC adaya asker gönderdi.

14 Ağustos 1974: Acheson Planı çerçevesinde gerçekleşen 2.Harekat.

3 Ağustos 1977: Makarios öldü.

22 Ağustos 1977: Halk-Der kuruldu.

Temmuz 1978: Halk-Der'in düzenlediği "Nikaragua Halkları ile Dayanışma Mitingi" gerçekleşti.

24 Eylül 1978: Devrimci Mustafa Ertan Kadioğlu Türkiye'de öldürüldü.

6 Ağustos 1979: "Kıbrıs'ın Bağımsızlık Yolu" yayınlanmaya başladı.

Ağustos 1983: GÜSAD kuruldu.

Eylül 1985: Aylık "Özgürlük Dergisi" yayınlanmaya başladı.

Eylül 1985: Girne Sanat Derneği kuruldu.

Eylül 1986: YTE, DAÜ oldu.

17 Eylül 1986: Narenciye Kesim Ekipleri Birliği kuruldu.

31 Ağustos 1991: Basın-Sen kuruldu.

Eylül 1993: Lefke Türk Spor Kulübü'nün organize ettiği Grup Yorum konseri. Yorum üyeleri apar topar sınır dışı edildi.

5 Temmuz 1994: ABAD kararları.

Ağustos 1995: Bağımsız Gençlik Platformu kuruldu.

4 Temmuz 1996: Demokrasi ve İnsan Hakları Hareketi kuruldu.

6 Temmuz 1996: Gazeteci yazar Kutlu Adalı öldürüldü.

18 Temmuz 1996: Demokrasi ve Barış İçin Eylem Birliği kuruldu.

Eylül 1997: Avrupa gazetesi yayınlandı.

Ağustos 1998: Günlük Avrupa gazetesinin ücretsiz eki olarak yayınlanan "Seselim" dergisinin 1. sayısı yayınlandı. Dergi gazete içindeki devrimci gençliğin sesi idi.

Temmuz 2002: 1. Annan Planı taraflara sunuldu.

kütüp-ha!-ne?

ben okudum, pek hazettim

Ali Şahin
aiossemeon@hotmail.com

Biyografi, otobiyografi ya da söyleşi kitapları ilk bakıldığında yalnızca bir veya birden fazla insanın başından neler geçtiğinden ibaretmiş gibi görünür. Ancak şunu bilmek gerekir ki bir insanın başına gelenler onun bulunduğu koşullardan bağımsız değildir. Dolayısıyla bir bireyin yaşadıkları üzerinden; bireyin bahsettiği dönemi de tanıma ve anlama gibi bir olanağı yakalarız.

Bu sayımızda tanıtacağımız kitap Adnan Bostancıoğlu'nun Oğuzhan Müftüoğlu ile yaptığı söyleşilerle ortaya çıkardığı "Bitmeyen Yolculuk". Kitap Oğuzhan Müftüoğlu'nun yaşadıklarını konu alan bir söyleşi kitabı. Ama yukarıda bahsettiğimiz ve Müftüoğlu'nun da bizzat söylediği gibi yalnızca onun yaşadıklarından ibaret bir söyleşi değil, yaşadığı dönemin koşullarını, karakteristik özelliklerini ve olayların nereden nereye geldiğini göstermesi anlamında da ayrı bir öneme sahiptir. Bu anlamda kitap Müftüoğlu'nun ağzından bir dönemi bize anlatıyor. Dolayısıyla kitabın konusunun özellikle 1960-90 arası bir Türkiye panoraması olduğunu söyleyebiliriz. Bu yüzden bunlardan bahsetmeden önce, kitabı tanıtmaya öncelikle Müftüoğlu'na dair kısa bir bilgi vermekle başlayabiliriz.

OĞUZHAN MÜFTÜOĞLU KİMDİR?

Oğuzhan Müftüoğlu Türkiye'de 68 hareketinin sonuçlarından birisi olan Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi'nin (THKP-C) içinde yer almış 1972'de yakalanıp 1974'de afla hapisten çıkmış birisidir. Çıkışından sonrada THKP-C'yi sahiplenen Devrimci Gençlik çevresiyle ilişkiye geçen ve Türkiye'de bugüne kadar erişilememiş derecede bir kitleselliğe ulaşmış olan Devrimci Yol hareketinin kurucuları arasında yer almış ve mücadele etmiştir. 1980 darbesi ile birlikte yakalanmış Devrimci Yol davasında 1 No'lu sanık olarak idamla yargılanmış ve ancak 1991'de şartlı tahliyle dışarı çıkabilmiştir. Bundan sonraki dönemlerde de Özgürlük ve Dayanışma Partisi (ÖDP) ve BirGün gazetesi gibi deneyimlerin içinde yine kurucu unsurlardan biri olarak yer almıştır. Kısacası Türkiye solunun son

yarım asrında çok önemli roller üstlenmiş ve ona yön vermiş bir kişi.

YOLCULUĞA ÇIKIŞ
VE DÜMENE GEÇMEK

Kitabın ilk kısımlarındaki söyleşiler Müftüoğlu'nun daha çok çocukluğuna yönelikken, biraz ilerledikten sonra Müftüoğlu'nun aktif siyasi yaşantısının başladığı 68 dönemlerine gelmektedir. Bu dönemi anlatan bölümlerde özellikle dönemin gençlik hareketlerini tanıma ve o dönemki tartışmaları öğrenme şansı elde ediyoruz. Özellikle 27 Mayıs darbesinden esinlenerek bazı grupların o dönemde ordunun ilerici bir darbe ile bir kurtuluş umudu olup olamayacağına dair görüşlerini, diğer grupların ise darbeden ziyade aşağıdan yukarıya bir halk devrimiyle gerçek kurtuluşun gelebileceğine dair tartışmaları bizlere aktarıyor. Bu dönemde Devrimci Gençlik (Dev-Genç) hareketinin nasıl doğduğunu ve büyüdüğünü öğreniyoruz. Aynı zamanda Dev-Genç'in, 68 hareketinin THKP-C gibi önemli hareketlerin doğuşunda nasıl bir öneme sahip olduğunu da gösteriyor. Ancak ilginç bir şey olarak Müftüoğlu'nun ne Dev-Genç'te ne de THKP-C'de çok aktif roller üstlenmediğini, özellikle 1971 darbesi sonrası daha aktif hale geldiğini bizzat kendi ağzından öğreniyoruz. THKP-C içinde özellikle kitapta ayrıntılı bir şekilde anlatılan Mahir Çayan'ın hapisten kaçışı sonrası kilit görevler aldığını okuyoruz. 1974 sonrası dönemden itibaren de kendisinin çok daha faal olarak yer aldığı Devrimci Yol hareketindeki deneyimleri bizlerle paylaşıyor. Bu bölümlerde Devrimci Yol'un politikalarını ve bu politikaları sonucunda oluşan tartışmaları, ayrılıkları başarı ve başarısızlıkları görüyoruz. Müftüoğlu o dönemki tartışmaları hem söylemleriyle hem de yaşanan küçük örneklerle anlatıyor. Ancak kitapta yalnız teorik tartışmaların anlatılmadığını söylemeliyiz. O dönemin

Bitmeyen Yolculuk:
Oğuzhan Müftüoğlu KitabıBitmeyen Yolculuk
Oğuzhan Müftüoğlu Kitabı

Söyleşi: Adnan Bostancıoğlu

koşulları içerisinde insanlarla iletişimden tutun da kadın erkek arasındaki ilişkilere kadar bir çok pratik sorun ve meselelerin çok ayrıntılı olmasa da mümkün olduğunca anlatılmaya çalışıldığını görebiliriz. Kitapta 12 Eylül'e gelirken 77' 1 Mayıs, 78' Maraş katliamları, Fatsa Belediyesi ve Direniş Komiteleri gibi deneyimleri ve daha buraya sığdıramayacak birçok tecrübeyi ve bu olaylarda Müftüoğlu'nun üstlendiği rolü de öğrenme ve irdeleme şansı buluyoruz.

Beğensek de beğenmesek de Türkiye solunun Kıbrıslı Türk solu üzerindeki olumlu ve olumsuz etkileri düşünüldüğünde, özellikle Kıbrıslı Türk solunun gelişim ve atılım yaptığı 70'li yılların ikinci yarısından itibaren, Devrimci Yol hareketinin Kıbrıslı Türk devrimcilerin üzerinde büyük bir etki yarattığı gözlenebilir. Dolayısıyla Bitmeyen Yolculuk kitabını okumak, yalnızca Türkiye devrimci hareketine dair bilgi edinmenize yardımcı olmayacak, aynı zamanda da Kıbrıslı Türk solunun tarihine dair bir şeyler öğrenmeye de yardımcı olacaktır. ☐

Daü Sürecinden Öğrenmek

Münür Rahvancıoğlu
munurrahvancioglu@yahoo.com

KTHY ile yatıp KTHY ile kalktığımız 200'ü aşkın günden sonra sermayenin yeni bir saldırısı ile karşı karşıya kaldık. DAÜ üzerinden yaşanan bu saldırı, toplumsal muhalefetin önceki süreçlerden ders çıkarmaktaki eksikliklerini net bir şekilde gösterdi. Haziran ayının ilk günlerinden itibaren DAÜ üniversite öncesi kurumlarının (ilkokul, kolej ve kreş) Fettullahçı olduğu bilinen Doğa Koleji'ne devredileceği söylentisi hızla yayıldı. Bu söylentilere son noktayı koyan ise 3 Haziran 2011 tarihinde imzalandığı ortaya çıkan "ön protokol"ün tam metninin kamuoyuna sızması oldu. Bu protokol ile resmi olarak ortaya çıktığı gibi; DAÜ'nün parça parça özele devredilmesi sürecine üniversite öncesi kurumlardan başlanıyor, işlem bir satış işlemi olarak değil "işletme devri" olarak "on yıllığına" (bu on yılları Telsim ve Turkcell'den iyi bilmemiz gerek) yapılıyor.

Toplumun neredeyse tamamının, her kesimin kendi gerekçelerini ön plana çıkararak, karşı çıktığı bu olguyu iyice değerlendirmek gerek. Elbette bu "işletme devri"nin ihalesiz yapılması, özelleştirme "hukuğuna" (ne demekse) uygun yapılmaması, söz konusu sözleşmeyi imzalayan "Vektör"ün böyle bir sözleşme yapmaya yetkisinin olmaması gibi konular önemlidir. Bu noktaların önemi, mücadelenin bir kısmının da buraya odaklanarak süreci bu teknik boyutlarla yavaşlatmak ve bir süreliğine durdurmak şansının tepilmemesi anlamındadır. Ancak vurgulamak gerek, bu süreci yavaşlatmak veya geçici olarak durdurmak da toplumsal muhalefeti bilinçlendirmek, toparlamak, örgütlemek ve kararlı bir eylem sürecine sokmak niyeti varsa bir anlam ifade eder. Kısacası zaman kazanmak, kamuoyu oluşturmak gibi hedefler bakımından önemlidir. Yoksa özelleştirme hukuğuna uygun, ihaleye çıkılarak ve "doğru" kişi tarafından imzalanmış bir protokolü de devrimcilerin kabul etmesi mümkün değildir. Tabii mesele devrimcilerin neyi kabul edeceği ile sınırlı da değil. Mesele halkı bilinçli ve örgütlü bir mücadeleye sevk edebilmektir.

Bu bağlamda "ön protokol" vasıtasıyla yukarıda saydığımız usulsüzlükler yanında; müfredatı belirleme noktasında Fettullahçılara verilen yetki, öğretmen kadrosu, özlük hakları ve maaşları ile ilgili sınırsız serbestlikler, DAÜ'nün başka kolej veya ilkökul açamayacak şekilde sınırlandırılması, yurt, konferans salonu, spor salonu gibi imkanlarının Fettullahçılara sunulması ve Fettullahçıların önündeki yasal engelleri kaldırma sorumluluğunun da DAÜ'ye yüklenmesi (bu engeller kaldırılamazsa DAÜ'nün zararı karşılayacak olması) gibi konular da kamuoyunun bilgisine getirilmelidir. Yaşanan gerçek anlamıyla kamusal değerlerin sermayeye peşkeş çekilmesidir. Ve bu ne sadece DAİ-DAK'ta çalışan eğitim emekçilerinin ne de öğrencilerin/velilerin sorunudur. Sorun neo-liberal taşeronlaştırma aracılığıyla, kamusal kontrolün yitirilmesidir. Böylece demokratik mekanizmalar aracılığı ile kendi değerlerimizi

şekillendirmek şansından, kendi geleceğimize yön verme potansiyelinden arındırılıyor. Bu bağlamda mesele çalışanları/öğrencileri kat kat aşan bir söz/yetki/karar iktidar sorunu olarak kendini göstermektedir. Kısacası neo-liberal politikaların uygulandığı her ülkede ve sektörde yaşandığı gibi bugün Kıbrıs'ta da Kıbrıslı Türkler sermaye karşısında iktidarsızlaştırılmaktadır. Bu yüzden tüm diğer yanlışlardan bahsedilirken üzerinde ısrarla durulması gereken nokta, neo-liberal dönüşümün küresel niteliği ve halk düşmanı karakteridir.

DAÜ üniversite öncesi kurumlarının Doğa Koleji'ne devrediliyor oluşu, Doğa Koleji'nin Fettullah Gülen cemaatine yakınlığı ile bilinmesi bakımından ayrı bir tartışmaya da sebebiyet vermiştir. Kıbrıs'ın kuzeyinde TC devletinin emperyalizm adına mutlak otorite konumunda olduğunu herkes biliyor. Bu bağlamda dünyada esen neo-liberal politikaların TC tarafından ülkemize de dayatılıyor oluşu açıktır. TC'de hükümet konumunda bulunan AKP'nin özellikle kendine yakın sermaye gruplarını kayırması da beklenebilecek bir davranıştır. Nitekim elektrikte özel faaliyet gösteren Kalecik'te Aksa, KTHY satışında adı geçen Atlas Jet, bugün DAÜ'de karşımıza çıkan Doğa ve ilerde Kooperatif ile ilgili adı geçen Ülker gibi oluşumların hepsi de yeşil sermaye denilen İslami yapılarla bağlantılıdır. İslami gericiliğe, asimilasyona ve entegrasyon politikalarına karşı çıkmak gerekmektedir. Bu bağlamda Doğa Koleji'nin hem İslami gericiliği hem de dini asimilasyon sürecini simgelemesi bakımından özel bir pozisyonu vardır. Ancak devrimciler açısından net bir şekilde üzerinde durulması gereken nokta, neo-liberal mantığın teşhididir. İster İslami ister laik olsun, ister yerli ister yabancı olsun, ister özelleştirme isterse taşeronla verme şeklinde yaşansın neo-liberal uygulamalara karşı topyekün bir direniş devrimciler açısından yaşamsal önemdedir. DAÜ üniversite öncesi kurumları Suat Günsel'e veya başka bir "Kıbrıslı" sermayedara da devrediliyor olsaydı yaşanan farklı biçim altında da olsa gene neo-liberal bir saldırı olacaktı.

Neo-liberal saldırı dalgasının ilerlediği bazı

ana hatları vurgulayarak DAÜ ile ilgili daha net bir tablo çizmeye çalışalım. Neo-liberalizm; deregülasyon (kuralsızlaştırma), sendikalaştırma, piyasalaştırma, taşeronlaştırma ve özelleştirme gibi beş ana kulvardan ilerlemektedir. Bugün DAÜ'de yaşanan taşeronlaştırmadır. DAİ ve DAK'ta mülkiyet halen kamuda olduğu halde, uygulamada işletme devri aracılığı ile kamunun her türlü müdahalesinden bir arındırma işlemi uygulanıyor. DAÜ ve kurumları daha baştan piyasalaşmış olarak yaşam bulmuştu. Birçok faaliyeti de hali hazırda taşeronlara devredilmiş durumdadır. Bu sebeple de hem özelleştirmeye hem de kapsamlı bir taşeronlaştırmaya elverişli bir zemine sahiptir. Doğa Koleji karşımıza ana taşeron olarak çıkıyor. Bu taşeronun kendi alt taşeronlarına kolej ve ilkökulu parça parça dağıtacağı (güvenlik, temizlik, öğretmenler vs.) kolaylıkla öngörülebilir. Böylesi bir işverenler puzzle'ı yaratıldıktan sonra da emek mücadelesinin (sendikal mücadelenin) bölünerek parçalanacağı ve yok edileceği açıktır. Zaman içinde ana taşeronun mülkiyet hakkını alması ve özelleştirmenin tamamlanması gündeme gelecektir. Ki bu sadece fiili olarak gerçekleşenin yasal olarak isimlendirilmesinden ibaret olacaktır. Sendikalı yaşamın bitirildiği, emekçilerin parçalandığı, kamunun kontrolü dışında bir sermaye cenneti yaratılacaktır.

Bu çizilen tablo sadece DAÜ için değil, Kıbrıslı Türk halkının elinde kalan sayılı tüm kurumlar için geçerlidir. Neo-liberal politikalar sadece emek mücadelesi bakımından değil, Kıbrıslı Türklerin bağımsız bir irade icra edebilmesi bakımından da olumsuz sonuçlar doğuruyor, doğuracaktır. Bu sebeple DAÜ'de yaşananlara direnmek çok önemlidir. Sermayenin her çeşidine karşı (yeşil-laik / yerli-yabancı) emekten yana yani halktan yana bir direniş örgütlemek, bugün kaybedecek olsak bile gelecek için deneyim biriktirmek en temel görevimizdir. Bu görev, neo-liberal saldırı altındaki emekçilerle dayanışma görevi olarak algılanamaz. Bu görev emekçi sınıflar önderliğinde verilecek bir bağımsızlık mücadelesinin olmazsa olmazıdır. ☒

“35 Sene Kthy'yi Teröristler Mi Uçurdu!”

Röportaj

Nazen Şansal

nazen_sansal@yahoo.com

Ömer Tatlısu

otatlisu@gmail.com

Hiç bir konuda uzlaşamayan sağ ve “sol” hükümetlerimizin ortak bir paydada buluşarak el birliğiyle batırdığı Kıbrıs Türk Hava Yolları (KTHY) mağdurları, yaklaşık bir yıldır mücadelelerini sürdürüyorlar. Kurumları artık geri dönmeyecek olsa da bir başka yerde istihdam edilebilmek, işsizlik paralarını alabilmek, uğradıkları haksızlığın hesabını sormak, yalanları değil gerçekleri duymak için eylemler yapıyorlar. Lefkoşa'nın orta yerinde kurdukları direniş çadırı zaman zaman sendikaların, demokratik kitle örgütlerinin, duyarlı kişilerin desteğiyle şenleniyor, zaman zaman ise sessiz ve umutsuz bir bekleyişe sahne oluyor. Çadırlarının yanındaki duvara, kırmızı boyayla yazıldıkları gibi “yılginlık yok direniş var” şiarını yükseltmek ve KTHY direnişçilerinin sesine sesinizi katabilmek için mücadeleci iki HAVA-SEN üyesi ile söyleştik.

18 yıl KTHY'de çalışan ve 15 yıl uçuşlarda görev yapan Nükhet Ezbercioğlu, 21 Haziran 2010'da, KTHY uçuşları durduğu günden beri işsiz. 13,5 yıl boyunca KTHY'nin muhasebe, meydan hizmetleri ve insan kaynakları gibi çeşitli departmanlarda görev yapan Muhittin Özsağlam da KTHY batırıldıktan bu yana ayakta kalma ve iki çocuğunun geçimini sağlama mücadelesi veriyor.

Nasıl geçiniyorsunuz, iş arıyor musunuz?

Nükhet Ezbercioğlu (NE) – Bu süreçte ben her hafta cuma günü babamdan haftalık olarak geçiniyorum, okula giden talebe gibi. İhtiyat Sandığı'ndan aldığım paraya dokunma gibi bir lüksüm yok çünkü zaten işsiz kalarak geleceğimi yeteri kadar harcadığımı düşünüyorum. Ben operasyonda, uçuşlarda çalıştığım için işimi yapma veya çalışmış olduğum alanda iş bulma imkanım yok. Şu an hükümet edenler böyle bir mesleği yok ettiler.

Muhittin Özsağlam (MÖ) – Eşim özel bir bankada çalışıyor. Onun maaşı ve aile desteği ile geçiniyoruz. İhtiyat Sandığı paramı geleceğim için saklarken evimin borcuna yatırmak zorunda kaldım. Yani geleceğimin yatırımını, daha 35 yaşında yitirmiş oldum. Çocuklarım kreş yaşında ancak kreşe vermem mümkün değil.

Gittiğimiz yerde iş de bulamıyoruz. Hükümetin basın yoluyla halka söylediği taahhütler var. İşte “biz bunları işe alacağız”, “bir kısmını yeni şirkete bir kısmını devlete alacağız” gibi şeyler. Bu sebepten dolayı özel sektör bize iş vermiyor.

Hükümetin vaatleri size inandırıcı geliyor mu?

NE – İlk başlarda insan umut ediyor. “Bu kadar sahipsiz bırakılmayız, mutlaka bir yerde istihdam ederler veya hakkımızı öderler” diye düşünüyor. Ama bu bir senelik süreç ve yapılan açıklamalardan sonra hükümetin sözlerine inanmıyorum. Olsaydı, bir sene zarfında olurdu zaten. Günü geçirme politikası yani, “bugünü de atlatalım, hava yolları eylem yapmasın” diye yapıyorlar.

Siz özelleştirmeyi en can yakıcı şekilde yaşıyorsunuz. Şimdi sırada elektrik ve telefon kurumları var. Bu kurumlardaki sendikalarla bir ilişkiniz oluyor mu, süreçleri değerlendirme, deneyim aktarma imkanlarınız?

NE – Ben, bizimkini tam özelleştirme olarak görmüyorum, peşkeş çekmedir. Eğer bir ülkenin milli hava yolu, özelleştirme adı altında cumartesi-pazar ihaleye açılırsa ve bu iki gün içinde ihale zarfı da kaybolursa, ben buna özelleştirme diyemem. Biz bu yola çıkarken, “KTHY bu olayın mihenk taşıdır, gelin hep birlikte mücadele edelim” dedik. Elektrik ve telefon kurumlarının sendikalarına çağrı yaptık. Ama ne yazık ki biz o günlerde yalnızdık. Özelleştirilecek olan diğer kurumlardan veya halktan yeterince destek görmedik. Dolayısıyla, keşke bir sene önce bizimle beraber yola çıksalardı. Belki bugün onlar bizim yaşadığımız sıkıntıları yaşamayacaklardı. Birlik olunamadı. Birlik olunması, mücadele edilmesi gerekir. Nereye kadar başarırız bilemem çünkü karşımızda çok da laftan anlamayan, çok fazla suskun kalan bir hükümet var. “Ben bildiğimi yaparım, dışarıdaki polis copunu yese de olur” diyen bir hükümet.

MÖ – Siyasi partilerden de, sendikalardan da, sivil toplum örgütlerinden de yeterince destek görmedik. Özellikle TEL-SEN ve EL-SEN'e bir günlük etkili bir eylem önermiştik. Ama olmadı. Hatta HAVA-SEN'in bağlı olduğu HÜR-İŞ Federasyonu bize hiç sahip çıkmadı. Maalesef bir yıl sonra onlar aynı şeyleri yaşamaya başladılar. Bence Kıbrıs Türk toplumunun artık ayaklanması, kış uykusundan uyanması lazım.

NE – Özelleştirilecek kurumlar kitlesel destek olmadıkça bizim yaşadığımız süreci yaşarlar. Özellikle halka çağrı yaparım ben buradan, bazı şeyleri kaybettikten sonra son pişmanlık fayda etmez. Yani KTHY kapanana kadar olan süreçte halktan hiçbir destek görmedik. Kapandıktan sonra, bizim 200 TL olan İstanbul biletlerimiz için insanlar 800 TL ödemeye başlayınca anladılar ki KTHY bir denge unsuruydu.

İnsanlar bilet fiyatları kendilerine dokununca farketti diyorsunuz. Tabii ki özelleştirmeler, piyasalaştırmalar sadece o kurumun çalışanlarını değil, halkı da doğrudan etkiliyor.

NE – Elektrik Kurumu'nda da aynısı yaşanacak. Amiyane tabirle, şu an “bana dokunmayan yılan bin yaşasın” diyen insanlar yarın elektrik faturası dokunduğu zaman öyle diyemeyecek. Telefon için de, eğitim kurumlarımız için de aynısı geçerli. Kıbrıs'ta değerli akademisyenler varken dışarıdan gelen enjekte bir eğitimle nasıl bir toplum yaratabiliriz ki!

Sizce şirket neden zarar etti, nasıl battı KTHY? Çok fazla personel olduğu gibi söylemler de var.

MÖ – KTHY battı deniyor ama aslında batmadı; KTHY'nin Kıbrıs'taki binalarının kapısına kilit vuruldu ve personeli dışarıya atıldı. Ama gerek Türkiye'de gerekse İngiltere'de oluşturulan şirketi tasfiye edilemiyor. Bir saatte tasfiye kararı alınan bir şirketin, bir yıldır tasfiye masası oluşturulmuyor. Demek ki bu işin altında farklı hesaplar dönüyor. Çıkıp bunu halka anlatsınlar. Sonuçta artık uçaklar kalkmıyor,

istediklerine ulaştılar. Bu saatten sonra çıkıp halka söylesinler: “Biz Makarios'un talimatıyla ya da Tayyip Erdoğan'ın talimatıyla veya TC Elçiliği'nin talimatıyla kapattık burayı” desinler. Veya “biz istemiyorduk böyle bir şirketimiz olsun” diye söylesinler. Ben her yönden düşünüyorum; Türkiye Kıbrıs'ta bir anlaşmaya gitmek istiyor ve tek bir hava yolu olması lazım, o da Cyprus Airways. O yüzden biz kendi milli hava yolumuzu kapattık. Bayrak dediğinde mangalda kül bırakmayan UBP söylesin bunu. 35 yıl boyunca hiçbir kırımı olmayan, Avrupa'da en güvenli şirket seçilen bir şirketi niçin kapattıklarını anlatsınlar bize. Sadece borcu vardı da kapattık demesinler.

NE – KTHY'nin bazı ekonomik zorlukları vardı ancak kurtarılmak istense kurtarılabilirdi. Amaç, diğer şirketlere pazar payı sağlamaktı, kurtarmak değil. Meclis konuşmalarını dinliyoruz, Maliye Bakanlığı da zararda, bütçe açığı var. Onu da mı satalım yani...

MÖ – Ben Ercan'da çalışırken, bakanlıklardan telefon gelirdi; bilmem kaç ton koli gidecek, ücretsiz, yazısı sonradan gelecek. Anında yüklenir giderdi. Şimdi özel şirketlerden indirim istiyorlar, alamıyorlar. KTHY'yi bir nevi batıran gene kktc devletidir. Benim çok ağırıma giden bir şey var: Başbakan “Artık bir uçağa 800 personel yok” diyor. Benim elinden tutup da “gel seni işe götürüceğim” dediğim hiç kimse olmadı. Ama elinde Eroğlu'ndan, Denktaş'tan, Ferdi Sabit Soyer'den kağıtla gelip işe başlayan çok kişi oldu.

NE – Ben sabah kalktığımda yandaki komşuyu alıp işe başlatırdım sanki...

MÖ – CTP'yi de bu işte ayırmamak lazım. CTP'nin KTHY'ye en büyük zararı bizimle aynı saatlerde hem Pegasus'a hem Atlas'a uçuş izni vermesi idi. Eleştirirken geriye dönük de bakmak lazım. Sonuçta el birliğiyle bu şirketi kapattılar.

Şirket kapandıktan sonra neler yaptınız, çadır fikri nasıl doğdu?

MÖ – İlk dört ayımız beklemekle ve verilen sözlere kanmakla geçti. Ancak dört ayın sonunda bir şey yapmamız lazım dedik. Sendikada ya da evlerimizde bekleyeceğimize çadırı kuralım ve çadıra bekleyelim dedik. Çok da iyi oldu, mücadelemizi daha çok duyurabildik. Sahip çıkan örgütler oldu, halktan kişiler de oldu. Ama duyarsız kalanlar da oldu. Biz hep “susma, susutukça sıra sana gelecek” dedik. Maalesef geliyor da. Birbirimize sahip çıkmazsak göç etmek zorunda kalacağız. Ben, bir gün kızım ve oğlum “benim babam Kıbrıslıydı ama göç ettik ve buraya yerleştik” desinler istemiyorum.

Direnış sürecinizde iki eylem özellikle dikkatimizi çekmişti: Bir kaç ev emekçisi kadın “verecek işimiz yok ama paylaşacak aşımız var” diyerek sizlere

yemek pişirmişti. Bir de 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde çöp naylonları giyerek eylem yapmıştınız.

NE – Bizim oradaki amacımız, hükümet bizi çöp olarak görse de bizi, toplumun herhangi bir kurum veya kuruluşunda değerlendirebilirsiniz mesajını vermektir. Ev kadınları da kahve sohbetinde buna karar vermişler ve “bu insanlara nasıl destek olabiliriz” deyip yemek pişirip getirmişlerdi. Çok teşekkür ederiz kendilerine, keşke herkes Atiye Hanım ve arkadaşları gibi olsa.

MÖ – Aslında herkes Atiye Hanım'ın ve arkadaşlarının yaptığı gibi yapabilir, yapmalı. Duydukları zaman bir kurum elden gidiyor ve çalışanları eylem yapıyor, gitsinler ve sahip çıksınlar. En büyük destek budur.

NE – Aslında Elektrik Kurumu'na, Telefon Dairesi'ne sahip çıkarken kendimize sahip çıkıyoruz. Bunun farkına varmamız lazım. Yoksa bina, sandalye, santral değil önemli olan.

Bir yıl önce toplumsal mücadeleye bakışınız, politik görüşleriniz nasıldı? Bu direniş süreci sizleri nasıl değiştirdi?

MÖ – Benim için Çav Bella ve Gündoğdu şarkıları hiçbir şey ifade etmezdi, şimdi çok şey ifade ediyor. Ben aşırı sağ görüşlü biriydim. Yaşadığımız süreç ve baştaki hükümet bu görüşlerimi değiştirdi. Sağolsunlar ben şu anda memnunum görüşlerimden.

NE – Ben sağcıydım. Mücadelemizin başlarında, muhalefet partilerini ziyaretimizde bir muhalefet milletvekili bana demişti ki “bu süreç sana, onların içinde insan sevgisi olmadığını gösterecek” Ben inanmadıyım. Ama yaşadığım süreç bana “bunların içinde insan sevgisi yok” dedirtti. Bir de basın toplantısında, bir yıllık icraatlarını anlatırken “tek bir vatandaşım üzülsün ben kendimi kötü hissederim” demesi...

MÖ – Sayın Özgürün onun cevabını verdi ama; “Gerizekalı” dedi halka!

NE – Ben artık partilere değil mücadeleye inanıyorum. Gün gelip seçim olduğunda, bana yakın bir partiye oyunu vereceğim ama önemli olan bütün siyasal partilerin Meclis'teki o kırmızı koltuklarına oturmadan halk için bir şeyler yapabileceğini görmek. UBP Hükümeti'nin bu kadar dirayetsiz, bu kadar önünü ilikleyen bir anlayışta olması idi benim kırılma noktam.

Bu süreçte manevi olarak da yıpratılmaya çalışıldınız. Yeni şirkete alınabilmeniz için insan haklarına aykırı bir psikolojik teste tabi tutulduunuz, Başbakan'dan “terörist” damgası yediniz...

MÖ – 19 Mayıs 2010 tarihinde, nisan ayı

maaşlarımızı hala alamamıştık ve işlermizin başındaydık. Sayın İrsen Küçük çıktı dedi ki “yaptıklarından dolayı HAVA-SEN'e teşekkür ederiz.” Tarih, 19 Mayıs 2011 “bunlar teröristtir” dedi!

NE – Terörist kelimesi bana çok koymadı doğrusu, çünkü biz ne olduğumuzu biliyoruz. 35 sene KTHY'yi teröristler mi uçurdu! Teste gelince, biz bu psikolojik teste girerken en azından yeni kurulan bir şirketin ana sözleşmesi olduğunu düşünmüştük. Bir de gördük ki aslında şirketin ana sözleşmesi de yok. Yani var olmayan bir şirket için kobay olarak kullanıldık. Ben ondan sonra bu gibi testleri araştırdım ve ancak gönüllülük esasıyla uygulanabileceğini öğrendim. Zoraki gel, bu testi çöz diyemezsiniz. Bu testte unutamadığım bir soru “şu anda günahlarınızın bedelini ödediğinizi düşünüyor musunuz?” sorusudur. KTHY'ye bu kadar emek vermiş insanlara böyle bir soru sordular, çok ağırıma gitti. Bu hükümetin bu halka yaşattıklarından sonra artık hiçbir şeye şaşmamam diyorum ama geçen gün haberlerde dinledim; TC üniversitelerine A Level sonuçlarıyla çocuklar alınacak, güney Kıbrıs'ta okuyan çocukların sınavları kabul edilmiyor! Hala daha bizi şaşırtmaya devam ediyorlar ya, bu konuda tebrik etmek isterim kendilerini.

MÖ – Teste, bir telefon mesajıyla çağırılırken yanımızda kimlik kartımız da götürmemiz belirtildi. Sabah kalktım, kimlik kartımı cebime koydum, gittim. Testte, TC kimlik kartımı sordular bana. Bu da Ulaştırma Bakanlığı'nın bu testi hiç gözden geçirmediklerini gösterir. Biz bunu sorguladığımızda, oradaki psikologlar tarafından azar da işittik.

Bundan sonrası için planlarınız nelerdir?

MÖ – Çadır devam edecek. Mücadele devam edecek. Haklarımızı istiyoruz

NE – Biz sadaka istemiyoruz, haklarımızı istiyoruz ve hayatımızı idame ettirebilmek istiyoruz. Bundan sonra umarım halk da daha çok tepki gösterecek. Önemli olan bizim işsiz kalmamız değil, Kıbrıs Türk halkının bir yok oluşa sürüklenmesidir.

MÖ – Halk bize destek olmak yerine acıyor. Bize acımasınlar. Biz belki işimizi kaybettik ama onlar KTHY'yi kaybettiler. Yarın DAÜ'deki öğretmenler işini kaybedecek ama Kıbrıs Türk halkı okullarını kaybedecek, Elektrik Kurumu'ndakiler işini kaybedecek ama bu halk Elektrik Kurumu'nu kaybedecek, arkasından telefon ve bu iş böyle gidecek. Artık evde oturma zamanı değil. Bizim kendi kurumlarımızı kendimiz kurtarmamız lazım.

Teşekkür ederiz, mücadelemizde başarılar...

FEMINIST İZ

* Kadın Doğulmaz Kadın Olunur

Şüphesiz son zamanlarda birçoğumuzun sohbetini yaptığı, yorumunun sorulduğu popüler bir gündem konusu vardır; Nisan ayında kktc'de yapılan kabine değişikliği ve yeni atanmış olan "kadın" Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı. Medyanın "Kabinenin tek ve Ulusal Birlik Partisi'nin (UBP) ilk kadın bakanı" ve "kabineye biri kadın üç yeni bakan atandı" şeklindeki manşetleri ile olağanüstü hal ilan etmesi, bunu kutlaması ve abartarak vurgulaması, siyasal temsiliyetimizde kadınların yerinin bir sürpriz ve istisna olduğu gerçeğini bir kez daha ortaya koyuyor. Oysa toplumun yarısını oluşturan kadınların, mecliste, hükümette veya sendikalarda ön planda yer alabilmesi, bunun koşullarının yaratılması gerekirken, bir çok kez iktidara gelmiş bir siyasi partinin ilk kez kadın bakan ataması övünülecek değil acınası bir durumdur.

Ataerki sisteme karşı olan mücadele, milliyetçiliğe ve kapitalist sisteme karşı verilecek mücadeleden ayrı tutulamaz. UBP ise sermayeyle kol kola sömürü sistemini pekiştiren ve milliyetçi ayrımlardan beslenen bir partidir. Bu bağlamda toplumsal cinsiyet eşitliğini savunmayan, kadın kolları şeklindeki bir erkek egemen yapılanma biçime sahip, feminist bir bakış açısı ile uzaktan yakından alakası olmayan bir siyasi partinin, en üst devlet makamlarına, medyanın lanse ettiği gibi "kurtarıcı" bir "kadın"ı atamış olması, vatana ve millete ne kadar hayırlı olur?

Toplumsal cinsiyet rollerini sorgulayan, kadınlara "evinin kadını, çocuklarının anası olacaksın" mentalitesi ile yaklaşmayan, sadece el ayak işi yaptırarak onları sosyal yaşam sahalarında mağdur etmeyen, çalışma yaşamındaki kadınların sorunlarına duyarlı olan bir zihniyet ancak kadınların kurtuluşu mücadelesine katkı sağlayabilir. Bu durumda, pek "kadın" bakanımızın, ülkemizde bulunan elliye yakın gece kulübü ile ilgili planlarını, kadınların iş yaşantısında karşılaştıkları ayrımcılığa ne kadar değineceğini, doğurganlık özelliklerinden dolayı işten atılan kadınlar için neler yapacağını (günümüzde pek çok ülkede erkeklerle bile doğum izni verilirken, kktc'deki kadınlar hamile kalmasın diye patronları tarafından tehdit edilebilmektedir!), özel sektör çalışanlarının sendikası ve iş güvencesi olmadığından dolayı onları destekleyecek yasalar hakkındaki atılımlarını, ev emeğine sosyal güvence sağlamak için uğraşlarını ve buna benzer bilimüm haklarımızın bize verilmesi konusundaki projelerini merak içerisinde beklemekteyiz. Çünkü kendisinin, halk düşmanı politikalarıyla tescilli işbirlikçi UBP zihniyetinin bir temsilcisi olduğunu bilmekteyiz. Bu çok "kadın" bakanımız, "emeklilik yaşının yukarıya çekilmesi, çalışma saatlerinin yeniden düzenlenmesi ve özelleştirme yasaının yapılması" hükümetin gündeminde" demeciyle ortaya koyduğu gibi hiçbir kadınca bakış açısına sahip değildir. Zaten Göç Yasası'nı geçiren, temel ihtiyaç maddelerine zam üstüne zam yapan, eğitim sağlık gibi yaşamsal haklarımızı parayla alınıp hale getiren bir partinin, kadınlara

Erkeklerin ev işlerine nicel olarak ne kadar katıl(ma)dıklarını belgelemeye çok fazla gerek yok. Ayrıca, bu işlere kenarından kıyısından katıldıklarında nasıl katıldıkları, bunun ağırlıklı olarak kriz anlarında, işe ve okula yetişmek için zaman baskısı olduğunda, hastalıkta ve esas olarak "yardım" biçiminde gerçekleştiği de yeterince bilinir. Bunlar erkeklerin yapmaktan özel olarak zevk aldıkları, uzmanlık alanları olduğuna inandıkları, seçerek yaptıkları, özel işlerdir: Mangalda et-balık, salata, rakı sofrası, orta sınıf erkekleri için klasikleşmiş örneklerdir.

Gülner Acar Savran – Beden Emek veTarih

Türkiye Hopa'da yaşanan olayların ardından, Ankara'daki protesto eyleminde polis panzerinin üzerine çıkan Halkevleri MYK üyesi Dilşat Aktaş, polis tarafından kalça kemiği kırılacak şekilde dövüldü. Panzerin üzerine "Hopa'da bir insanımız ölecek. Biz bunu basite alacağız, bunun üzerine hiçbir söz söylemeyeceğiz, sokağa çıkmayacağız. Bizden beklenen buydu ancak biz bunu yapmadık, sokağa çıktık. Korkmadığımızı, korku unsurlarının her birinin üstesinden gelebileceğimizi göstermek için" çıktığını dile getirdi. Başta Dilşat Aktaş olmak üzere AKP şiddetine maruz kalmış herkese dayanışmamızı belirtiriz!

hayrının dokunması beklenemez. Kapitalist, milliyetçi ve erkek egemen değerlerle biçimlenmiş bir partinin vitrini olan "kadın" bakanımızın biyolojik cinsiyeti hiçbir şeyi değiştiremeyecektir.

Karl Marx, "Eğer kadının zekası kenara atılmamış, yok edilmemiş, fakat aksine etken olabilmiş olsaydı insanlık tarihi on misli hızlı gelişirdi" diyor. İnsanlık tarihini geriden takip eden adamızı geliştirmek, Şerife Ünverdi gibi sözde kadınlara değil, bilimde sanatta, toplumsal yaşamda üretken olan mücadeleciler kadınlara düşüyor. "Kadın" bakana ise bir başka güzel söz yakışıyor: "Kullanmadığın beynini niye taşıyorsun yirmi dört saat? Boşuna ağırlık değil mi?"

*Simon De Beauvoir

Sosyalist Feminizm BiZCE

Sosyalist feminizm; feminist düşüncenin, toplumsal cinsiyetten dolayı yaşanan ezme-ezilme ilişkilerinin ve ataerkinin; kapitalist sistemle birlikte düşünülmesi gerektiğini savunur. Ataerki aynı kapitalizm gibi bir egemenlik ilişkisidir. Bu yüzden de sosyalist feminizm, kapitalizmi toplumsal cinsiyet eşitsizliklerinin temel kaynağı olarak kabul eder. Cinsiyetler arası eşit olmayan işbölümü kapitalizm öncesi toplumlarda da olmakla birlikte bu sömürü kapitalizmle en vahşi boyutlara ulaşmış ve kültürel alanda da içselleştirilmiştir. Örneğin kadınların emeği evde kocası, işte patronu tarafından sömürülmektedir. Bizce ataerki ile kapitalizmin birbirini besleyerek kurdukları ittifaka karşı verilecek mücadelenin birlikte sürdürülmesi gereklidir.

BUNLARI SÖYLE(Ş)MEYİZ!

Hepimiz “gerizekalıyız” Hepimiz Sokaktayız

Baraka Kültür Merkezi 10 Haziran Cuma günü, Feministiz grubunun öncülüğünde Dışişleri Bakanlığı önünde bir protesto gerçekleştirdi. Dışişleri Bakanı Özgürün'ün, tecavüze uğrayanlara “gerizekalı” demesi üzerine yapılan basın açıklamasında Bakan, derhal özür dileyip istifa etmeye çağrıldı. “FEMİNİSTİZ” pankartının tutulduğu ve “Hepimiz Gerizekalıyız, Hepimiz Sokaktayız”, “Özgürün Özür Dile” gibi yaftaların taşındığı basın açıklamasının özet metni şöyle:

Değerli basın emekçileri, değerli halkımız,

Ülkemizi yönettiğini iddia edenler, her türlü halk düşmanı politikalarının yanı sıra artık bizlere hakaret etmekten dahi çekinmemektedirler! Bildiğiniz gibi Hükümetin bir yıllık icraatlarını açıkladığı basın toplantısında, Dışişleri Bakanı Hüseyin Özgürün “gerizekalı” kelimesini kullanacak kadar ileri gitmiştir.

Bir basın mensubunun, ülkemizdeki tecavüz, gasp, hırsızlık olayları karşısında hükümetin ne gibi önlemler alacağını sorması üzerine, mikrofonunun açık olduğunun farkında olmayan Özgürün, “Kimse sokağa çıkmazsa, sorun çözülür. Elin gerizekalıları” ifadesini kullanmış ve Başbakan da duyduğu bu sözlerle gülerek “Evet” yanıtını vermiştir.

Bu hakaret, basın mensuplarına söylenmişse, işini yaparken şiddete uğrayan gazetecilerimiz şimdi de hükümetin aşağılamalarına maruz bırakılmaktadır. Bu çirkin ifade, sokağa çıktığı için tecavüze uğrayan kadınlara söylenmişse Özgürün'ün maço,

cinsiyetçi ve erkek egemen bir kafa yapısına sahip olduğunun açıkça göstergesidir.

Ülkemizde hızla artan tecavüz gibi çok ciddi bir sorunu hafife alan ve böylesi bir yaklaşım geliştiren hükümeti şiddetle kınıyor ve Özgürün'ü derhal özür dileyip istifa etmeye çağırıyoruz. ☒

MEDYAYI
İZ LİYORUZ

Şimdi Reklamlar!

TV'de program izlerken o bilindik ara verildi. Bizden sakın ayrılmayın: “REKLAMLAR!”. Bize hayatımızı sürdürmek için almaya “mecbur olduğumuz” o muhteşem arabayı, ruju ve bilimum ürünü tanıtan mucizevi reklam filmlerini izleme vakti! Acaba gerçekten bize sunulan bu ürünlere ihtiyacımız var mı? Yoksa biri/birileri bizi kullanarak para mı kazanıyor? Üstelik bunu yaparken reklam filmlerinde kadınların ataerkil sistemde ezilmesini de pekiştiren roller mi veriyor kadınlara?

Hayatımızın reklamlarla kuşatıldığı bir ortamda yaşıyoruz. İhtiyacımız olmayan şeyler cezbettirici bir şekilde bize sunuluyor ve hipnotize olmuş gibi hayatımızın olmazsa olmazı “yeni ihtiyaçlarımızı” alıyoruz. Bu da

yetmezmiş gibi reklam filmleri kadınlara atfedilen “iyi anne”, “ev hanımı”, “pasif”, “alışveriş yapmaktan mutlu olan”, “üretmeyen sadece tüketen” rollerini pekiştiriyor.

Birkaç örnek ele alalım:

- Çoğu mama reklamında bebeklerin mamalarını anneleri yedirir. Çünkü kadınlar iyi anne olmak zorundadır. Babaların çocuklarla ilgilenmekten daha önemli işleri vardır! Bebelac çocuk maması reklamında bir odada çocuklar ve anneleri oturur. Çocuklar acıkır ve ağlamaya başlar, bütün anneler hemen mutfaka geçip mamaları hazırlarlar. Bu şekilde reklamlarda çocuk bakımı, ev işleri gibi roller kadına verilerek kadının ezilmesi normalleştiriliyor ve pekiştiriliyor.

- Alo: “Süper annelerin süper temizlik gücü” sloganıyla çıkıyor karşımıza. Çamaşırlar tertemiz olunca anne “süper” ve iyi anne oluyor. İzleyiciye anneler çamaşır yıkamak zorundadır ve böylece iyi bir anne olunabilir mesajı gizlice veriliyor.

- “Mavi” jeans reklamında kız kot pantolon giyer ve elinde bir çanta vardır. Sevgilisi kapıyı çalar. Kız kapıyı açar, erkek hemen kızın bacaklarına odaklanır ve “vay vay vay” der. Arkadan kızın annesi gelir. Durumu toparlamaya çalışan adam “çanta çok güzel” der. Kız ve sevgilisi dışarı

çıkarken annesi kızının arkasından “çantana dikkat et!” der. Yani bir tüketim maddesi, bir meta olan kot pantolon ve kadın bir tutuluyor, pasif konuma getirilip, bir meta gibi önümüze sunuluyor.

- Reklamlarda ve filmlerde ellerinde alışveriş poşetleri, son moda uygun giyinmiş, 90-60-90 vücut ölçülerine sahip, tüketmekten başka bir şey bilmeyen alışveriş çılgını kadınlar vardır. “Kadınlar güzel olmalıdır, bir şey üretmez sadece tüketirler, fazla bir işe yaramazlar.” düşünceleri beynimize gizlice yerleştirilir.

Gördüğümüz gibi, çok masum görünen reklamlar aslında hiç de öyle değiller. İhtiyacımız olmayan şeyleri almaya teşvik etmelerinin yanında ataerkil sistemin devam etmesi, kadının sömürülmesinin pekiştirilmesi gibi “gizli” amaçları var. Reklamları izlerken sorgulayalım, onların esiri olmayalım. ☒

Sol Anahtarı: “Kıbrıs Bizim”

İsmail Özuçar
ismail_ozucar05@hotmail.com

Tüm dünyada farklı zamanlarda bambaşka şekillerde kulağımıza gelen ve

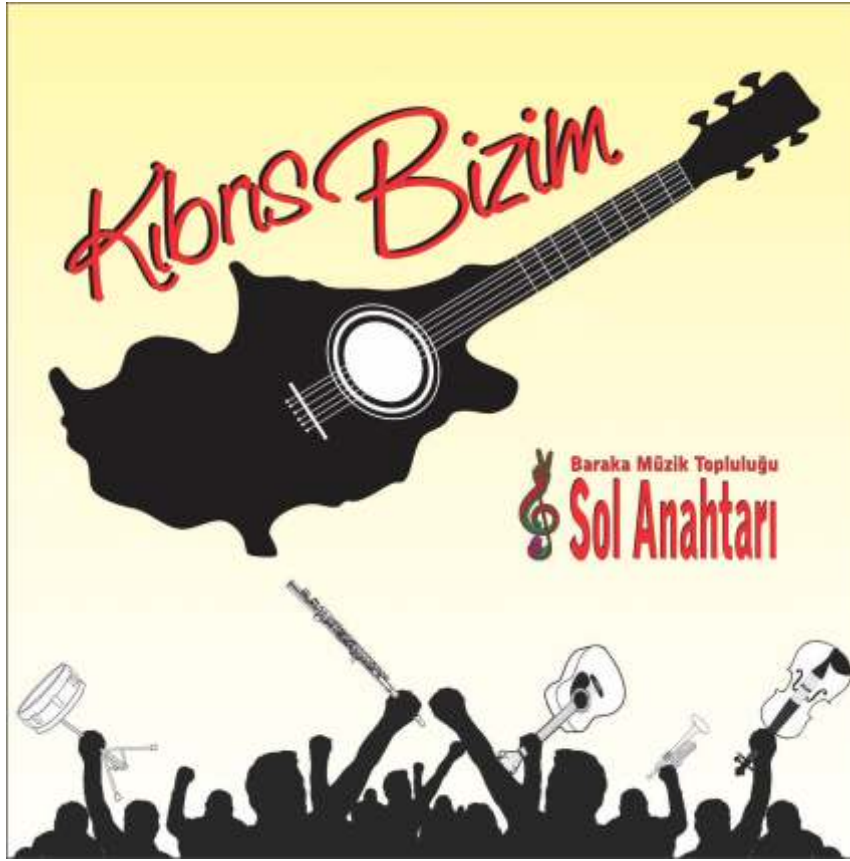
her ne kadar başka dillerde olsa da aslında içindeki isyanı, muhalifi, mücadeleyi bize gitardaki sert akorla ya da kemandaki yumuşak ezgiyle anlatan müzik türü; Protest (Devrimci) müzik. En kaba biçimiyle tanımlayacak olursak eğer; bir şeyleri protesto eden müziktir Protest Müzik. Siyasi ve toplumsal içerikli yapısı ile muhalif bir görüşü dile getirir. Yerelden evrensele kadar uzanabilecek bir bakış açısına sahip olabilir. Marş türü sert bir ritim yapısını taşıyabileceği gibi ağıt tınıları içeren sanatsal kompozisyon özelliği de taşıyabilir. Örneğin; Jazz, blues, Afrika'nın yerel müzikleri, türküler, rock ya da klasik müzikle de protesto edemez miyiz bir şeyleri? Her coğrafyanın kendine ait olan ve kendi öz koşullarına bağlı olarak ortaya çıkmış müzik türleri vardır. Müziğin hangi enstrümanla çalındığı bize protest müzik olup olmadığını göstermez. Müziğin ortaya çıkış koşulları, sözleri, söyleniş biçimi ya da X müziğin Y türündeki enstrümanla çalınış biçimi bizlere isyanı, muhalefeti, mücadeleyi verebilir ve o tadı yakalamamızı sağlayabilir. Genel olarak sert karakterli ve serzenişe atıf yapan bir mizacı yansıtmaktadır bu müzik türü. Dünyada bu müzik türünü icra eden başlıca isimler: Bob Dylan, Joan Baez, İnti İlimani. Türkiye'de ise; Ahmet Kaya, Grup Yorum, Zülfü Livaneli, Bandista gibi isimler var. Ülkemizdeyse; Hamza İrkad, Acar Akalın, Yıldıran Taşçı, Sol Anahtarı gibi isimleri görebiliriz. (Argasdi / Sayı 19, Protest Müzik ve Bandista). Kıbrıs'ın, saydığımız isimlere göre en yeni sayılan ve 2003 yılından bu yana müzik yapan grubu Sol Anahtarı'nı ele alacağım bu yazıda...

Müziğin, kolektif ruhunun, devrimci coşkusunun, çağına ve topluma ayna tutması gereğinin göz ardı edilip emek vermeden üretilen ve hızlıca tüketilen bir meta haline getirildiği çağımızda; kolektif bir çalışma, toplumsal sorunları gündem yapma, kısacası piyasa müziği olmama kaygısıyla kurulmuştur Sol Anahtarı ve ilk albümü olan Başka Bir Şarkı ile sesini neredeyse tüm topluma duyurmuştur. Sol Anahtarı bir yandan kendi eğitimini yürütür ve müzik anlayışını oluştururken bir yandan da pek çok konser ve sokak konseri düzenledi. 2003 yılında ilk kez koro olarak müzik yapmaya başlayan Sol Anahtarı, 2007'de bir müzik grubu haline geldi ve ilk albümünü 2009'da çıkardı. İçerisinde anonim parçaların da bulunduğu albümde grubun

kendi besteleri ve düzenlemeleri de yer almaktaydı. Müzikalite ve çalışma disiplini anlamında profesyonelliği hedefleyen Sol Anahtarı amatör bir ruh ile çalışmalarına devam etmektedir.

Şimdilerde yeni ve ikinci albümünü çıkarmaya hazırlanıyor Sol Anahtarı müzik topluluğu. Albümün adı “Kıbrıs Bizim”. Albüm adını efsane sanatçı Victor Jara'nın Quilapayun isimli grubu tarafından bestelenmiş ve İnti İlimani tarafından dünyaya tanıtılmış El Pueblo Unido isimli protest şarkıdan alıyor. Şarkı, Sol Anahtarı, tarafından Türkçe söz yazılarak yeniden yorumlanmış ve ismi de Kıbrıs Bizim olarak değiştirilmiştir. Albümde tıpkı ilk albümdeki gibi kendi bestelerine yer veren grup, anonim Kıbrıs parçalarını da yeniden yorumlarken Hamza İrkad, Yıldıran Taşçı, Ali Gören, Aydın Adamoğlu, Bertolt Brecht gibi isimlerin ürünleriyle de zenginleştirilmiştir. **Kıbrıs Bizim (El**

Pueblo Unido), Evine Dön Ayşe, Niye Taşıyorsun, Böyle Biter Bu, Ekmek ve Edep, Halkların Kardeşliğine, Elma, Testi, Üç Balıkçının Öyküsü, Kukla Kral, Kıbrıs Madenci Marşı ve Duy Beni isimli parçaların yer aldığı albümdeki parçalardan birkaçı da Baraka Tiyatro Ekibi'nin 2010 ve 2011 yıllarında sahnelenen oyunları için bestelenmişti. “Evine Dön Ayşe” isimli parça albümün bütünü daha çıkmadan internet ortamından paylaşılmış ve birçok eylemde toplum tarafından benimsenmiştir. Her biri ayrı bir mücadeleyi, ayrı bir hikayeyi, isyanı anlatan parçaların kaydı; Rechord Stüdyolarında yapılmıştır. Albümde bir taraftan sermayeye meydan

okuyan Sol Anahtarı bir taraftan da kadınların ataerkil sistem içindeki ezilmesini eleştiriyor. Bir yandan Halkların Kardeşliği'ne diye haykırırken diğer yandan da “Evine Dön Ayşe” diyor grup. Bir taraftan da kültür asimilasyonuna karşı eski anonim parçalarımızı unutmuyarak yeniden hayat veriyor. Kolektif bir çalışma anlayışı benimseyen gruba, grup üyeleri yanında birçok Baraka yoldaşı da bu albüm için yardımcı olmuştur. Yeni bir albüme yeni bir mücadele olarak bakan grup, yazda konserler için hazırlık yapıyor şimdiden. Temmuzun ilk haftasına çıkması planlanan albüm için tüm Baraka dostları şimdiden çok heyecanlı.

Baraka Kültür Merkezi dolayısıyla Sol Anahtarı için müzik bir eylem şeklidir. Bugüne kadar AÖA Direnişi'nden tutun da KTHY çadırına, Sendikal Platform'un eylemlerinden, mahkeme grevlerine, Nazım Hikmet'i anmadan, Digomo çöplüğüne, Göç Yasası eylemlerinden, 1 Mayıs'tan, 1 Eylül'e kadar her eylemde sokaktaydı Sol Anahtarı ve olmaya da devam edecektir. Unutmayınız ki; “bir ülkenin türkülerini yapanlar, yasalarını yapanlardan daha güçlüdür”.^[1]

lyricus

Hazırlayan:
Ali Şahin

Bağışla beni duymazsam,
Kavrayamazsam anlamını sözcüklerinin
Gözlerimi kamaştırıyor oyunu mercan dudaklarının,
Kör ediyor beni dişlerinin pırıltısı,
Başımı döndürüyor
Yabansı ud sesleri konuşmanın.

Victoria Theodorou

CAN VERMELİYİZ

Umut doğurmak uğruna
Karışmalıyım aşık olduğum toprağa
Sense, ait olduğun Akdeniz'in suyuna
Aramızda görünmez duvarlar olsa da
Hayattayken dokunup karışmadıysak da
Kim bilir belki öldükten sonra
Yağmur olup düşmelisin çatlamış toprağıma
Ben aşık olduğum adanın toprağı
Sen ait olduğun denizin suyu
Can vermiyiz
Yeni bir sürgün için, şu zeytin fidanına

Leyla Sağer

Ey gövdem!..

-kendi ateşini hep yanık tutan-
sakın zamansız çökme:
-karşı dur, başkaldır ZAMAN'a
ve benden ayrılma.

Dayan ve taşı beni
-zamanın derinliğine-
gündüzlerine, gecelerine,
mevsimlerine.....
Söz ver ve beni bırakma.

Bir sen kaldın bana,
-dayan ve taşı beni-
her zamanki yerinde
-ateşli ürpertilerle
titreyen ışığa.

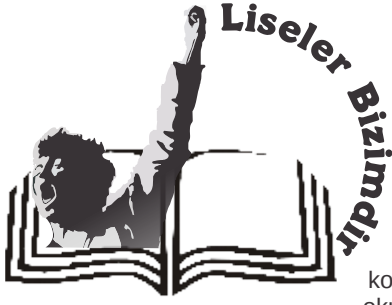
Mehmet Kansu

Yeni bir ses için

I.
Rüyalarımın çıkmayan bir kadın var, ismini çoktan unuttuğum
Tüm pençerelerini kapasam da gecenin, yine içinden sıvışabileceği bir delik açık
kalıyor
Kaç kez neşterlesem de hafızamı, her yaralı yerden bir 'yara çiçeği' açıyor
yapraklarından ağrı damlayan
Gözlerini oymak istiyorum gecenin ve gündüzün, akan kandan yeni bir hafıza
yeşertmek için

Zihnimde çınlayan bir ses var, tanımını hiç yapamadığım
Tıkasam da kulaklarımı nafiye; dışarıdan değil içeriden yükseliyor
Kaç kez haykırımlarla inletsem de ortalığı, her inleyen yerden bir çığlık sıcıyor
zihnimi yutan
Tüm sesleri bir kavanoza tıkamak istiyorum, sus'tan yeni bir ses çıkartmak için

Hasan Yıkıcı

Müşteri Değil Öğrenciyiz

mezuniyetlerinde giyeceği cübbeler için de kira ücreti olarak 79TL istenmiştir. Sene içinde yapılan piyango çekilişinde büyük ödül olarak araba konmuştur. Bu çekiliş biletleri okul tarafından öğrencilere 6'şar tane dağıtılmıştır. Bu biletlerin satılmasını geri iade almayarak zorunlu kılan okul yönetimi, öğrencinin biletleri satmasa da parasını satılmış gibi vermesini istemiştir.

Okulun öğrencilere sattırmaya çalıştığı piyango biletlerini satmayı reddeden öğrenciler okul yönetiminden kendilerine karne verilmeyeceği yönünde tehditler aldılar... Karne dağıtım gününde okula giden öğrencilere, parayı ödemeyenlerin karne alamayacakları söylendi. Bunun sonucunda bazı öğrenciler parayı ödemek zorunda bırakılarak para karşılığında karnelerini almışlardı. Bir grup öğrenci ise okula gazeteleri çağırarak okul önünde "Müşteri Değil Öğrenciyiz" diye pankart açıp basın açıklaması okumuşlar ve bu uygulamanın yanlış olduğunu söylemişlerdi. Öğrenciler bu açıklamada; piyango çekilişinin öğrencinin eğitimiyle bir alakası olmadığı ve faydasının bulunmadığını, okula geldiklerinden bu yana

sürekli para ödediklerini, tabi ki okulun paraya ihtiyacı olacaktır bu gayet normal bir şeydir ama okulun bunu öğrenciler üzerinden sağlamamasını, devlet okulunda okudukları için devletin bu okullara ayrı bir bütçe ayırmak zorunda olduğunu, okulların öğrencileri kaynak olarak görmemesi gerektiğini vurgulamışlardı. Okul müdürü de gazeteye verdiği demeçte bunun dayatma değil mecburiyet olduğunu söylemişti. Bu eylemin ardından bakanlığın bir açıklaması olmuş, bu uygulamanın yanlış olduğu ve karnelerini alamayan öğrencilerin istediği zaman gidip karnelerini alabilecekleri söylenmişti.

Böylece hakkın verilmediğini, birlik olunarak alındığını görmüş olduk. Öğrencilerin, bu para üstüne kurulan sömürü sistemine karşı birlik olması halinde bu para düzeninin yıkılabileceği de bir gerçektir...☒

İyi Eğitim İmkânı Peşindeki Gençlere Devlet Eliyle Ayrımcılık

Geçtiğimiz haftalarda YÖK'ün aldığı yeni karar sayesinde Kıbrıslı Türkler de artık

Türkiye'deki üniversitelere aldıkları GCSE, IGCSE ve A Level sınav belgeleriyle kabul görebileceklerdir. Bu sınavlardan elde edilen belgeler uluslararası kabul görmektedir. Ve dünyanın her yerinde aynı saatte ve aynı sorularla yapılmaktadır. Kısacası Kıbrıslı Türklerin sadece ÖSS değil de bu sınavlarla da Türkiye üniversitelerine kabul göreceği olumlu bir şeydir. Buraya kadar tamam ama peki ya güney Kıbrıs'taki liselerden mezun olanların bu konudaki açılımlardan yararlanamayacak olmalarına ne ad verilir? Nasıl yorumlanabilir! Bu gelişmelerden yararlanabilmesi için kktc ya da TC-kktc vatandaşı olunması gerekir ve ayrıca öğrencinin lise eğitiminin tümünü kktc liselerinde tamamlamış olması gerekir. Bu tam anlamıyla dışlamanın ve izole etmenin bir örneğidir. Bu ayrımcılıktır!

Bakanlar, milletvekilleri, cumhurbaşkanı ve onlar gibi daha birçok insanın görevi o ülkeyi daha iyi bir yere taşımaktır. "Ülkeyi yönetmek" adı altında aldıkları kararların her zaman o ülkeyi daha iyi bir yere taşıyor olması gerekir normalde ama bizim KIBRISIMIZDA işler böyle yürümüyor. Ülkemizin insanı için en iyisi olan değil bazı çıkarlar için en iyisi olan yapılıyor. Bakan "dürüst" bu gelişmeyi "millî eğitim sisteminde ciddi bir açılım ve atılım" olarak değerlendirdi. Peki soruyorum size sevgili "Dürüst" nasıl oluyor da kendi ülkenizin öğrencilerinin bir kısmına teşvik edici atımlarda bulunurken diğer bir kısmı umurunuzda olmuyor? Nasıl oluyor da kendi insanınızı dışlıyor; izole edebiliyor ve umursamıyorsunuz?

Durum bu olunca çocukları güneydeki okullara giden vatandaşlara da vergi ödememe ve askerlik yapmama gibi haklar doğuyor. Güneyde ve kuzeyde okuyan tüm öğrencilerin aileleri vergi ödüyor. Güneyde ve kuzeyde okuyan tüm öğrenciler askere gidecek. Peki nasıl oluyor da aynı öğrenciler aynı haklardan eşit derecede yararlanamıyor? Nasıl bir çelişkidir bu! Siz onları ancak özel derslerle iyi notlar alabilmeye mahkum ediyorsunuz ve onlar da daha iyi bir gelecek için alternatif okullar aradıklarında cezalandırılıyorlar. Eğer aynı eğitim kalitesi olsaydı, emin olabilirsiniz ki güneydeki okulları tercih edenler farklı arayışlar içerisine girmezlerdi! Güneydeki okullara geçen öğrenciler de bu ülkenin insanıdır ve onları kapsamayan bu uygulama "atılım" değil vatandaşlar arası AYRIMCILIK adını alır. Bu da değil uluslar arası hukukta, dünyanın tanımadığı kktc Anayasası'nda bile suçtur. Böyle bir uygulama yapılamaz çünkü siz ne kadar kabul etmeseniz de onlar da bu halkın bir parçasıdır ve vergi ödedikleri, askere gittikleri gibi bu coğrafyanın bütün olanaklarından yararlanma hakkına sahiptirler.

Dürüst'ün öne sürdüğü başka bir fikir ki bu fikir bence bu "atılım"ın esas sebebidir; güneydeki okullara gidişlerin azaltılmasıdır. Peki "Dürüst" bey güneydeki okulları tercih eden öğrencilerin sebeplerinden haberinizi var mı? kktc'deki eğitim sistemindeki bozuklukları düzeltmek için bir şeyler yapmak yerine ancak böyle çözümler mi bulabiliyorsunuz? Yoksa birileri size güneye akan paraların artık doğru yolu bulmasının zamanı geldiğini mi fısıldadı? Eğer böyle "atımlar" yapmak yerine kuzey Kıbrıs'taki hem orta hem de lise eğitimini geliştirecek çözümler bulma yolunda çabalanılsaydı daha etkili olurdu. kktc devletçiliğinin farkında olmadığı bir şey var, çözmeye çalıştıkları sorunu aslında kendileri yaratıyorlar! Kendi vatandaşları arasında ayrımcılık yapmakla kalmayıp güneyde okuyan Kıbrıslı Türk öğrencilere haksızlık yapıyorlar! ☒

Ben-kul, Sen-kul, Biz-kul, kısaca okul

Dalyan Ener
enerdalyan@yahoo.com

Okulun temel amacı sizce nedir? Birtakım doğru olduğu kabul edilen bilgilerin çocuklara, gençlere ve yetişkinlere aktarılmasıdır.

Öğrenmeye açık herkes için okul bir cennettir; çünkü okul denilen yer istenildiği zaman kendi bilgi dağarcığınıza katabileceğiniz birikimler ve bilgilerle doludur. Bunun yanında okulun amacı saptırılmadığı sürece, içerisinde insanlara çok önemli bilgiler öğretilir; ancak şu anda bir çok ülkedeki, birçok okulda olduğu gibi okulun amacı saptırılmaya çalışılıyor. Okulların amaçlarının saptırıldığını kanıtlayan önemli göstergelerden bazıları da özel okulların açılmasıdır. Devletin okullarında öğrenim gören bir çocuk tam olmasa da parasız eğitim alır. Eğitim masraflarının devlet tarafından karşılanacağı söylenir ve öyle bilinir. Aslında

tam olarak öyle değildir. Şu anki devlet okullarında, daha çok da ortaokul ve

liselerde bazı derslerde kullanılan kitaplar bile devlet tarafından karşılanmıyor. Parası olan kişi veya kişiler ders esnasında tam donanımlı bir şekilde derslere katılabilir. Devlet okulundaki bazı öğretmenlerin özellikle avrupa ülkelerinden birinde okuyabilmek için, verilmesi gereken sınavlar hazırlayan bazı öğretmenlerin, okul saatleri içerisinde tam anlamı ile dersi işlemeyip özel derse doğru öğrencileri teşvik ettikleri biliniyor. Özel derse akan para miktarları dolayısıyla velilerin rahatsızlığı, harcanan zaman ve paranın büyüklüğü bir gerçektir. Herhangi bir özel okulda belirlenen müfredata uyulması, her şeyin okul saatleri içerisinde olması, beklenirken aslında devlet okullarında yaşananın oralarda da yaşandığı biliniyor. Bunun bu şekilde olmasının nedenlerinden biri de, devlet okulunda okuyan

bir öğrencinin özel derslere harcadığı para miktarının, özel bir okula harcayacağı para miktarı ile hemen hemen aynı miktarda olması ve bazen de özel derslere harcanan paranın özel okula harcanacak olan para miktarını geçmesi özel okula doğru kaymalarına insanları yüz yüze bırakıyor. Kısaca amaç ders vermek, sorgulayan bireylerin gelişmesinde iyi yonden katkı koymak değil yukarıda da belirttiğim gibi velilerin ceplerindeki paralarının son demine kadar sömürülmek istenmesidir. Devlet, okullar konusunda kendi üzerine düşeni yaptığı taktirde özel okulların açık kalmasına rağmen barınmaları mümkün olmaz.

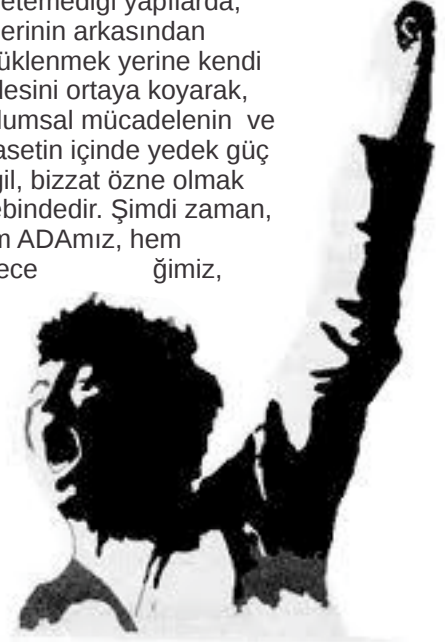
Düşünün her şeyleriyle aynı iki okul vardır, eğitim düzeyleri, sportif aktivite çeşitleri tamamen aynıdır. Ama bir farkları vardır. Bir tanesinden para karşılığında faydalanabiliyorsunuz ama diğerinde ise parasız bir şekilde. Siz olsanız hangisini seçerdiniz?☒

Toplumsal Mücadelede Liseli Gençliğin Yeri

Bilindiği üzere toplumumuz çok sancılı bir süreçten geçmekte. Özelleştirme adı altında ülkenin tüm kurumları İslamcı sermayeye peşkeş çekilirken, bu kurumların çalışanları gözlerinin yaşına bakılmaksızın kapı dışarı konulurken, uyuşturulmuş toplumun belli kesimi halen yığınlığını üzerinden atabilmiş değil. Halbuki farklı dönemlerde farklı aşamalarla maruz kalınan ve bugünlerde özelleştirme adı altında yapılan asimilasyon çalışmalarından, genci yaşlısı, aynı adada nefes alan tüm Kıbrıslı Türkler etkilenmekte. Toplumumuz günden güne, daha yalnız ve daha umutsuz şekilde göçe ve yokoluşa sürüklenmektedir. Hal böyle olunca en büyük görev, ülkenin dinamik, cesur ve devrimci gençlerine düşmektedir. Fakat mevzu bahis lise gençliği olunca, örgütlü mücadelenin önünde pek çok sorunla karşılaşırız. Yıllardan beri, "Lise yılları gençliğin en rahat yıllarıdır, gençliğini yaşa gerisini boşver" gibi popoflamalara maruz kalındıktan sonra, bu kesimin birdenbire politize ve örgütlü bir yapıya bürünmesini beklemek çok da adil değil aslında. Adanın kuzeyindeki gençliğe; yıllarca üretim yerine tüketim kültürü benimsetilmiş, düzenin medyası

tarafından uyutulmuş, siyasetin ve benzeri konuların büyüklerin işi olduğu öğretilmiş. Hatta okullardaki eğitimin tamamen gençleri apolitize etmek üzerine kurulu olduğunu görüyoruz. Yaşa bağlı ayrımcılık gündelik hayatımızda her yerde var, hatta herkesin eşit statüde mücadele etmesi gereken eylem alanlarında dahi peşimizi bırakmıyor. Fakat şimdi Kıbrıs'ın gençlerine ihtiyacı var. Görebiliyoruz ki genç kesimde farkındalık ve örgütlenme "hastalığı" gün geçtikçe yaygınlaşıyor. Buna son örnek okullarının Gülen Cemaati'ne peşkeş çekilmesine isyan eden ve örgütlenen DAK öğrencileridir. Gençler DAÜ'de gerçekleştirilen ve rektör ile Doğa Koleji temsilcisinin 11 saat boyunca hapsedildiği eylemde fazlasıyla ön plana çıktılar. Toplumun genelinde siyasi partilere duyulan güvensizliğin bir göstergesi olarak; eylemden önceki örgütlenme çalışmalarında DAK'lı gençlerin "siyasi partilerden ayrı" bir yerde toplanıp öğrenciler olarak eylem alanına yürüyeceklerini belirtme ihtiyacı duymalarını gösterebiliriz. Şüphesiz bu sadece siyasi partilere duyulan güvensizliğin sonucu değildir. Gençlik artık yaşa bağlı ayrımcılığa maruz kaldığı, siyasetine yön verirken sözünü

dinlemediği yapılarda, birilerinin arkasından sürüklenmek yerine kendi iradesini ortaya koyarak, toplumsal mücadelenin ve siyasetin içinde yedek güç değil, bizzat özne olmak talebindedir. Şimdi zaman, hem ADAmız, hem geleceğimiz,

hem de bugünümüz üzerinde söz sahibi olma, hak talep etme, ve tüm bunlar için mücadele etme zamanı. Yani özetle; Kıbrıslı Türk genci her şeye ve herkese rağmen direniyor, kazanana dek de direnmeye devam edecek.☒

İdeolojik Bir Kurum Olarak Okul

"Kıbrıs kuzeyinde liselilerin en büyük sorunları nelerdir?" sorusuna verilen cevaplar hiçbir zaman değişmemiştir; geleceksizlik, işsizlik, üniversite sınavları ve beyin göçü. Hiç kuşku yok ki, içinde yaşadığımız çarpık siyasi sistemin ve bir o kadar çarpık eğitim sisteminin getirisi olan bu sorunların ciddiyeti küçümsenemez. Tabii ki de, okul bittikten sonra geçimini sağlayacak bir iş bulamamak, bir genç için en büyük dert ve sıkıntı kaynağıdır, ya da 3 saatlik sınav ile hayatını tayin etmek... Bu tarz sorunları uzun vadeli sorunlar olarak belirleyip bir kenara koyduğumuzda, en az bunlar kadar önemli ve vahim olan gündelik sorunlar karşımıza çıkmaktadır. Liseli gençlerin okul hayatın da yaşadıkları ideolojik ve zaman zaman fiziksel baskılar, lise hayatındaki gündelik sorunların göstergeleridir. Öğretmenlerin "otorite fetişizmi", "traş vahşetleri", "milliyetçi ve dini propagandalar" en ciddi örnekler olarak

kabul edilebilir. Liseli gençler, uzun vadeli sorunlara karşı örgütlenip, geleceksizlik istemediklerini, güvenceli, eşit ve barış dolu bir gelecek istediklerini yüksek bir sesle topluma duyurdular. Sıra artık gündelik lise hayatını güzel ve dayanılabilir bir düzeye getirmeye geldi. Gündelik sorun ve baskılara karşı harekete geçmek, liselilerin uzun vadeli mücadelelerinde onlara bilinç ve tecrübe kazandıracaktır!

Otorite Fetişizmi

Kapitalist toplumun yapısı gereği, mevcut ekonomik ve politik yapıya otorite uyumu, vazgeçilmez unsurlardan biridir. Toplum içindeki bireylere, kurallara uymaları ve ayaklanmamaları için, otoriteye uyum tohumları, okul hayatında verilmeye başlanır. Örneğin; okulda öğrencilere karşı, müdür ve öğretmenler tarafından uygulanan otorite, ileriki toplum yaşamında patronun otoritesine uyulacağı ve ona karşı bir şey

söylenmeyeceğinin garantisidir. Gündelik lise hayatında öğrenciler, hocayı her gördüğünde ayağa kalkmalı, her zaman içeriye kapıyı çalıp girmeli, haklı durumda olsa dahi hocaya karşı bir şey dememeli ve daha bir çok, öğretmeni öğrencinin kat ve kat üstünde bir tanrı gibi gösteren kurallara uymalıdır. Okullar ideolojik değil eğitim kurumları olmalıdır. Lisenin amacı, öğrencilere, ileride hayatlarını idame etmelerini sağlayacak konuma getirmek ve onlara hayat ve yaşam hakkında eleştirel bir kazandırmak olmalıdır.☒

Öğrencileri Siyasetten Uzak Tutma Çabaları

Eğitim sisteminde gençlerin siyasetle buluştukları tek nokta milliyetçi propagandaya maruz kaldıkları anlardır. Öğrencilerin bunlar dışında herhangi bir siyasi örgütlenmede bulunmaları dahi disiplin suçu olarak belirtilmiştir. Pek çok arkadaşımız 2 Mart süreciyle birlikte başlayan Liseli Gençlik örgütlenmesinden ötürü okul idareleri tarafından sert bir dille uyarılmış, bu gibi

siyasi şeylerin içinde yer almaları durumunda başlarına bela alacakları söylenmiştir.

Gençler okul idarecileri tarafından eğitim hayatları boyunca siyasetten uzak tutulurken, pek çoğu daha mezun olmadan oy kullanma hakkı elde ediyor. Bu gençlerin sağlıklı oy kullanabilmeleri en başından kendilerine eğitimci denen insanlar tarafından baltalanıyor.☒

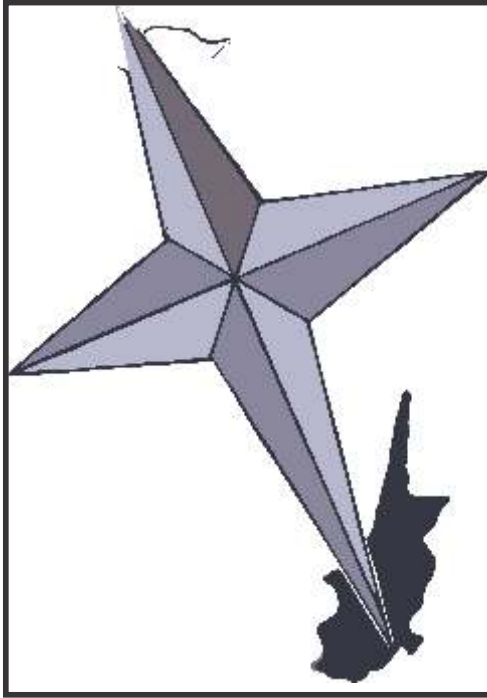
Kıbrıs'ta Sol'un Oluşumu

Burak Kurtçebe
burak_roque_91@hotmail.com

Kıbrıs'ta sola dair bir yazı yazacaksanız iki ayrı soldan bahsetmekten başka çareniz yok ne yazık ki! Hatta birçoğu ortak olan sorunlarımızı bile tartışmaktan biraz uzağız. Bunun sebebini İngiliz Sömürge Yönetimi'nde oluşturulamayan bir "Kıbrıslılık" durumuna bağlayan ben, bu yazımda Kıbrıs solunun oluşumundan bahsedeceğim. Öncelikle başta kafalarda oluşan soruya dönerek neden tek bir "Kıbrıs" halkının oluşmadığını hatırlayalım: Aslında 1920'lere geldiğinde zaman Kıbrıslı Türk Yukarı Sınıfı'nda Kemalizm'le birlikte anti-İngiliz düşünceler oluşmaya başladı. Bu sırada birçok toprağa sahip olan Kilise (ayrıca bütün vergileri elinde tutan bir Kilise) çıkar bakımdan İngiliz yönetimi ile çatışmaya girmiştir. Yalnız bu "İngilizle çatışan" görünüm Kıbrıslı Türk Yukarı Sınıfı'ndaki Kemalist aydınlarla ve Kıbrıs işçi hareketi ile (o dönemde yeni yeni oluşmaya başlamıştı) bir cephe şeklinde örgütlenip bir "devrim koşulu" ya da bir "Kıbrıslılık" oluşturmayı başaramadı. Bunun sebebi Kilise'nin tarihsel olarak zor yolu seçmek yerine kendi ekonomik çıkarını gözeterek başka bir ulusa dahil olmayı seçmesidir. Bunu da gerçekleştirebilmek için sahip olduğu "ekonomik" koşullara başvurdu. "Ekonomik olarak kilise ve çevresindeki zenginlere bağımlı köylü, parayla birlikte buyruk da alıyordu ve giderek kendini Helen olmanın meziyetine inandırdı(1)."

Gelelim Kıbrıs'ta ilk sol fikirlere: Yunanistan'da örgütlenen "Doğu'nun Demokratik Federasyonu (1912)" çerçevesinde çözümü isteyen yani Osmanlı'nın parçalanmasını ve yerine ulus devlet kurulmasını amaçlayan ve Elence konuşan herkesin de Elen devletine katılmasını öngören, "Rosa Luxemburg ve Bernstein'den etkilenen hareketin bir de Kıbrıs şubesi olduğu bilinmektedir(2)." Sonra 1921'de Limasol'da bir grup aydın, Dr. Nikos Yavopoulos'un önderliğinde adada sol bir çevre olarak ortaya çıkar. Bu ekip hem savaşa karşıdır, hem de adanın Yunanistan'la birleşmesini değil, bağımsızlığını savunmaktadır. Bunlardan ikisi Leonidas Stringos ve Christodoulos Christodolidis (kod adı Alexis), 1924'te Moskova'ya parti okulunda eğitime giderler. Bunlar okulu tamamlayıp Yunanistan Komünist Partisi Merkez Komitesi üyesi olurlar. Öte yandan İngiliz Sömürge Yönetimi Dr. Yavopoulos'u 1925'te adadan kovar. 1926'da, Alexis adaya döner. Limasol'da kendi evinde, kız kardeşi Cleo Ionniadu ve diğer kardeşi C. Christodulidas'ın (kod adı Skelea) da gayretleri ile Kıbrıs Komünist Partisi'ni (KKP) kururlar. Aynı yıl ilk kongresini de örgütleyen KKP, "Enosis'e karşı anti-emperyalist bir cephe siyasetini öne sürer(3)." KKP kendisine amaç olarak: İngiliz sömürgeciliğine son vermek, Kıbrıs halkına yönelik geleneksel liderliğin (özellikle kilisenin) baskılarına son vermek ve Enosis'e karşı savaşımlı belirir. 18 Kasım 1929'da Yunanistan Komünist Partisi yayın organı Rizospastis'te KKP'nin şu açıklamaları yayınlanır: "ENOSIS'e karşı mücadele

emperyalist baskıya karşı mücadeledir. Kıbrıslı fakir, köylü ve işçilerin politik stratejisi bu olmalıdır(4)." İngiliz kayıtlarında adadaki komünistlerin sayısının süratle arttığından yakınılır(5). KKP'nin doğru bir saptama ile anti-İngiliz herkesi ortak bir kavgaya davet etmesi, Kilise ve gerici Kıbrıslı Elen burjuvazisini son derece rahatsız etmekteydi. İngilizlerin de duyguları aynıydı: Kıbrıs valisi Sir Ronold 4 Haziran 1931'de şunları yazar: "Komünist Partisi'nin ilk eylemi 25 Mart'ta Yunan Ulusal gününe karşı gösteri yapmak oldu. Bu parti üyeleri Limasol'da Yunan Bayrağı'nı indirerek yerine Bolşevik bayrağı çektiler. Burada ve Lefkoşa'da Enosisçi toplantıları dağıtmaya çalıştılar. Bazıları tutuklandı ve iki aya kadar hapis cezası ile hüküm giydiler(6)." Bu rahatsızlık, Kilise ve İngiliz Sömürge Yönetimi'ni yakınlılaştırır, baş düşman komünizme karşı bir birliktelik sağlar. 10 Ocak 1934'te Kıbrıs valisi "Benim görüşüm Kilise'ye mümkün olduğu kadar ancak sorun yaratmayacak ölçüde güç vermektedir. Fakat durum ve ihtiyaçlar her an değişebilir. Şimdilik Kilise bütün sahtekarlığına karşı anti-komünisttir ve büyük bir hazinedir(7)" der. 23 Kasım 1936'da ise Sömürgeler Bakanlığı'nın politik değerlendirmesinde: "Kıbrıs'ta gelecekteki politik rahatlığımızın yönünü bölgesel farklılıklar temelinde yürütüyoruz. Böylece Enosis etkisi durulduğu zaman, yükselecek

Kıbrıs ulusçuluğu, mümkün olan en uzak tarihe ertelenmiştir(8)" deneyecektir. Kilise ve İngiliz Sömürge İdaresi politikalarının bir sonucu olarak ortadan kalkan KKP, 14 Nisan 1941'de AKEL (Çalışan Halkın İlerici Partisi) adıyla yeniden örgütlenir. Ancak iç ve dıştaki gelişmelere bağlı olarak "KKP'nin adı dışında değişen başka yönleri de vardır(9)." Revizyonizmin kokusuna git gide alet olan, devrimin uzun bir çalışma, sendikalaşma, reformların elde edilmesi ve parlamentarizm yolundan iktidar olmayı amaçlayan, uluslararası politikada SBKP bağımlısı bir siyaset AKEL'e damgasını vurur. Parlamenterizm yoluyla iktidarı hedefleyen bir parti durumuna gelen AKEL, Enosis'i

destekler, programına alır, hatta bu konuda Kilise ile yarışır! "1947'de Londra'da toplanan Dünya Komünist Partileri Kongresi'nde AKEL'in hazırladığı ve Kongre tarafından da onaylanan karar şudur: Enosis, İngiltere Sömürgesini sona erdirecek ve dolayısıyla Kıbrıs'ın Ortadoğu halkları için bir üs olarak kullanılmasını engelleyeceği için ilerici bir adımdır(10)." AKEL "KKP'nin mücadelecilik karakterinden ve Kıbrıslılığı savunan bağımsız politikadan taviz verdiği, reformist/parlamentarist politikaları savunup, Enosis tezini onayladığı her noktada Kıbrıslıların birliğine dair son umutları da yavaş yavaş tüketmeye başlar(11)."

Kıbrıslı Türk Yukarı sınıfı ise halinden memnun, İngiliz Sömürge Yönetimi ile uyum içinde yaşamaktadır. Hatta bu memnuniyet tavrı şundan da görülebilir; "28 Kasım 1948 günü Kıbrıslı Türk yukarı sınıfı tarafından Lefkoşa'nın Türk kesimindeki Ayasofya meydanında bir miting düzenlenmiş ve burada Kıbrıslı Rumlar'ın plebisit, muhtariyet ve ilhak istemleri şiddetle protesto edilmişti. Kullanılan sloganlar şöyleydi: Muhtariyet esaret, Enosis ölüm, adil İngiliz İdaresi'nin devamını isteriz(12)." Bu politikanın dünyada hiçbir karşılık bulamayacağını düşündüğünde ise "adanın eski sahibine iadesini istemeye başlar." Bu politika, bir halk kaygısı ya da bir ideoloji değil, daha çok Kıbrıslı Türk Yukarı Sınıfı'nın kendi varlığının devamı ile alakalıdır. "Taksim" ise 1955 sonrası savunulmaya başlanılmıştır.

Sonuç olarak: Kıbrıs'ta var olan her olayın ya da olguların, Kıbrıs'ın içinden çıktığı fikri, tıpkı bütün olayların "dış kaynaklı" olduğu iddiası kadar yanlıştır. Kıbrıs'ta tarih incelemesi, araştırma, Kıbrıs sorunu gibi konularda bana göre Kıbrıslı Türklere karşı Kıbrıslı Elenler, Avrupa ve ABD taşeronluğunu yapan Türkiye ve Yunanistan ve büyük emperyalist çıkarlar bakımından İngiltere ile ABD arasındaki ilişkilere ve bunların Kıbrıs'taki karşılığına bakılıp iyi analiz edilmesi, bu üç düzeydeki ilişki ve çelişki bağlamındaki bir değerlendirme "gerçeği anlayıp-değiştirmeye" yol açacaktır. Aksi durum tek boyutlu kalmaya ve gerçeği görmemeye mahkum bırakacağı gibi, gelecekte ya da yakın geçmişte sol içinde oluşan hataları da anlamamayı sağlayacaktır. ☒

KAYNAKÇA:

- 1- Niyazi Kızılyürek: Paşalar Papazlar, Khora Yayınları
- 2- Mete Tuncay: Osmanlı İmparatorluğu'nda Sosyalizm ve Milliyetçilik
- 3- Münür Rahvancıoğlu: Kıbrıslı Türk Devrimci Hareketi(HALK-DER)
- 4- Niyazi Kızılyürek: Paşalar Papazlar, Khora Yayınları
- 5- Ahmet An: Kıbrıslı Türk Liderliği'nin Oluşması
- 6- Niyazi Kızılyürek: Paşalar Papazlar, Khora Yayınları
- 7- Niyazi Kızılyürek: Paşalar Papazlar, Khora Yayınları
- 8- Niyazi Kızılyürek: Paşalar Papazlar, Khora Yayınları
- 9- Münür Rahvancıoğlu: Kıbrıslı Türk Devrimci Hareketi(HALK-DER)
- 10- Salih Öztoprak: Kıbrıs'ta Hasıraltı Belgeler
- 11- Münür Rahvancıoğlu: Kıbrıslı Türk Devrimci Hareketi(HALK-DER)
- 12- Ahmet An: Kıbrıs'ta Fırtınalı Yıllar

PARMAK İZİ

ÖMER TATLISU

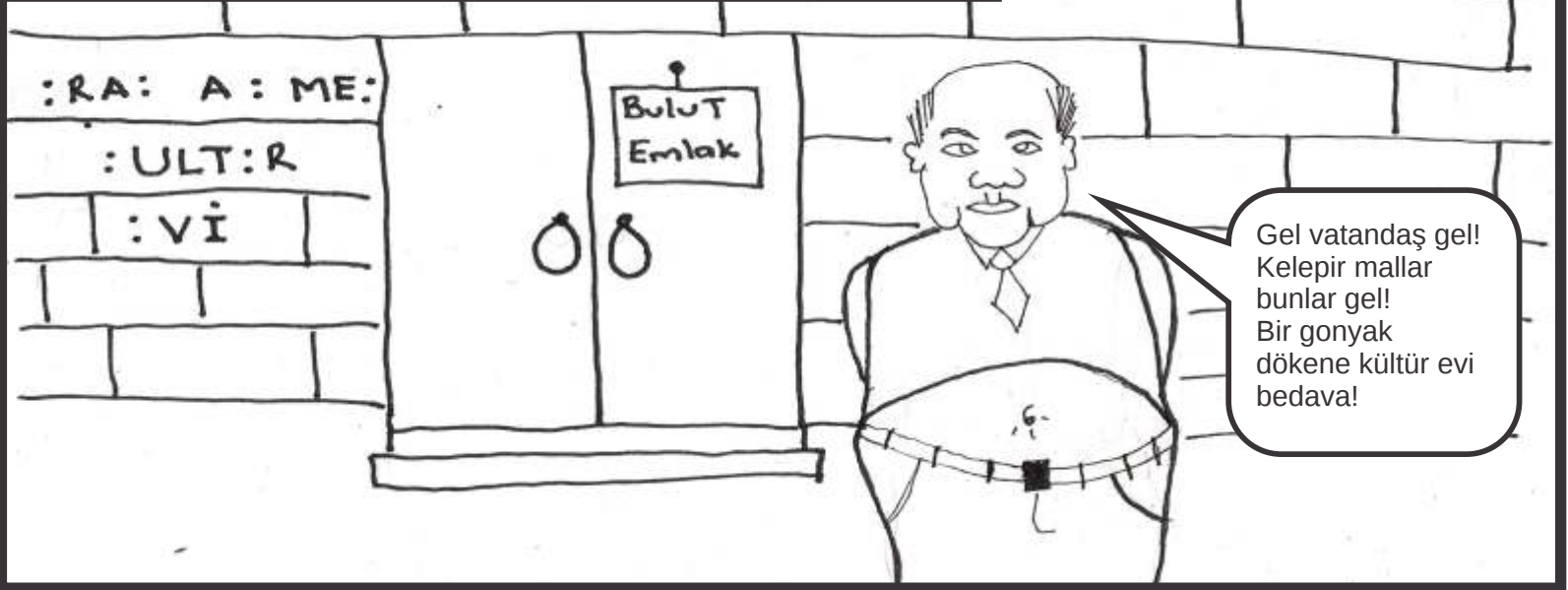
otatlisu@gmail.com

Murphy Kanunu:
İnsanlar ancak diğer tüm seçenekler
tükenedikten sonra mantıklı davranırlar.

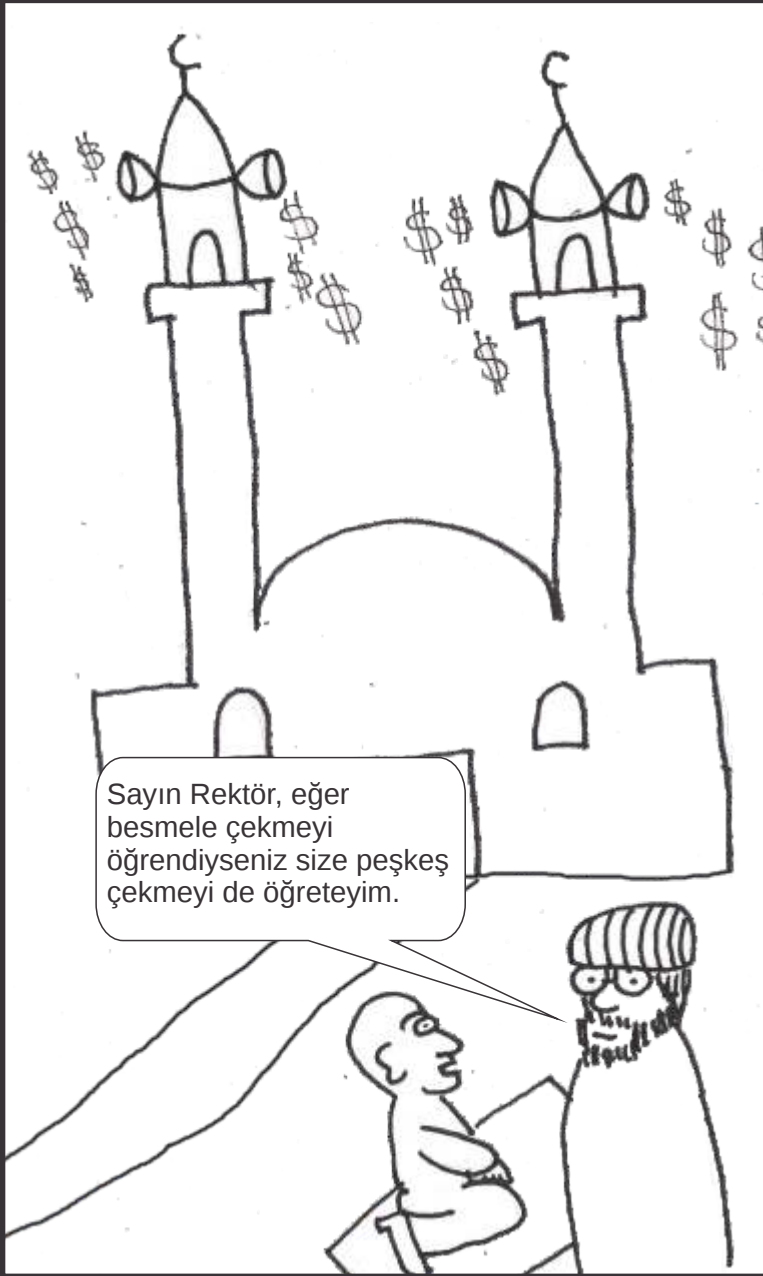

MİZAH CİDDİ BİR İSTİR!

Cemal Bulutoğulları'nın Arabahmet Kültür Evi'ni satma girişimi sonuçsuz kaldı.

Daü üniversite öncesi eğitim kurumları Doğa Kolejine peşkeş çekildi!

"Göç Yasası" davaları devam ediyor hala!

İrsen Küçük KTHY çalışanlarına terörist dedi!

